

Kainatın Efendisi'ne...

KUTLU DOĞUM

içindekiler

EDİTÖR'DEN	3
KUTLU DOĞUM	4
YA RESULALLAH! BİZ SENİ BIRAKMAYIZ!	7
EY SEVGİLİ	8
PEYGAMBERİMİZ (S.A.S.) BÖYLE DUA EDİYORDU	10
BAŞIMIZA NE GELİYORSA...	12
ABDÜLHAMİD HAN'IN FERYADI	14
O ZAT'IN MANEVİ ŞAHSINA BAK KI	15
MEDİNE'NİN GÜLÜ	16
EFENDİMİZ'İ (S.A.S.) SEVMENİN ALAMETLERİ	18
BİLAL NE DE SEVMİŞTİ ALEMLERİN EFENDİSİNİ	20
HZ. EBU BEKİR'İN EFENDİMİZ'E (S.A.S.) OLAN BAĞLILIĞI	23
HZ. ALİ'NİN EFENDİMİZ'E (S.A.S.) OLAN SEVGİSİ	23
HİLYE-İ ŞERİF	24
BİR GECE	26
GEL SEVGİLİLER SEVGİLİSİ	28
PEYGAMBER AŞIĞI BİR PADİŞAH	30
KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN'IN RÜYASI	31
EFENDİMİZ'İN (S.A.S.) YOLUNDA "ÖMERİ OLMAK"	32
NA'T-I ŞERİF	35
SAÇLARIM ADEDİNCE BAŞIM OLSA	37
SELAM OLSUN	38
KASİDE-İ BÜRDE'DEN	40
TÜRK ŞİİRİNİ AYDINLATAN MEŞ'ALE: PEYGAMBER EFENDİMİZ (S.A.S.)	42
KENDİ DİLİNDEN EFENDİMİZ'İN (S.A.S.) FAZİLETLERİ	44
EFENDİMİZ'İN (S.A.S.) MUCİZELERİ	46
HAKİKİ REHBER: EFENDİLER EFENDİSİ (S.A.S.)	48
HZ. PEYGAMBER'E (S.A.S.) SALAT U SELAM	50
BAZI BATILI YAZARLARIN EFENDİMİZ (S.A.S.) HAKKINDAKİ SÖZLERİ	52
PEYGAMBER EFENDİMİZ (S.A.S.) VE HZ. İSA (A.S.)	54
PEYGAMBER EFENDİMİZ'İN (S.A.S.) KISACA HAYATI	56
"MUHAMMEDÜN RASULULLAH" DEMEDEN OLMAZ	58
BİR BAŞKAYDI HZ. ZEYD'İN SEVGİSİ	61
ALLAH RASULÜ (S.A.S.) AİLE FERTLERİNE NASIL DAVRANIRDI?	62
NE KADAR İSTERDİM	64

Sevgideğer Okuyucularımız!

YAYIN YÖNETMENİ
Dr. Faruk VURAL

YAYIN EDITÖRÜ
Ali BUDAK

GÖRSEL YÖNETMEN
Engin ÇİFTÇİ

GRAFİK TASARIM
İhsan DEMİRHAN

TASHİH
Ahmet ÖZDEMİR

FOTOĞRAFLAR
CİHAN
MİRZA ÖZGÜR (s. 8, s. 12)

KAPAK RESMİ
R. YAZDANI (Yağlıboya Çalışması)

YAYIN VE İLETİŞİM ADRESİ
Emniyet Mah. Huzur Sk. No: 5 P.K. 72
Üsküdar- İSTANBUL
Tel: 0-216 318 10 00 Faks: 0-216 422 41 40

BASILDIĞI YER
Çağlayan A.Ş.
Sarıç Yolu No: 7 35410
Gaziemir - İZMİR
Tel: 0232 252 20 97/98

BASIM TARİHİ
Mart 2006

İNTERNET ADRESİ
www.rehberyayinlari.com
alibudak@rehberyayinlari.com
alibudak@yahoo.com

BU ÇALIŞMA REHBER YAYINLARININ
KÜLTÜR HİZMETİDİR

İnsan, kâinatın özü, peygamberler insanlık âleminin en saf özeri, Peygamber Efendimiz de peygamberler arasından seçilmiş, Peygamberlerin Efendisi'dir. Bu sebeple Allah Resûlü, varlığın özü, kâinat ağacının en mükemmel meyvesidir. Kâinat O, en güzel meyve için yaratılmıştır. Kâinatın yaratılışının esas gayesi O'dur.

Peygamber sevgisi Rabbanî bir sevgidir. Peygamberi sevmek Allah'ı sevmek demektir. Fesad-ı ümmetin yaşandığı şu zamanda O'nun sevgisine sarılmak her zamankinden daha da önemlidir. Günah işleyip cezasını çeken bir sahabiye, diğer sahabilerin kinayıcı söz sarf ettiklerini duyan Efendimiz'in kaşlarını çatması ve "Kardeşinize karşı şeytana yardımcı olmayın. Allah'a yemin ederim ki o, Allah'ı ve Resûlü'nü sever." buyurması, günahını itiraf etmekle beraber "Mücrimim belki, ama Muhammed Mustafa hayranıyım" demek ve Efendimiz'e sevgisini haykırmak isteyen bize ümit vermelidir. Zira, Peygamber sevgisi bulunan bir kalbi cehennem ateşi yakmaz.

Şefkati sadece insanları değil bütün canlıları kuşatan Rahmet Peygamberi'nin mübarek ruhlarını incitenlere karşı, İskoçyalı düşünür ve yazar Thomas Carlyle'in, O'nun büyüklüğünü anlatan şu sözünü aktarmak istiyoruz: "Bu Zât'ın etrafına maksatlı bir şevkle yığdığımız yalanlar, bizim için sadece bir utanç vesilesidir."

Dünya ile ilgili bir faydayı iskaladığımız, maddi anlamda kayıp yaşadığımız bir husus için üzüldüğümüz kadar, Efendimiz'in ruhunu rencide edici şeyler karşısında ızdırıp duymamak ne büyük bir felakettir. Efendimiz'e gerçek bağlılık; canı, ciğeri iki oğlunu kaybettiği anda Sümeyra (r. anhâ) gibi "Resûlullah nerede?" diyebilmekten geçmektedir/geçmelidir.

Bugünlerde, bütün insanlığa rahmet olarak gönderilen Efendimiz'i tüm insanlığa anlatmaya ne kadar çok ihtiyacımız var. İşte bu çalışmada, 1400 yıl öteden bizlere gülümseyerek Peygamber sevgisinin her şeye nasıl tercih edildiğinin bazı örneklerini sunan Efendimiz'in güzide ashabının hayatlarından bazı kesitler bulacağız. Yine bu kitapçıkta, tarihten günümüze gelinceye kadar hemen her kesimden insanın O'nun sevgisiyle nasıl dolduklarının öyküsünü dinleyecek, Efendimiz'e duyduğu hasretten ciğerekinin kebab olduğunu, gönlünün tuttuğunu ve yandığını söyleyenlerin ibretlik hatıralarını yad edeceğiz.

Efendimiz'e olan sevgiyi böyle bir dergide anlatmanın mümkün olmadığını idrakinde olarak, 'karınca kararınca' deyip yola çıktığımızı ve bu çalışmayı O'nun şefaatine nail olma arzusu ile hazırladığımızı ifade etmek isteriz.

KUTLU DOĞUM

Insanlığın iftihar Tablosu'nun doğumu, topyekûn insanlığın da yeniden doğumu sayılır. O'nun dünyayı şerefliendireceği güne kadar akın karadan, gecenin gündüzden, gülün de dikenden farkı yoktu; dünya âdetâ umumî bir mâtemhâne, varlık da tıpkı bir kaostu.. O'nun eşyanın yüzüne çaldığı nur sayesinde, zulmet ziyâdan ayrıldı, geceler gündüze kalboldu; kâinat kelime kelime; cümle cümle, fasıl fasıl okunur bir kitap haline geldi.. ve her şey âdetâ yeniden dirildi ve gerçek değerini buldu.

Evet, O'nun yeryüzünü şerefliendirmesi; kâinat çapında bir vak'a ve yer-gök adına en büyük bir hâdise olduğu gibi, aynı zamanda insanlığın da yeniden dirilişi sayılır. O, elindeki, cihanları aydınlatan, o nûrefşân mesajıyla, dünyayı yeniden göklere göre tanzim edeceği, varlığın perde arkası hakikatlarına tercüman olacağı, eşya ve hâ-

diselere yeni tefsir ve yeni yorumlar getireceği güne kadar varlık bütünüyle manâsız, ruhsuz, birbirinden kopuk ve birbirine yabancı gibiydi; cansızlar âdetâ, abesler resm-i geçidinde birer fiğür, canlılar "natürel seleksiyon"un dişleri arasında ve her gün başka bir ölüm ağında.. bu kara yalnızlıkta insanlar ise, her an başka bir ayrılıkla inleyen birer yetim, birer mazlum, birer mağdur vaziyetindeydi. O'nun neşrettiği nûr sayesinde birden bire karanlıkların büyüü bozuldu, şeytanlar bozguna uğradı ve dalâletler gidip gayyâyı boyladı.. eşyanın mahiyeti değişti; tahripler tamire dönüştü, inkırâzlar da onarım hazırlığı şekline girdi.. dünya üzerindeki konup-göçmeler, gelip-gitmeler birer resm-i geçit halini aldı; doğumlar birer toy-düğün, ölümler de birer "şeb-i arûs" oldu.

O olmasaydı, ne ruhumuzdaki bu derinlikleri kavrayabilir ne de kabirden geçip sonsuzluğa uzayan bu yolu ve bu yolculuğu bu kadar şirin görebilirdik. Gönüllerimize aşk u heyecan salan O, gözlerimize ışıklar çalan O ve bizleri ebedler ülkesine seyahata hazırlayan da yine O'dur.

O, bu uzun ve sırlı yolculukta bulunduğumuz sâhil itibariyle, bizim için bir kaptan ve rehnümâ, varcağımız âlem itibariyle de bir mihamdâr ve şefaatçı ise, bizim de O'na karşı bir kısım sorumluluklarımız vardır ve bu mevzûda lâkayd kalmamız da mümkün değildir. Ama, ne gariptir ki, bizler asırlardan beri bu ışık insan ve O'nun nurlu mesajına karşı hep lâkayd kalmışızdır.. lâkayd kalmak bir yana çok defa saygısız davranmışızdır..

Vâkiâ, dar bir dairede ve belli ölçüler içinde, merasim türünden bir mevlit, birkaç paket şeker ve birkaç şişe güllâpla.. bazen de birkaç ses sanatkârı ve birkaç ilâhici ile velâdeti tes'îd etmeye, O'nunla irtibatımızı ortaya koymaya çalışmışızdır; ama, bunlar kat'iyen O'nun büyüklüğüyle orantılı olmamıştır; orantılı olmak şöyle dursun, O'nun kapıkullarına gösterilen saygı ve ihtiram seviyesine bile ulaşılammıştır. Hele Hz. Mesih'in doğum günü veya şöyle-böyle O'nunla alâ-

kalı gösterilen noel, paskalya ve daha başka yortu ve karnavallar seviyesinde bir neş'e ve cûşişin yaşanması kat'iyyen söz konusu olmamıştır...

Bu mevzûda yapılması teklif edilen şeylerin "ef'âl-i mükellefin" arasında yeri olmadığı muhakkak; kimse de böyle bir iddiada bulunamaz. Ancak, acaba bu Kutlu Doğum'u O'nun nûrefşan mesajı adına daha derince, daha içten ve daha ciddî olarak değerlendiremez miyiz?

Hz. İsa ile alâkalı günler, halkı Hıristiyan olsun olmasın, hemen her ülkede âdetâ neş'e, sevinç kıyametleriyle kutlanır; haftalarca, hatta aylarca her mahfilde sözler, muhâvereler hep o istikâmette cereyan eder.. her tarafa O'nun adına tebrikler, hediyeler yağar.. hediye ve tebrik teâtisi, o günlerde postanelerin biricik işi hâline gelir. Telefonlar, sürekli O'nun namına zil çalar, âhizeler O'nun nâmına konar-kalkar.. dörtbir yan kandillerle süslenir; çarşı-pazar renklerle-ışıklarla kah-

etmez.. zaten bunu yapmaya da kimsenin gücü yetmez. Ancak, yalancı ve riyakâr bir dünyanın, koskocaman insanlık âlemini nasıl bir iğfal ağına aldığını gördükçe, "neden acaba İslâm Dünyası, aynı zamanda kendi velâdeti de sayılan Rebî'ul-evveli, Rebî'ul-evvelle gelen "Nevrûz-ı Sultanîyi" ve o günle gelen insanlığın kurtuluşunu aynı heyecan, aynı cûşiş içinde tes'îd etmez" diye hayıflanıyor ve kendi kendimizi sorguluyoruz.

Yukarıda serd edilen mülâhazalardan, Seyyidina Hz. Mesîh ve arkasındakileri tezyîf manâsı da çıkarılmamalıdır. Biz Müslümanların Hz. İsa'ya karşı saygımız sonsuz olduğu gibi, O'nun getirdiği mesajın, bugünkü batı medeniyetinin önemli bir rüknü olduğunda da şüphemiz yoktur. Evet, tarihçilerin ve medeniyet felsefecilerinin de ifade ettikleri gibi, eğer Hz. İsa ve O'nun getirdiği ruh ve manâ olmasaydı, batı medeniyeti hiçbir zaman vücut bulamazdı; zira onun bir esası Grek

Kutlu Doğum'u O'nun nûrefşan mesajı adına daha derince, daha içten ve daha ciddî olarak değerlendiremez miyiz?

kaha atar.. evler bir arı kovanı gibi, O'na ait duygularla uğuldar, mabetler O'na ait neşidelerle inler.. ve her gece, âdetâ şehrâyinler gibi büyüleyici ve başdöndürücü olarak geçer.

Gerçi, bu karmakarışık karnavallarda çoğu kimse ne yaptığını bilemez ve neden, çoğu maskaralık olan bu işlerin içine girdiğini fark edemez. Ama, yine de o günleri her saat ve her dakikası ile dinî bir vecd içinde ve ne yaptığının şuurunda olan bir sürü insan vardır.

Ne olursa olsun Hz. Mesîh'e ait gün ve geceler o kadar insanlığa mâl olmuştur ki, bilerek-bilmeyerek herkes kendini o acayip törenler içinde bulur; ibadet, eğlence veya maskaralık, Hıristiyanlarla aynı duyguları paylaşır, aynı hislerle yatar-kalkar.. hatta çam, çınar devirir, hindi parçalar, şampanya patlatır ve kör-kütük sarhoş olup sokaklara dökülür.

Mübeccel velâdetin böyle eğlenceli, cümbüşlü kutlanmasını ve mübarek İslâm Dini'nin de bir karnavala çevrilmesini ne biz ne de başkası arzu

düşüncesi (Matematik düşünce) diğer bir esası Roma hukuku olduğu gibi, önemli bir rüknü de gerçek manâsıyla Hıristiyan dinidir. Şu hususu da önemle kaydetmek icab eder ki, eğer insanlığın medâr-ı fahri Hz. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) ve O'nun nurlu mesajı olmasaydı, İslâm Medeniyeti olmazdı.. İslâm medeniyeti olmayınca da batı "uygarlığı" doğmazdı.

...
Evet, batı, İslâm medeniyetine esas teşkil edecek olan prensipleri benimsemese bile ondan aldığı, alıp değerlendirdiği ve bu arada İslâm'ın ona tedayi ettirdiği pek çok şey vardır.. ve bunlar yeni batı kafası ve yeni batı düşüncesinin teşekkülünde, tahminler üstü te'sir icra etmişlerdi...

Bu itibarla diyebiliriz ki:

*"Dünya neye mâlikse O'nun vergisidir hep,
Medyûn O'na cemiyeti, medyûn O'na ferdi;
Medyûndur O masuma bütûn bir beşeriyet,
Yâ Rab, mahşerde bizi bu ikrar ile haşret!"*

M. Akif

***

YA RESULALLAH!

BİZ SENİ

BIRAKMAYIZ!

Osmanlı, fiilen yıkıldığı Mondros Ateşkes Antlaşması sırasında bile, Peygamberimiz'e (sallallahu aleyhi ve sellem) ve O'nun beldesine hürmet ve bağlılığını, gücünün son anına kadar korumaktan çekinmemiştir. "Çöl Kaplanı" lakabıyla anılan Fahreddin Paşa'nın İngilizlere karşı giriştiği "Son Medine Savunması", bunun en çarpıcı örneğidir. Kutsal toprakları vermemek için sonuna kadar direnen ve çırpınan Fahreddin Paşa, Hazreti Peygamber'e (sallallahu aleyhi ve sellem) olan sonsuz sevgisini şu sözlerle ifade etmiştir:

"Ey İnsanlar! Malumunuz olsun ki, yiğit ve kahraman askerlerim, bütün İslam'ın sırtını dayadığı yer, manevi gücün desteği, Hilafetin gözbebeği olan Medine'yi son fişengine (kurşununa), son damla kanına, son nefesine kadar muhafazaya (korumaya) ve müdafaaya (saldırıları def etmeye) me'murdur (vazifelidir). Buna Müslümanca, askerce azmetmiştir. Bu asker, Medine'nin enkazı ve nihayet Ravza-i Mutahhara'nın (Peygamberimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) mezarının bulunduğu yer) yeşil türbesi altında, kan ve ateşten dokunmuş bir kefenle gömülmedikçe, Medine-i Münevvere kalesinin burçlarından ve nihayet Mescid-i Saadet minareleriyle yeşil kubbesinden al sancağı alınmayacaktır! Allahu Teala bizimle beraberdir! Şefaathimiz O'nun Resulü, Peygamber Efendimiz'dir! (sallallahu aleyhi ve sellem) Ey bütün tarihi eşsiz kahramanlar; şan ve şerefle dolu Osmanlı ordusunun yiğit zabıtları! Ey her cenkte (savaşta) cihanı tir tir titretmiş, asla kimseye boyun eğmeyerek daima namus ve din borcunu kaniyla ödemiş, yiğit Mehmetçiklerim, kardeşlerim, evlatlarım! Gelin hep beraber Allah'ın ve işte huzurunda huşû (korku ile karışık sevgi, alçak gönüllülük) ve vecd (aşk) içinde göz yaşları döktüğümüz Peygamber'in (sallallahu aleyhi ve sellem) karşısında, aynı yemini tekrar edelim ve diyelim ki; Ya Resulullah, biz seni bırakmayız!...

FATİH SULTAN MEHMET'İN ÖRNEK SEVGİSİ

Fatih Sultan Mehmet, Peygamber Efendimiz'e (sallallahu aleyhi ve sellem) karşı duyduğu derin muhabbetini, en güzel biçimde İstanbul'un Fethi'nde ortaya koymuştur. Kutlu fethin hazırlık aşamasında, Rumeli Hisarı'nı, O'nun güzel ismi "Muhammed" in Arapça yazılışına göre inşa ettirmiş ve hatta yapımı sırasında kendisi de bizzat taş taşımıştır.

Fatih'in, fetih'ten hemen önce dile getirdiği şu sözler bu coşkunu ifade etmektedir: "Avn-ı İlahî ve imdad-ı peygamberî ile beldeyi düşman elinden alacağız!" (Allah'ın ve Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi ve sellem) yardımı ile)

Fahreddin Paşa'nın

"Son Medine Savunması",

Peygamberimiz'e

olan bağlılığını

çarpıcı bir şekilde

anlatmaktadır.

Osman ŞİMŞEK

Ey Sevgili!..

Senin kapında nice âşıklar sevda nağmeleri söyledi. Ay yüzüne vurgun binlerce mecnun özü hasret, ruhu hicran feryatlarla inledi. İnsanlık tarihinde Senin kadar sevilen ve Senin kadar herkese yeten olmadı. Senin âşıkların birbirlerinde Sana karşı alâka görünce memnuniyet duydu. Zira, Sen güneş gibiydin.. sıcaklık ve ışığından kimseyi mahrum bırakmıyor, herkesin başını okşuyor ve herkese kâfi geliyordun. Maşuk Sen olunca bir âşğının sevgisi diğerini kıskançlığa salmıyor; bilâkis, birinin içli feryadı diğerlerindeki aşk ateşini de kızıştıyordu. Sevdahlıların, kıskançlık, ebedî firakat ve mukabele görmeme gibi elemelerden emin, aşk mektupları yazıyor; o isimlerle Senin başkaları tarafından da tanınıp sevilme gayret ediyorlardı.

Asırlar, Senin âşıklarının hoş besteleriyle şenlendi; onların sinelerindeki muhabbet ateşiyle ısındı. Her devirde Senin karasevdalıların vardı ve onlar her zaman Seninle beraberdi. Zaman ve mekân, onların bu beraberliğine mani olamadı. Onlar, yalnızlıkları-

nı, gurbetlerini, hasret ve hicranlarını sadece Seninle giderirlerdi. Kesrette vahdeti yakalamışlardı. Ayaklarının biri, yetmiş-iki millet içinde de olsa, diğerini Senin kapına bağlamışlardı. Hep Seni söyler, Seni duyar, Seni dinler ve Seni anarlardı. Bu sevgilerini de, bazen “su” ile dile getirir.. bazen “yağmur” der, semayla beraber ağlayarak ve rahmet damlalarını intizâr ederek dillendirir.. bazen “rüzgâr”a aşk bestelerini yükleyip “Medine’nin Güllü”ne gönderirlerdi. Bir başka zaman da “Sen” diye diye inler ve Sevgili’nin olmadığı cennetleri çöl kabul ederlerdi. Âşıklara göre, Senin olmadığın yerler ıssız, Senin adının geçmediği sözler de bereketsizdi.

Son günlerde yine, Sana sırlısıklam âşik o kutlulardan birinin na’ttan, sevgili kapısında mırıldanan serenâttan daha içli feryadı var dudaklarımda. Sevgiyi ve aşkı çocukların evcilik oyunu misali anladığım yaşlara ait duygular yeniden sardı benliğimi o simsık ifadelerle. Bir kere daha Sana söyleyecek bir

şeylerim olduğunu hatırladım; diyemediğim bir şeyler.. ifadesinden aciz kaldığım. İlk defa bir şair olmadığımı yandım en tatlı kelimeleri, en şirin cümlelerle sevgiliye ithaf eden.. ilk defa böylesine bir âşık olmak istedim, sazının tellerine “Efendim” dedirtten.. bir neyzen olmayı diledim, neyini “Sen, Sen” diye inleten.. bir ustayı hayal ettim, kutlu köyünden kalbime uzanan yolda yıldızları, kaldırım taşı olarak ayaklarının altına dizen.

Seni gönülden sevenleri tanıdım. Onların parmağındaki balı emdim. Özendim onlara... Susadım bakışlarına.. açım sevdana..

Hatırlar mısın, o günlerde de diyemezdim içimdekileri.. dile getiremezdim. Nurlu bir haneyi paylaş-

ya da bir tabağın derinliğinde yüzündeki nikabı kaldırmazsan odadaki Mescid-i Nebevi'nin resmi nöbeti devralır, saatlerce süren ıslak bakışlara hedef olurdu. Ardına düşülen, beklenen, istenen, bir resmin silüetinde aranan Sen'din Ey Sevgili.

Senin her doğum günün binlerce ölü ve pörsük kalbin yeniden dirilmesine dâyelik etti. Bir kutlu doğum münasebetiyle yine ifadeden aciz olduğum, boğazıma düğümlenen his ve duyguları hakiki bir âşığının sözlerine yükleyecek, her tarafımdan dökülen eksik ve kusurlarıma rağmen, Sen'den başkasını sevgili bilmeme gibi küçücük bir sermayeye karşılık ardından yürüyebilmem için kanadından bir tüy de bana bağışlamamı bekleyeceğim.

“Ey güzeller güzeli Sevgili! Gel, bir kere daha yeniden misafirimiz ol..
tahtını sinelerimize kur ve bize buyurabildiğin her şeyi buyur.
Gel, gönüllerimizdeki karanlıkları kov.

tığım yedi genç ne kadar da tutkundü Sana. Uykularında dahi Sen'den ayrı kalmamak için bir âşığının mukaddes sancı yüklü sözlerini kasetten dinleyerek yatağa gider, başka hayalin gözlerinin içine girmesine mani oldukları gibi, rüyalarına da Sen'den başkasının misafir olmasına izin vermezlerdi. Sana aşkın oyununu oynayansa mutfağın yolunu tutar, kardeşlerinin bulaşıklarını yıkardı. O ev Senin evindi. Orada Senin hatıraların vardı. Misafirler Senin için gelir, herkes orada Seni konuşurdu. Mutfak yoğun bir günün akabinde Senin misafirlerine yapılan ikramın bulaşığıyla dolar ve gönül tahtına kadem basacağın hayaliyle temizlenmeyi beklerdi. Hatırlar mısın hani, en tesirli temizleyici o günlerde keşfedilmişti. Abdulbasıt ya da Mustafa İsmail Kur'ân okurdu. Onun sesi suyun sesine karışır ve bir koro teşkil ederdi. Sanki kaplar değil de bir kalb yıkanır gibiydi. En derin mülâhazalar.. en içli çağrılar.. “Dün yandaki eve gelmişsin. Sana hasret bir kardeşinin zülüflerini taramışsın. Sıra bizde değil mi?..” Ağlamaya ve hıçkırığa dururdu bulaşıkçı.. gözü kâh balkonun, kâh mutfağın kapısında; “Nereden geleceksin ey Sevgili, en Sevgili?” der, gözyaşı dökerdi. Kirli kaplar maddî temizleyiciyle değil, yanaktan domur domur dökülen yaşlarla daha güzel temizlenir ve durulanırdı. Eğer Sen kapılardan birini açmaz

“Ey güzeller güzeli Sevgili! Gel, bir kere daha yeniden misafirimiz ol.. tahtını sinelerimize kur ve bize buyurabildiğin her şeyi buyur. Gel, gönüllerimizdeki karanlıkları kov, bütün benliğimize ruhunun ilhamlarını duyur ve bize yeniden diriliş yollarını göster. Gel, her gün biraz daha azgınlaşan şu zulmetleri ışığınla dağıt ve herkesi inleten zulüm ve adaletsizlik ateşini söndürüver. Gel, her şekliyle kine, nefrete, düşmanlığa kilitlenmiş şu zavallı ruhların boyunlarındaki zincirleri çöz; sevgiye, merhamete, şefkate hasret giden sinelerimizi muhabbetle, hoşgörülle coştur; gel, ruhlarımızı aklın aydınlığı, gönüllerimizi de mantık ve muhakeme enginliğiyle buluştur ve bizi kendi içimizdeki kopukluklardan kurtar.

Ey dost, kaç bahar gelip geçti biz hep hazandayız; ama düşe-kalka olsa da hep Senin izindeyiz. Gel bizi bir kere daha sevindir. Sevindir ki; bağının taptaze fidanlarıyla nâmını âleme tam duyuracak demdeyiz. Bizler o kırık azimlerimiz ve o çatlamış ümitlerimizle, yolların hakkını veremesek de hep yollardayız. Sadece hislerimizle de olsa, aradığımız sevgili Sensin; gel son kez içimize doğ ki gönüllerimiz ışıkla dolsun; ufuklarımızı saran şu upuzun geceler savulup gitsin ve bu şeb-i yeldânın yerini ap-ak gündüzler alsın.”

PEYGAMBERİMİZ (sallallahu aleyhi ve sellem)

BÖYLE DUA EDİYORDU...

“Allahım, Benimle günahlarımın arasını, doğu ile batının arasını ayırdığın gibi ayır. Allahım! Beni hatalardan, beyaz elbisenin kirden temizlendiği gibi temizle.”

“Allahım, Sen’den bildiğim bilmediğim şu anda lütfedilen, ileride lütfedilecek bütün hayırları istiyorum. Allahım, bildiğim bilmediğim şu anda gelip çatan, ileride başa gelecek olan bütün şerlerden Sana sığınırım.”

“Beni nefsimle baş başa bırakırsan, (bu takdirde) beni za’fa, muhtaçlığa, günaha ve hataya itmiş olursun. Ben ancak Senin rahmetine güveniyorum; günahlarımın hepsini bağışla, zira günahları ancak Sen bağışlarsın. Tevbemi kabul et, zira Sen Tevbeleri kabul eden ve çok Merhametli olansın.”

“Allahım, nebin Hz. Muhammed’in (sallallahu aleyhi ve sellem) Sen’den istediği her hayrı Sen’den istiyor, yine nebin Hz. Muhammed’in (sallallahu aleyhi ve sellem) Sana sığındığı her şeyden de Sana sığınıyoruz.”

“Allahım, fayda vermeyen ilimden, ürpermeyen kalpten, doymayan nefisten, icabet edilmeyen duadan Sana sığınırım.”

“Allahım, Sen’den işimde sebatı diliyorum, doğru yolda azim istiyorum. Sen’den nimetine şükretmeyi ve Sana güzelce ibâdet etmeyi istiyorum. Ve sâdik bir dil, selim bir kalb istiyorum. Bildiğin şeylerin şerrinden Sana sığınıyorum. Bildiğin şeylerin hayrını Sen’den istiyor ve bildiğin şeylerden Sana istiğfâr ediyorum. Şüphesiz Sen, Allâmu’l-guyûbsun.”

“Allahım, Sen’den hayırlı işler yapmayı; kötülükleri terk etmeyi ve fakirleri sevmeyi, beni bağışlamayı, bana merhamet etmeni ve insanların fitnesini murad buyurduğunda, fitnelere düşür olmadan beni vefat ettirmeni dilerim. Sen’den, Sen’in sevmeni, Sen’in sevdiğilerinin sevgisini ve Sen’in sevgine beni yaklaştıracak amellerin sevgisini dilerim.”

“Allahım, Sen’i zikir, Sana şükür ve güzelce ibadet etmemiz için bize yardım et.”

“Allahım, Sen’den hidayet, takvâ, iffet ve (gönül) zenginliği dilerim.”

“Allahım, bütün işlerimizde akıbetimizi güzel yap, dünyada rezil-rüsvay olmaktan ve ahiret azabından bizi koru.”

O'nun sünnet-i seniyyesini terk eden, edepten ve güzel ahlâktan mahrum kalır ve "Edepsiz kimse Rabbin lütfundan mahkum kalır." kâidesine mâsadak olur.

Jslâm adına terk edilen her şey, insanlığa bilhassa İslâm dünyasına çok pahalıya mâl olmuş ve telâfi edilmez zarar ve hüsrânların meydana gelmesine kapı açmıştır. Zira terk edilen her bir hayırlı amel yerine, zararlı veya hiçbir faydası olmayan mânâsız işler yapılmıştır. İslâm adına ihmâl edilen hususlardan birisi de hiç şüphesiz sünnet-i seniyyenin tatbikidir. Evet, sünnet-i seniyyedir. Sünnet-i seniyyenin terk edilmesi pek çok zarar ve felâketlerin gelmesine sebep olmuştur ki başlıcaları şunlardır:

BİRİNCİ ZARAR: Sünnet-i seniyyenin terki, yerine göre büyük bir vicdansızlık ve korkunç bir nankörlüktür. Zira pek çok âyet-i kerime ve hadis-i şerifle sabit ve malum olduğu üzere; ümmetine karşı son derece şefkatli, ümmetine gelecek zarar ve meşakatlere karşı alabildiğine hassas ve rikkatli olan Resûl-i Ekrem (sallallahu aleyhi ve sellem), şefkatiyle onların irşâdına ve ümmetinin menfaati için bütün kuvvetini sarfetmesine, manevî ve ahlâkî yaraları getirdiği hükümler ve ortaya koyduğu sünnet-i seniyyesiyle âcilen ve kalıcı olarak tedâvi etmesine karşılık, şefkat ve merhametini inkâr etmek ve ittihâm etmek derecesinde O'nun getirdiği esaslardan ve bıraktığı sünnetlerinden yüz çevirmek dehşetli bir vicdansızlık ve korkunç bir akılsızlıktır.

-Evet, Hazret-i Âmine'nin ifadesi ve ehl-i keşfin tasdiğiyle doğduğunda odanın bir köşesinde secdeye kapanıp şahâdet parmağını yukarıya kaldırarak: "*Vâh ümmetî! Vâh ümetî!*" diyen;

Mahşerde herkesin "nefsî, nefsi" dediği bir zamanda; "Ümmetî! Ümmetî!" deyip şefkatiyle zayıf ve hâli perişân ümmetinin imdâdına koşacak olan;

-Bindörtüyz senedir her sene yeryüzünde mevcut insanların üçte birisinin sultanı ve onların ruhlarının terbiyecisi, akıllarının rehberi ve kalblerinin sevgilisi olan;

-Her günde "*es-sebebü ke'l-fâil*" sırımca bütün ümmetinin işlediği sayısız hasenatın bir misli, hesanât sahisine ilâve edilen;

-Şu kâinatın yaradılış ve devamındaki maksat ve gayenin sebebi olan;

-Evvelin ve âhirin, bütün enbiyâ ve siddîkîn, asfiyâ ve evliyâ tarafından Resûlullah ve Habîbullah olduğu tasdik edilen zatın gittiği yoldan gitmemek, O'na benzemeye çalışmamak, O'nun hal ve hareketlerini birer model olarak almamak, sözlerini hayatta bir esas halinde tatbik etmemek elbette son derece çirkin bir hareket, gayet zararlı bir davranış ve akıl almaz bir haldir. Öyle ise: Sen ey insan! Süleyman Çelebi'nin:

"*Tıfil iken ol dilerdi ümmetin;*

Sen kocaldın terk edersin sünnetin."

dediği gibi; şu kocalmış yaşınla, ağarmış başınla, pörsümüş yüzünle ve bükülmüş belinle o Resul-i Zışan (sallallahu aleyhi ve sellem)'ın sünnetini hâlâ terk ediyor ve ona gereken ihtimâmı vermiyorsun. Bu hangi akla ve mantığa sığar? Ve bu ihmâlin ciddi vicdansızlık ve korkunç bir vefasızlık değil midir? Hem âhirette huzu-

BAŞIMIZA NE GELİYORSA...

Vehbi YILDIZ

runa nasıl bir yüzle çıkacak ve "ŞEFÂAT YÂ RESÛLAL-LAH" diyeceksin... Allah insâf versin.

Arkadaş, hiç olmazsa şu âhir ömründe O'nun sünnet-i seniyyelerini düşünüp onlara tabi olmayı hem kendin, hem de nefsin için şîâr haline getirmelisin, tâ şu hayatın baldan, âhiretin de kevserden daha tatlı ve daha lezzetli olsun.

İKİNCİ ZARAR: Sünnet-i seniyyenin terkinde bid'atlar ortaya çıkar ve insanlar o bid'atlarla uğraşır durur. Halbuki: "Bu gün dininizi sizin için kemâle erdirdim"(Mâide, 5/105) meâlindeki ayet gösteriyor ki, beşerin her iki dünya saâdeti için gerekli olan hüküm ve hususlar Kur'ân-ı Kerim'de ve Resûl-i Ekrem'in (sallallahu aleyhi ve sellem) sünnet-i seniyyelerinde kâfi miktarda ve herkesin tatbik edebileceği şekilde bildirilmiştir. İşte yeni icadlarla Kur'ânî ve nebevî düsturları beğenmemek, yahut haşâ ve kellâ onları noksan görmek, onlarla yetinmeyip bid'atlar peşinde koşmak büyük bir zarardır.

Evet, sünnet-i seniyye, saâdet-i dâreynin temel taşıdır ve her türlü olgunluk ve yükselmenin madeni, esâsi ve menbaidir.

Hem sünnet-i seniyyeye tembellik sebebiyle ittibâ etmemek büyük bir zarardır. Ehemmiyetsiz görmek korkunç bir cinayettir. Onu kabul etmeyip tenkit etmek ise apaçık bir sapıklıktır.

ÜÇÜNCÜ ZARAR: Sünnet-i seniyyeye dil uzatan, doğrudan doğruya Resûl-i Ekrem'e (sallallahu aleyhi ve sellem) dil uzatmış; O'na eziyet vermiş ve O'nu rencide etmiş olur. O'na eziyet eden ise Allah'a isyan etmiş ve O'na eziyet etmiş olur. Allah'a eziyet eden ise hem dünyada hem âhirette Allah'ın lânetine ma'ruz kalır ve amansız azâba düçar olur. Demek ki, sünnet-i seniyyeye dil uzatmak kişinin, başını taşa vurması nev'inden, korkunç bir gadab-ı ilâhîye sebeptir ki; o kişinin cid-dî ve dâimî bir azapta kalmaya, amansız alevler için

de cayır cayır yanmaya peşinen râzı olması demektir.

DÖRDÜNCÜ ZARAR: Sünnet-i seniyyeyi kasden terk eden veya tenkid eden veya beğenmeyen bir bakıma kader-i ilâhîyi tenkid etmiş olur. Zirâ Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) kendisine itaat ve ittibâ edilsin diye gönderilmiştir. Sünnetini terk eden O'nun imâmet ve rehberliğini beğenmiyor demektir. Bu hal ise, O Hazretin imam ve rehber olarak, üsve-i hasene ve nümûne-i imtisâl olarak gönderiliş hikmetine muhalif hareket etmek demektir. Bunda ise kaderi tenkid vardır. Kaderi dolayısıyla da olsa tenkid etmiş olan kimse ise korkunç bir uçurumun kenarında bulunuyor demektir.

BEŞİNCİ ZARAR: Rabbü'l-Alemin olan yüce Allah, Resûl-i Ekrem (sallallahu aleyhi ve sellem) hakkında: "Sen en büyük ahlâk üzerindesin" (Kalem, 68/4) buyurmakla O'nu medhetmiş ve O'nu nazarlara vermiştir. Başta Hazret-i Âişe olmak üzere sahabe-i kirâm, "Ahlâkı Kur'ân'dan ibarettir" deyip O'nu, hayatını ve davranışlarını Kur'ân'ın esas ve esrarına göre ayarlayan bir zât olarak tanıyıp, tanıtmışlardır. Öyle ise böyle bir zâtın fiil, söz ve davranışları beşer için bir model hükmüne geçmeye lâyık ve müstehaktır. O halde O'na iman eden ve ümmetinden olan fakat gaflet ve cehaletinden ötürü ehemmiyet vermediğinden sünnetini terk eden veya değiştirmeye kalkışan gafillerin ne kadar bedbaht olduklarını divaneler de anlar.

ALTINCI ZARAR: İbadetlerle alâkalı olan sünnetin terkinde günah olmasa bile; büyük sevapların kaybı vardır; sünnet-i seniyyeyi değiştirmek de büyük bir hatadır. Ashında sünnet-i seniyyenin her bir meselesini tatbik etmek çok mümtâz verâ sahibi kimselere bile, ancak nasip olur. Buna göre pratik alanda olmasa bile; niyet ve düşünce plânında sünnet-i seniyyeye taraftar olmak, ondan hoşlanmak ve ittibâ edenleri takdir edip alkışlamak herkesin elinden gelir. Zaten kıymet ölçüsü de imkânların değerlendirilmesine göredir. Farz ve vâcib olan kısımların tatbiki, zaruri ve mecburi olduğundan sünnetin bu yönünü terk eden kimsenin kaybı elbetteki pek çoktur. Nafile ve edeple alâkalı olan kısmına gelince; onların terkinde hem büyük sevapların kaybı, hem de o edeplerin sahibi olan Resûl-i Ekrem'in (sallallahu aleyhi ve sellem) mânevî himmet ve feyzinden mahrumiyet vardır. Ahirette şefaathakki da habibullah olan Hazret-i Muhammed'e (sallallahu aleyhi ve sellem) verildiğinden bilhassa farz ve vacip cinsinden olan sünnet-i seniyyelerini terk eden kimsenin, o dehşetli günde ve sıkıntılı anda şefaathakki mahrum olma gibi bir tehlike ile karşı karşıya kalacağı şüphesizdir. (Değer Ölçüsü, 1/41-56)

S u l t a n I I . A b d ü l h a m i d H a n ' ı n Y ı l d ı z A l b ü m l e r i n d e n

ABDÜLHAMİD HAN'IN FERYADI

Remzi KUŞÇULAR

Ecdâdımız, İslâm'a, Peygamber'imize ve kutsal değerlere hürmet, muhabbet ve hizmetin yanı sıra, onları Batı'dan gelen tahripkâr ve tecâvüzkâr, her cinsten saldırıya karşı müdâfaa ve "dinin izzetini" muhafazayı da, boyun borcu olarak telâkki etmiştir. En güçsüz ve buhranlı zamanlarında dahi bu yüce gâyeden aslâ vazgeçmemiştir. İngiltere ve Fransa'da, mukaddesâta hakâretlerle dolu menhûs tiyatrolara müdahalede, Sultan Abdülhamid'in şahsında soylu ceddimizin, ne denli dakik ve duyarlı olduğunu uluslararası platformda cereyan eden şu hâdiseler açıkça göstermektedir:

İlk misâl, Fransız Yazar Volter'in kaleme aldığı ve Paris'te sahneye konan "Muhammed yahut Taasub" isimli piyesle ilgilidir. Piyenin tepkiye sebep olan en dikkat çekici özelliği, Peygamber Efendimizi küçük düşürmeye mâtuf olmasıydı. Abdülha-

Sultan Abdülhamid, Batı'dan gelen tahripkâr ve tecâvüzkâr, her cinsten saldırıya karşı müdâfaa ve "dinin izzetini" muhafazayı, boyun borcu olarak telâkki etmişti.

mid Han, oyunu duyar duymaz elçilik vasıtasıyla harekete geçmiş ve oyunun durdurulmasını; aksi halde bunun bir siyasî mesele yapılacağını Fransız Hükûmeti'ne ulaştırmıştı. Fransızlar piyesi kaldırmışlar; lâkin bu sefer de aynı oyunun, İngiltere'ye geçip Londra'da sahnelenmesine mâni olunamamıştı. Bu kez Abdülhamid Han, Fransızlara çektiği ültimatomu aynen İngiliz Hükûmeti'ne de gönderecekti. İngiltere Hükûmeti ise, geç kalındığı, biletlerin çoktan dağıtıldığı; esâsen böyle bir hareketin vatandaşların hürriyetine tecavüz olacağı karşılığını vermişti. Fakat Sultan, tekrar öyle bir ültimatom yazacaktı ki, İngiltere'ye tiyatroyu hemen durdurmaktan başka çâre kalmayacaktı. Abdülhamid, şöyle demişti: "Müslümanların Halifesi olarak, İngilizler, Peygamber'imizi karalayıcı hakaretler ediyorlar." diye İslâm Âlemi'ne bildiri göndereceğim! Büyük Cihad ilan edeceğim!"

O ZAT'IN MANEVİ ŞAHSINA BAK KI...

Sath-ı arz bir mescid, Mekke bir mihrab, Medîne bir minber; o bürhan-ı bâhir olan Peygamberimiz Aleyhis-salâtü Vesselâm bütün ehl-i imâna imam, bütün insanlara hatip, bütün enbiyâya reis, bütün evliyâyâ sey-yid, bütün enbiyâ ve evliyâdan mürekkebe bir halka-i zikrin serzakiri; bütün enbiyâ hayattar kökleri, bütün evliyâ tarâvettar semereleri bir şecere-i nurâniyedir ki, herbir dâvâsını, mu'cizâtlarına istinad eden bütün enbiyâ ve kerâmetlerine itimad eden bütün evliyâ tasdik edip imza ediyorlar.

zât (sallallahu aleyhi ve sellem) öyle bir kurallar bütününü ve bir din, bir kulluk ve bir dua, bir davet ve bir imanla meydana çıkmış ki, bunların ne benzeri var ne de olur. Ve onlardan daha mükemmel, ne bulunmuş ve ne de bulunur. Çünkü, ümmî bir Zât'ta (sallallahu aleyhi ve sellem) Ortaya çıkan bu kurallar bütününün, inceden inceye sayısız kanunlarıyla on dört asrı ve insanlığın beşte birini, âdalet ve haklılık üzerine idare etmesi, benzer kabul etmez.

Hem, ümmî bir Zât'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) bizzat uygulamaları, sözleri ve halinden çıkan bu dinin, her asırda, üç yüz milyon insanın rehberi ve başvuru kaynağı, akıllarının eğiticisi ve doğruya yönlendiricisi, kalblerinin aydınlatıcısı ve saflaştırıcısı, nefislerinin terbiye edicisi ve temizleyicisi, ruhlarının gelişme ve yücelme kaynağı olmasının, benzeri olamaz ve olamamış.

Hem, dininde bulunan kulluğun her çeşitinde her yönden en ileri olmasının, herkesten çok Allah'tan çekinmesi ve korkmasının, olağanüstü ve devamlı bir şekilde mücadele ve çarpışmalar içinde tam tamına kulluğun en ince sırlarına uygun davranmasının ve hiç kimseyi taklit etmeyerek, ilk fakat en mükemmel olarak, baş ve son noktayı birleştirerek bütün bunları tam manasıyla gerçekleştirmesinin, elbette benzeri görülmez ve görülmemiş.

Hem binler dua ve yalvarışlarından Cevşenü'l-Kebîr ile, Rabbine dair öyle bir bilgi ile, öyle bir derecede Rabbinin vasıflarını sayıp dökmektedir ki, o zamandan beri gelen arifler ve velilerin, fikirlerin kaynaşmasıyla beraber, ne o bilgi ve ne de vasıflandırma dere-

cesine yetişememeleri göstermektedir ki, duada dahi onun benzeri yoktur.

Hem, tebliğ vazifesini yerine getirmekte ve insanları Hakka davette o derece metanet ve sebat ve cesaret göstermiş ki, büyük devletler ve büyük dinler, hattâ kendi kavim ve kabilesi ve amcası ona şiddetle düşmanlık güttüğü halde, zerre miktar bir tereddüt eseri, bir telâş, bir korkaklık göstermemesi ve tek başıyla bütün dünyaya meydan okuması ve başa da çıkarması ve İslâmiyeti dünyanın başına geçirmesi ispat eder ki, tebliğ ve davette dahi misli olmamış ve olamaz.

Hem, imanda, öyle olağanüstü bir kuvvet ve harika bir yakîn, mucizâne bir gelişme ve cihanı ışıklandıran bir yüce bir inanç taşımış ki, o zamanın hükümrânı olan bütün fikirler ve inançlar, bilgelerin düşünceleri ve ruhanî reislerin ilimleri O'na karşı inkar eder, muhalafet eder ve hücum eder bir vaziyette oldukları halde O'nun ne kesin yakînine, ne mutlak inancına, ne sarsılmaz güvenine, ne de kendinden tam emin haline hiçbir şüphe, hiçbir tereddüt, hiçbir zaaf, hiçbir vesvese vermemesi ve mâneviyatta ve imanın seviyelerinde ilerleyen başta Sahabeler ve bütün veliler olmak üzere, O'nun iman seviyesinden her vakit feyz almaları ve O'nu en yüksek derecede bulmaları, apaçık gösterir ki, imanı dahi benzersizdir.

İşte, böyle benzersiz bir kurallar bütününü ve örneksiz bir din, harika bir kulluk ve olağanüstü bir dua, dünyaya meydan okuyan bir dâvet ve mucizane bir iman sahibinde, elbette hiçbir cihetle yalan olamaz ve aldatmaz...

Bediüzzaman'ın Ayetü'l-Kübrâ Risâlesi'nden sadeleştirilmiştir.

٤٤

Medine'nin Gülü

Andım yine Sen'i her şey yâdımdan silindi,
Hayâlin gönlümün tepelerinde gezindi,
Bu bir serâp olsa da hafâkanlarım dindi.
Andım yine Sen'i her şey yâdımdan silindi.

Neşke hep aşkınla oturup aşkınla kalksam,
Rûhlar gibi yükselip de uskunda dolassam,
Bir yolunu bulup gönlünden içeri aksam.
Neşke hep aşkınla oturup aşkınla kalksam.

Anlasam, vuslata ne zaman ferman gelecek?
Hicranla yanan gönlüm durmadan inleyecek,
İnleyip en taze hislerle hep bekleyecek..
Anlasam, vuslata ne zaman ferman gelecek?.

*Kalbin bir güvercin gibi titrerken adından,
Ne olur Sana ulaşmam için kanadından,
Sana bir tüy ver, pervaz edeyim hep ardından..*

Kalbin bir güvercin gibi titrerken adından.

*Ey kupkuru çölleri Cennet'e çeviren Gül,
Gel o bayıltan renklerinle gönlüme dökül!
Vaktidir, ağlayan gözlerimin içine gül!*

Ey kupkuru çölleri Cennet'e çeviren Gül!

*Mecnûn gibi arkanda koşan kulun olayım,
Bir kor saç içime ocaklar gibi yanayım,
Sen'siz geçen bu acı rüyâdan kurtulayım..
Mecnûn gibi arkanda koşan kulun olayım..*

*Aklım uzakta kaldığı günleri saymakta,
Rûhumu sisli-dumanlı bir kasvet yaymakta,
Göster çehreni ki, güneş gurûba kaymakta..
Aklım uzakta kaldığı günleri saymakta..*

*Sen demde hiç olmazsa gurûbum tulû olsun,
Gönlüm uskunun en taze renkleriyle dolsun,
Her yanda tamburlar çalınsın, neyler duyulsun..
Ne olur, hiç olmazsa gurûbum tulû olsun..!*

***

***

EFENDİMİZİ (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) SEVMENİN ALAMETLERİ

Ali BUDAK

Efendimiz’i niçin bütün yaratılmışlardan daha fazla sevmeliyiz?

Buhari’de geçen bir hadiste, Hz. Ömer’in Efendimiz’in elinden tutup, onu kendi canı hariç her şeyden daha fazla sevdiğini söylemesi üzerine Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem), Cenab-ı Hakk’a yemin ederek Peygamber’i kendi öz canından da fazla sevmedikçe kamil imanın elde edilemeyeceğini ifade etmiştir. Hz. Ömer bu sefer kendi öz canından da fazla sevdiğini söyleyince Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) “Şimdi oldu ey Ömer” buyurmuştur. (Buhârî, Muhtasarı Tecrid-i Sarih Tercemesi, 1/31) Yine Buhari’de geçen diğer bir hadiste imanda tam bir olgunluğa ulaşmak, Kainatın Sultanı’nı evlat, anne ve babadan daha fazla sevmek şartına bağlanmıştır. Müslim’de geçen bir kayıttan ise bu şartlara eşi ve malı da eklenmiştir. (Bkz.: Buhârî, İman: 8; Müslim, İman: 69, 70)

Aslında şu ayet-i kerime de bu hususları çok iyi özetlemektedir: “De ki: Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, hısımlarınız ve akrabanız, ter dökerek kazandığınız mallar, kesada uğramasından endişe ettiğiniz ticaret, hoşunuza giden konaklar, size Allah’tan ve Resulünden ve O’nun yolunda cihad etmekten daha sevimli ve önemli ise, o halde Allah emrini gönderinceye kadar bekleyin! Allah öyle fâsıklar güruhunu hidâyet etmez, umduklarına eriştirmez.” (Tevbe, 9/24) Ayeti açıklayan alimlerden Zemahşeri’nin şu tespiti bu noktada çok değerlidir: “Bu ayet-i kerime oldukça ağır hüküm ihtiva etmektedir. Ondaki daha ağır hüküm ihtiva eden bir ayet göremezsiniz.” (Keşşaf, 2/181)

Allah Rasûlünü sevmenin neticeleri nelerdir?

Alemlerin Rabbi olan Allah (c.c.) Efendimiz’i (sallallahu aleyhi ve sellem) seviyorken müminler olarak O’nu sevmek, Allah’ın günahlarımızı bağışlamasını ve bizi sevmesini netice verecektir. (Bkz.: Al-i İmran, 3/31) Ayrıca imanın tadını tatmak, itaatlerden lezzet almak, din uğrunda zorluklara katlanmak Efendimiz’i sevmeye bağlıdır. Bir üçüncü husus olarak da şunu ifade edebiliriz ki; mümin Ahiret yurdunda sevdikleri ile beraber bulunacaktır. Bu yüzden Hz. Enes, “Allah’ı, Resulü’nü, Ebu Bekir’i, Ömer’i seviyorum. Her ne kadar onların amelleri gibi amelde bulunamadı isem de onlarla birlikte olacağımı ümit ediyorum” diyerek, bizlere de Efendimiz’in kendisine müjdelediği “kişinin ahirette sevdikleriyle beraber olacağı” hakikatini haber vermektedir.

Kainatın Efendisi’ni sevmenin alametleri nelerdir?

a- Onu görmeyi, O’nun sohbetinde bulunmayı çokça arzu etmek. Bunlardan mahrum bulunmayı, dünya hayatında bunlar dışında her ne olursa olsun herhangi bir

şeyi kaybetmekten daha ağır bir musibet görmek. Hz. Ebu Bekir, Allah Rasulü ile hicrette arkadaşlık yapacağını öğrenince sevincinden ağlamıştı. Bir sahabi, Efendimiz'e Cennet'e girecek dahi olsa Efendimiz'i görememekten korktuğunu söylemişti. Râbia b. Ka'b, Efendimiz'in kendisine "İste" deyip bu sualini tekrar etmesine rağmen başka şeyi değil sadece Cennet'te kendisine arkadaş olmayı istediğini dile getirmişti. Ensar, Allah Rasulü'nü koyun ve deve sürülerine tercih etmişti. Hz. Ömer, Resulullah'a yakın yerde defnedilmek için büyük bir arzu duyardı. Peygamberimiz'in vefatından sonra Hz. Ebu Bekir O'nun sözünü tebliğ edeceği zaman gözyaşları onu konuşturmazdı.

b- *İki Cihan Serveri'nin* (sallallahu aleyhi ve sellem) *uğrunda, O'nun getirdiği hakikatler yolunda canı ve malı feda etmek için tam hısranlı olmak.* Uhud savaşında Ensar'dan 11 sahabi Efendimiz'i korumuş, Talha b. Ubeydullah da Efendimiz'i siper ederken eli çolak kalmış, yetmişten fazla, ok mızrak ve kılıç yarısı almıştı. Yine Uhud'da Ebu Talha göğsünü Efendimiz'in göğsüne siper etmişti. Ebu Dücan de kendisini Efendimiz'in önünde kalkan yapmıştı. Yine Uhud'da Ensar'dan bir sahabi Efendimiz uğruna kendini feda etmiş, yanığı Efendimiz'in ayağının üzerindeyken şehit olmuştu. Yine Uhud'da Sa'd b. Rebi' ruhunu teslim ederken Allah Rasulü'nün esenlik içinde olmasına ehemmiyet veriyordu. Ebu Katade, Allah Rasulü bineğinden düşmesin diye O'nu korumak amacıyla gece boyunca yanında yürümüştü.

c- *Efendimiz'in emirlerine uymak, sakındırdığı hususlardan da çekinmek.* Ashab-ı Kiram, evcil eşeklerin etlerinin haram kıldığını bildiren nidayı iştir iştirmez kazanlarda kaynayan etleri dökmüşlerdir. İçki yasağını bildiren emir geldiğinde de Medine sokaklarından içki aktığı bilinen bir haberdir.

d- *Efendimiz'in söz, fiil ve takrirlerinden oluşan hadis ve sünnetine yardımcı olmak, hayatı boyunca dile getirdiği yüce hakikatleri koruyup kollamak, desteklemek.* Uhud'da Müslüman saflarında bir ara açılan gedikte Efendimiz'in vefatı haberi yayılınca Enes b. Nadr "O'ndan sonra hayatı neleyeceksiniz" diyerek canını feda etmiştir. Haram b. Milhan, Efendimiz'in davetini tebliğ etmesi sebebiyle öldürülmesinden mutluluk duyuyordu. Efendimiz'in vefatına yakın bir zamanda zor şartlar altındayken bile Hz. Ebu Bekir Üsame ordusunu göndermişti. Zira bunu Allah Rasulü istemişti. Yermük savaşında 400 Müslüman ölmek üzere bey'atleşmişti. Numan b. Mukarrin, Nihavend

savaşında Allah'a, Müslümanlara zafer vermesi için yalvarmıştı, ama kendisi şehit olmayı arzuluyordu.

Bu hususlardan başka, daha Efendimiz'e (sallallahu aleyhi ve sellem) olan muhabbetin alametleri olarak sayılacak o kadar çok şey vardır ki işte bazıları:

➔ İyiliği emredip insanları kötülükten sakındırmak.
➔ Eğer mümkün olsaydı, O hayattayken huzurunda bulunmayı ve uğrunda her şeyini feda etmeyi arzulamak.

➔ İki Cihan Serveri'nin (sallallahu aleyhi ve sellem) sünnet-i seniyyesine uymak; hayatımızı O'nun hayat tarzına uydurmak. Bu konuda da şu iki ayet bize yol gösterir: "Hakikaten, Allah'ın Resulünde sizler için, Allah'a ve âhiret gününe kavuşmayı bekleyenler ve Allah'ı çok zikredenler için en mükemmel bir nümune vardır." (Ahzab, 33/21) "Allah ve Resulü herhangi bir meselede hüküm bildirdikten sonra, hiçbir erkek veya kadın müminin, o konuda başka bir tercihte bulunma hakları yoktur." (Ahzab, 33/36)

➔ Allah Resulü'nün (sallallahu aleyhi ve sellem) sözünü kabul edip, hükmüne razı olmak. Bu konuda da bize ışık tutan ayet şudur: "Hayır, hayır! Senin Rabbin hakkı için, onlar aralarında ihtilaf ettikleri meselelerde seni hakem kılıp, sonra da verdiğin hükümden ötürü içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın sana tam bir teslimiyetle bağlanmadıkça iman etmiş olmazlar." (Nisa, 4/65) Bu noktada Efendimiz'in şu hadisini de belirtmek yerinde olacaktır: "Arzu ve heveslerini, benim getirdiğim ölçülere uydurmadıkça, sizden hiç biriniz mümin olduğunu iddia edemez."

➔ Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi ve sellem) dâima salat ve selamda bulunmak. Nitekim şu ayet Efendimiz'e salevat getirmenin gerekliliği üzerinde durur: "Muhakkak ki Allah ve melekleri Peygambere hep salat ederler. Ey iman edenler! Siz de ona salat edin ve tam bir içtenlikle selam verin." (Ahzab, 33/56)

➔ Bu meyanda şu hususları da sayabiliriz: Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) getirdiği din olan İslâm'ı insanlara ulaştırmak, Allah'ın ismini yüceltmek ve Yüce Allah'ın kesinlikle izin vermediği putperestliği ortadan kaldırmak. İyiliği emretmek, kötülükten sakındırmak. Allah için, kitabı için, Peygamberi için ve bütün Müslümanlar için nasihatte bulunmak. Nebiler Serveri'nin (sallallahu aleyhi ve sellem) güzel ahlâkıyla ahlâklanmak ve bütün kötü ahlâk ve davranışlardan sakınmak. Kainatın Sultanı'na (sallallahu aleyhi ve sellem), O'nun yüce hatırasına saygı ve hürmet göstermek.

BİLÂL NE DE SEVMİŞTİ ALEMLERİN EFENDİSİ'Nİ

P

“Bunca ayrılık yetmedi mi, Ya Bilâl?”

eygamberimiz'in vefatından sonra ayrılık acısına tahammül edemeyerek, bir daha ezan okuyamadı. Resulullah'a olan muhabbetiyle her gün yanıp tutuşuyor, gözyaşı döküyordu. Sonra da Medine'de kalmaya tahammül edemediği için, zamanın halifesi olan Hz. Ebubekir'den izin alıp Şam'a gitmeye karar verdi. Böylece Şam'a gidip yerleşti. Hz. Ömer'in hilafetine kadar orada kaldı. Hz. Ömer ordusuyla Şam'a gelince, onlara katılıp orduyla beraber Kudüs'e gitti.

Bir gece rüyasında Resulullah Efendimiz'i gördü. Sevgili Peygamberimiz kendisine sitem ettiler; “Bunca ayrılık yetmedi mi, Ya Bilâl? Hâlâ Kabrimi ziyaret etmeyecek misin?” Zavallı yüreği, duracak hale geldi. Heyecan ve ter içinde uyanı. Hemen hazırlığa başladı. Şafak sökerken, ince, uzun ve garip deveciğiyle; mübarek Medine yollarına düştü. Biricik Efendisi'ne yaklaştıkça havayı kokluyor, taşları toprakları okşuyor ve gözyaşı döküyordu. İssız çölleri yara yara Medine'ye ulaştı.

O'na rastlayanlar, selam veriyorlardı. Sonra da yanındakilere diyorlardı ki; “İşte Bilâl, Bilâl-ı Habeşi, işte Hazreti Peygamberin Müezzini. Bu dünyaya O'nun gibi ezan okuyan gelmemiştir.” Fakat O, hiçbirini duymuyor, görmüyordu. Sanki çok kuvvetli bir mıknatıs, onu kendisine çekiyordu. Peygamber Efendimiz'in mübarek kabirlerine doğru ilerledi. Yüce makama erişirken; Kur'an-ı Kerim okudu. En sonunda sevgilisinin kabrinin yanında bayılarak yıkıldı.

Ayıldığı zaman, başucunda, sevgilisinin sevgili torunları Hasan ve Hüseyin Hazretleri; saçlarını okşuyorlardı. Sanki dünyalar onun oldu. Sarıldılar, kucaklaştılar,

“Yavrularım!
Ne kadar da
dedeniz
Hz. Rasulullah gibi
kokuyorsunuz!”

ağlaştılar; “Yavrularım! Ne kadar da Dedeniz Hz. Resulullah gibi kokuyorsunuz!” dedi.

Hz. Hasan sordu; “Dedemiz seni de çok severdi. Aca-
ba O’nun hatırı için, bir şey istesek yapar mısın?” Hz.
Bilâl çok şaşırıldı; ”Bu ne biçim söz? Bu kölenizden ne
emredersiniz, yerine getiririm!”. “Senden, bir defa da
olsa ezan dinlemek istiyoruz. Ricamız sadece buydu.”
dedi.

Ertesi sabah Bilâl-ı Habeşi, son ezanını Mescid-i Nebe-
vi’de okudu. Yanık ve hasret dolu sesiyle; “Allahü Ek-
ber! Allahü Ekber!” dediği zaman; bütün Medine hal-
kı ayağa kalktı. “Eşhedü en la ilahe illallah! Eşhedü en-
ne Muhammeden Resulullah” deyince kadın-erkek,
genç-ihtiyar, çoluk-çocuk, hatta yataklarındaki hasta-
lar bile, sokaklara döküldüler. Mescid-i Nebevi’ye koş-
tular. Halk o kadar coştı ki, Peygamber Efendimiz ya-
şıyor sandılar. O günden beri dünyada, bir daha böyle
bir ezan okunmadı. Bilâl-ı Habeşi Hazretleri de başka
ezan okumadı. 641 senesinde Şam’da vefat ettiler.

“Ben, Őu canı taŐıdığım sűrece Kur’an’ın kűlesiyim.
Ben, Muhammed Muhtar’ın yolunun tozuyum, toprağıyım.”
Hz. Mevlânâ

HZ. EBU BEKİR'İN
(radiyallahu anh)

EFENDİMİZ'E OLAN BAĞLILIĞI

Mekke'nin fethinden sonra İslâm'ı kabul edenler arasında Hz. Ebû Bekir'in babası Ebû Kuhâfe de bulunuyordu. Yaşı sekseni aşmış, âmâ bir kişi olan Ebû Kuhâfe, Hz. Peygamber'in huzurunda hidayete ermekte geç kalmışlığını telâfi edercesine aşkla kelime-i şahadet getiriyordu. Bu esnada sevinmesi gereken "Siddîk" (yürekten tasdik edip, sorgusuz sualsiz bağlanan) lakaplı Ebû Bekir ağlıyordu. Fakat bu ağlayış bir sevinç ağlayışı değil üzüntü ağlayışıydı. Bu, meclisteki herkesin hayretine sebep olmuştu. Sorular:

- Ey Ebû Bekir, neden sevinilecek bir günde gözyaşı döküyorsun? Cevap verdi:

- Allah'ın Resulünün en büyük arzusu amcası Ebû Talibin Müslüman olmasıydı. Fakat bu dileği bir türlü gerçekleştirmedi. Ben isterdim ki şu anda benim babamın yerinde şahadet getiren Ebû Talib olsun, babamın Müslüman olmasından dolayı benim gönlüm hoşnud olacağına, amcasının Müslüman olmasından dolayı Allah Rasûlünün gönlü hoşnud olsun. İşte bu olmadıği için ağlıyorum.

HAZRETİ ALİ'NİN
(radiyallahu anh)

EFENDİMİZ'E OLAN SEVGİSİ

Haz. Ali (radiyallahu anh) anlatıyor; "Uhud Harbinde Hz. Peygamber'le, aralarında İkrime bin Ebi Cehl'in de bulunduğu kafir ve müşriklerle savaşıyoruz. Etrafımı sardılar, çoğunu kılıçtan geçirdim. Başka bir birliğin içine daldım, onlardan da pek çoğunu saf dışı ettim. Bir ara Hz. Resulullah'ı görmedim. Kendi kendime, 'O harp meydanını bırakıp gidecek bir kimse değildir. Kendisine bir şey olduğunu sandım, çıldırdım, delirdim. Artık benim için çarpışa çarpışa ölmekten başka bir çaremin olmadığını düşündüm. Kılıcımın kınını kırıp, kafirlerin üzerine hücum edip, saldırdım. Düşmanın içine girdim. Baktım ki, Hz. Resulullah onların arasında 'Ya Allah Bismillah' diyerek savaşıyor. Hem de dağılan askerini toparlıyor. Allahü Teala'nın melekleriyle Hz. Resulullah'ı koruduğunu anladım."

I. AHMED'İN BAŞINDAKİ "TAÇ"

Sultan I. Ahmed'in, dillere destan filli sevgisi ve muhabbet yüklü ifadeleri ise, asırlardır baş tâcı edilmeye; sitâyişle yâd edilmeye değer ölçüdedir. Sultan Ahmed, akıllara durgunluk verecek güzel bir davranışta bulunmuştur: Sarığına taktığı sorgucun içine, Peygamber'imizin ayak izinin resmini koydurmuş ve üzerine de şu muhteşem dörtlüğü yazdırmıştır:

*N'ola tâcım gibi başımda götürsem dâim
Kadem-i resmini ol Hazret-i Şâh-ı Rusûl'ün.
Gül-i gülizâr-ı nübüvvet o kadem sâhibidir
Ahmedâ durma yüzün sür kademine o gülün.*

(Her zaman başımda taç gibi taşısam Peygamber'in (sallallahu aleyhi ve sellem) ayak resmini, gül yanaklı Peygamberimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) ayak izidir o. Ahmed durma hemen yüzünü sür o gülün ayağına)

I. Ahmed, sarığına taktığı sorgucun içine Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) ayak izinin resmini koydurmuştu.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla...

Ömer
radiyallahu anh

Ebu Bekir
radiyallahu anh

Hz. Ali (radiyallahu anh), Nebiyy-i Zîşân Efendimiz'i (sallallahu aleyhi ve sellem) şu ifadelerle anlatmaktadır: O (sallallahu aleyhi ve sellem), ne herkesin üstünden bakacak kadar çok uzun, ne de bakışların altında kalacak kadar kısaydı; çoğunluğun biraz üstünde, orta ve kararında bir boya sahipti. Saçları, ne kısa boğumlu ve kıvrık ne de dümdüzdü; hafifçe dalgalı ve düzgündü. Yanakları, ne dolgun ve etli, ne de kemikleri açığa çıkacak kadar zayıf ve kuru idi; mübarek yüzleri, hafifçe değirmiydi (dairemsi ve yuvarlaklı). Rengi de, hafifçe kırmızıya çalan bir beyazlıktaydı. Gözleri, siyah, kirkikleri de sık ve uzundu. İri yapılı bir bedeni, sağlam ve güçlü kemikleri ve genişçe omuzları vardı. Bedeninde bulunan ince ve kısa tüyler, göğsünün ortasından yoğunlaşarak karnına doğru iniyordu. El ve ayakları, kıvamında bir dolgunlukta ve kemal noktasındaydı. Yürürken, sanki yokuştan aşağıya doğru inermişçesine önüne doğru meyilli yürürdü. Yüzünü dönmek istediğinde, sadece başını çevirmez, bütün bedeniyle birlikte dönerdi.

Ali
radiyallahu anh

Osman
radiyallahu anh

Ey Resûlüm! Biz Seni bütün insanlara bir rahmet olarak gönderdik.

İki omuz küreği arasında, peygamberlerin sonuncusu olduğunu gösteren nübüvvet mühürü vardı. O (sallallahu aleyhi ve sellem), insanların sinesi en geniş olanı, lehçe yönüyle en doğru ve düzgün konuşanı, yaratılış ve fıtrat itibarıyla en yumuşak tabiatlı ve insanlar arasında, iletişimi en mükemmel ve geçimi en kusursuz olanıydı. O'nu uzaktan görenler bir nebze ürperti duyar ve heybetinden korku hissine kapılırlardı; ancak, O'nu yakından tanıma şerefine erenler ise, O'nu her şeyden daha çok sever ve yakınlık duyardı. O'nu anlatanlar, "ne O'nun öncesinde, ne de O'ndan sonra, O'nun bir benzerini görmedim" der ve hayranlıklarını ifade ederlerdi. Allah'ın salât ve selâmı, O'nun üzerine olsun!

Hilyenin Önemi

Hilye; Hazret-i Muhammed'in (sallallahu aleyhi ve sellem) yaratılışını, vücudunun dış görünüşünü, şeklini ve dış özellikleri ile güzel sıfatlarını anlatan metinlere verilen isimdir. Bu türde kaleme alınmış pek çok kitabın yanı sıra Peygamberimizin vasıflarını özlü bir şekilde anlatan hilye levhaları da hazırlanmıştır. Usta hattatlar elinde tamamen bir muhabbet eseri ve zevk örneği olarak hazırlanan bu levhaların huzur ve saadete, o mekânın tabii afetlerden ve yangınlardan korunmasına vesile olacağına, okuyan kimselerin Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) şefaatine mazhar olacağına, O'nu (sallallahu aleyhi ve sellem) rüyalarında göreceğine inanılmıştır. Bu sebeple Hilyeler, Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) âşıklarınca baş tâcı edilmiş, camilerin, evlerin, konakların, sarayların en müteba köşelerini süslemişlerdir. Hilye-i Şerif'i kendisine mahsus şekilde ilk defa levha tarzında hazırlayan, ünlü hattat Hafız Osman merhumdur.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ
كَأَنَّهُ إِذَا وَصَفَ ابْنَ مَكِّيٍّ لَكُمْ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ * قَالَ
لَمْ يَكُنْ بِالْقَوِيلِ الْمَغْطَا * وَلَا بِالْقَصِيرِ الْمُرْتَدِّ * كَانَ رَجَبًا
مِنَ الْقَوَائِدِ * وَلَمْ يَكُنْ بِالْمَعْدَا الْفَطَا * وَلَا بِالْمَسْخَا * كَانَ
حَقِيمًا رَحِيمًا * وَلَمْ يَكُنْ بِالْمُظْهِمِ * وَلَا بِالْمُكْتَمِ * وَكَانَ فِيهِ الْوَجْهُ
يُدْوِرُ * أَيْضًا مَشْرَبٌ * أَدْعَى الْعَيْنَيْنِ * أَهْدَى الْأَشْفَارِ
حَلِيًّا لِلشَّائِرِ وَالْمَكْبَدِ * أَجْرُدٌ وَمَشْرَبٌ * شَرُّ الْكَلْبَيْنِ
وَالْقَدَمَيْنِ * إِذَا مَسَى يَتَكَلَّمُ * كَمَا تَمَّ بِشَيْءٍ فِي صَبْحِهِ
وَإِذَا انْفَضَّتْ لَيْلَتُهُ

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

يُرْسِلُهَا حَامًا لِّلنَّوَةِ * وَهُوَ حَامٍ لِّلنَّبِيِّ * أَحْوَدُ النَّاسِ صِدْقًا * وَأَصْدَقُهُمْ
لَهْمًا * وَاللَّيْثُ عَرَبِيٌّ * وَأَكْبَرُ مَهْدٍ عَشِيرَةٌ * مَنْ تَرَاهُ بِدِينِهِ هَكَذَا
وَمَنْ خَالَطَهُ بِمَعْرِفَةِ آخِرِهِ * يَقُولُ نَاعَتُهُ لَمْ أَرَقَبْهُ وَلَا بَعْدَهُ مُرْشَلُهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ *
اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى نَبِيِّ الرَّحْمَةِ وَسَلِّمْ عَلَى الْأُمَّةِ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ الظَّاهِرِينَ
حَرَمَةَ الْعِبَادِ وَالْعَالَمِينَ حَسَنَ رِضَا غَفَرَ اللَّهُ ذُنُوبَهُ وَوَالِدِيَّ وَلِيَّ نَظَرَ فِيهِ آمِينَ سُبْحَانَكَ

BİR GECE

On dört asır evvel, yine bir böyle geceydi,
Kumdan, ayın ondördü, bir öksüz çıkıverdi!
Lâkin, o ne hüsrandı ki: Hissetmedi gözler;
Kaç bin senedir, halbuki, bekleşmedelerdi!
Nerden görecekler? Göremezlerdi tabîî:
Bir kerre, zuhûr ettiği çöl en sapa yerdî;
Bir kerre de, ma'mûre-i dünyâ, o zamanlar,
Buhranlar içindeydi, bugünden de beterdî.
Sırtlanları geçmişti beşer yırtıcılıkta;
Dişsiz mi bir insan, onu kardeşleri yerdî!
Fevzâ bütün âfâkını sarmıştı zemînin,
Salgındı, bugün Şark'ı yıkan, tefrika derdî.

Derken, büyümüş, kırkına gelmişti ki öksüz,
Başlarda gezen kanlı ayaklar suya erdî!
Bir nefhada insanlığı kurtardı o ma'sûm,
Bir hamlede kayserleri, kısırâları serdî!
Aczin ki, ezilmekte bütün hakkı, dirildi;
Zulmün ki, zevâl aklına gelmezdi, geberdî!
Âlemlere, rahmetti, evet, Şer'-i mübîni,
Şehbâlini adl isteyenin yurduna gerdî.
Dünyâ neye sâhipse, onun vergisidir hep;
Medyûn ona cem'iyeti, medyûn ona ferdî.
Medyûndur o ma'sûma bütün bir beşeriyet...
Yâ Rab, bizi mahşerde bu ikrâr ile haşret.

Mehmet Akif Ersoy

Kainatın en doğru sözlüsü'nden

(sallallahu aleyhi ve sellem)

40 hadis

ve tercümelerini ihtiva eden

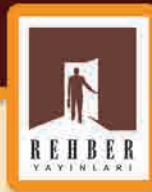
iki güldeste...

"Ümmetimden kim dînî işlerine dair kırk hadis ezberlerse, Allah Teâlâ onu alimler zümresinde haşreder.... Ben de kıyamet gününde ona şâhid ve şefaatçi olurum."

Hadîs-i Şerîf

Tel: 0216 318 10 00

www.rehber yayinlari.com

GEL, SEVGİLİLER SEVGİLİSİ!

Kamer ÖZDEMİR

Ey sevgili! En sevgili! Ey nurunun hürmetine alemler yaratılmış olan, ey nurların en nurlusu!

Ey sevgili! Sen pür-cemal, sen pür-kemal, sen pür rahm-ü şefkat, biz pür-şer! Ey sevgili, Rabb-i Hakimin bizlere tecellisi, güzeller güzeli Resulullah! Rahim olan Allah'ın bizlere merhameti.

Ey dürr-i yekta! Asi, kibirli, enaniyet denizinde boğulmuş günahkarların umudu, cilvegah-ı enbiya! Aşk ehlinin sultanı, acıkmış gönüllerin sofrası, bir tek hatırasına bütün aşkların feda edildiği sultan. Kainata gönderilen armağan. Ruhlarımızın sultanı, en son Yaver-i Ekrem! Bütün güzelliklerin biricik merkezi, nebilerin imamı, halifelerin halifesi, vatan-ı aslinin cenneti. Sevda mevsiminin en güzel iklimi. Ey Ahmed-i Mahmud-u Muhammeden'i-l Mustafa! Varlığın var oluş gayesi biricik Efendimiz!

Kainat sizinle şereflemek arzusuyla yanıp tutuşmaktaydı. Cennetin kapısındaki o güzel ismi gören gözden yüreklere damıtılan hasretiniz, gün geçtikçe dindirilmez bir yangın olmuştu. Her yeni doğan güneşe seni sormaktaydı Varaka. Goncaları göğüslerinden zorla koparılan annelerin feryatlarıyla inleyen gökyüzü, yolunu gözlemekteydi. Fitne, inkar ve cahillik yol arkadaşı günahla, çılglık çılgılığa kol geziyorlardı Mekke sokaklarında... ve bir gece alemlere rahmet olan nurun, Hz. Adem'den beri en temiz silsileyle Amine'ye ulaştı. Cennetten ye-

tim bir damla indi dünyaya, bu kutlu haberi alandı Abdullah! Ve siz geldiniz ya Rasulallah! Menba-i lutuf gibi düştünüz kainata. Gülmeyen yüzler güldü, o çöl sizinle cennet bahçesine döndü.

Ey enfes rayihasıyla cihanı ıtır bahçesine çeviren gül! Sözleriyle madde ve manayı hallaç eden, her şeyin ötesini temaşa etmemiz adına bize sır perdesini aralayan, örnek hayatıyla köhneleşmiş anlayışları tarumar ederek, dünyanın cennet kapısını açan Sevgili! Daha seni eleste seçen Rabbim, en büyük görevi vermişti sana. Öyle bir gayretin vardı ki senin, kendini unutmuştun adeta!.. İlahi ikaz gelmişti "inanmıyorlar" diye, ama yılmadın. Her defasında sana hakareti vazife edinmiş Ebu Cehl'in elinden tutma adına neredeyse kapısında sabahlıyor; bu da yetmiyor, O'nu dualarına alıyordun. "Allahım! N'olur, iki Ömer'den biri..." demiştin. Kimseyi unutmamıştın ki... Hani Ömer b. Hattab gelmişti de, şükürü borç bilmiştin Allah'a...

Ey hasır sedirde sabahlayan, kainatın ve kalplerin padişahı!.. Veziri Cebrail olan sultanım! Dışını kırdılar; tebessümünü gösterdin onlara. Başını yardılar; önlerine serdin yüreğini. Adını sildiler; sineye gömdün. Cennet-i Zehra vücudunu taşta tuttular; o büyük melek onları helak edecekken, ellerini açtın sevgiline... Öyle bir hayattı ki yaşadığın, hayatına kastetmeye gelenler, sende hayat bularak geri döndüler. Sen hep yol göstericiydin bu uğurda... Hiç

yılmadan sünnet-i seniyye tohumlarını atıyordun geçtiğin yollara.

Ey ismi arş-ı alada yazılı, meleklerin dilinde tesbih olan Habib-i Zışan efendim! Göremedim gözlerini ama eminim güneşten de güzeldi. Duyamadım kokunu ama eminim rüyalarda avunduğum ranalar kadar cemildi... oysa o kadar çok isterdim ki terinden güller dermeyi... “Yusuf’u gördüğünde ellerini kesen kadınlar, seni görsele kalplerini keser” diyordu Hz.Aişe. “Vallahi Muhammed aydan daha güzel” deyince Cebr b.Semere, ay hicabından kendini gizliyordu. Ya sana aşık o minicik bulut?! Ey miraç şehsuvarı Habibim! O kadar mahzun olmuştu ki gökyüzü, Rabbim onun da duasını kabul etti. Bu dua vesilesiyle miraç gerçekleşti. Israr ediyorlardı melekler dönmemen için geri. Ey merhamet abidesi! Namazdı bu miracın en güzel hediyesi...

Ey Makam-ı Mahmud’un buhurdanı, mahlukatın en müntehabı ve en müstesnası, Beytullah’ın aşk sarayının padişahı, ey aşkımin leylası! Bak bugün senin izinde kurtuluş arayan gariblere. Biliyorsun Ebubekirler, Ömerler, Aliler ve Huzeyfeler seni analarından, babalarından, yurtlarından ve yuvalarından daha çok sevdiler. Bu sevgi bitmedi ya Resulallah! Bu sevgi bitmedi. Yeryüzünün her metrekaresinde senin aşıkların, senin sevdalılarının var. Tek başına millet olacak İbrahimler var. Senin perdedarın olacak Sa’d b.Ebi Vakkaslar...

Ey Hira mağarasında Rabbimin nuruyla nurlanan sultanım! Biz senin çektiğini çekemedik. Gelecek için yaptığın fedakarlıkları gösteremedik. Ancak senin yolunda güller topluyoruz. Elimize batan dikenler mi? Seninkilerin yanında ne ki?!

Ey Rahmeten lil alemin efendim! Yüz yirmi beş bin sahabinin gözbebeği rasulüm! Bir gün arkadaşlarının arasında ufuklara bakıp, “Kardeşlerime selam olsun” demeseydin, katlanılır mıydı bu hasrete?!

Öyle ki sevgim hüznüme denk! İçimde ayrılık fırtına, nefsimle daima cenk! Hicranla iki büklüm olduk ya Resulallah! Kardeşlerinin adına yaraşır biçimde taşıyamıyoruz emanetini. Kardeşlerin olma şerefının hakkını veremiyoruz. Korkunç bir belirsizlik var senin dünyanda. Koskoca bir alem garip ve zamanzede. Kimilerimiz akla takılıp düz yolda yol-suzluk yaşamakta, kimilerimiz yalancı gönül hülyalarına dalmakta. Ey Hurşid-i şefaath efendim! Biz çağın yetimleri çoğu zaman üzsek de seni, rahmet elini hiss ediyoruz hep başımızda. Bizi affeden o dil-lara nefesi...

Ey ölümsüzlük iksiri, ey çölleri cennete çeviren gül, hicret peygamberi, yetimlerin babası ve ey Resulullah! Hani ümmetine duanı kıyamete bırakmış-tın? Benim gibi biçareyi de şefaatinle şerefendirir misin? Benim de bu kirli ellerimden tutar mısın? Yoksa yüzüme bile bakmaz, beni orada şimdiki gi-bi mahzun mu bırakırsın? Ya Resulallah; madem ki sen şefiul müznibinsin, madem ki “benim şefaathim ümmetimden büyük günahları olanlar içindir” de-mişsin, ben de bu şefaati ümit etmekten geri kalamam. Biliyorum Ya Resulallah, sen merhamet abidesisin. Hani Taif’te ayaklarını kanatan o gafilleri bile affetmiştin! İşte Ya Resulallah ümidim bundandır. Bunca badirelere katlanıyorsak sana olan sevgimizdendir.

Kalbime gözyaşının tadını vermeye gör sultanım! İnan ki sevgin taze vicdanlarımızda filizleniyor. Zaman ihtiyarladıkça sen gençleşiyorsun. Ya Resulallah, sevgi fedailerin var nur yolunda kıvranan. Bilâller senin ismini haykırıyor her ezanda an be an!

Ey şahid-i mukaddes, sultan-ı selatin ve ey muhtaç gönüllerimize ab-ı hayat olan Rasulüm! Şimdi sana bu mektup yerine canımı hediye etmeyi o kadar çok isterdim ki! Ama günahlarım mesafeleri arttırıyor ya Resulallah! Utanıyorum! Acizim, güçsüzüm, çaresizim. Yine de ümitliyim. Belki bir gün duan kucağıma kayan bir yıldız olur ve nefesimin daraldığı anlarda Salat-ü selamlarınla dönerim yeniden hayata...

Ey gönüllerimize işleyen derin nefes! İnsanlık senin gelmeni bekliyor. Rahip Bahira’nın, Varaka b. Nevfel’in, Zeyd b.Amr’ın beklediği gibi. Sen ki; Hz.İbrahim’in duası, Hz.İsmail’in muştususun.

Sen ey kainat kitabının müfessiri! O gelişinle nasıl yeşerttiysen dünyayı, sönmeyen ateşleri söndürüp, yıktıysan Kısraları, şimdi yine doğ kalplerimize! Vur şanlı kılıcını kem talihimize. Kır paslı zincirleri ruhumuza takılan. Kır atını sür vadilerimize. “Ehlen ve sehlen” diyen heybetinle belir ufukta...

Ey sevgili! Ey insanlığın gönlündeki sümbül! Madem ki bağban sensin, bu bağ niye sensiz kalsın? Bizi yalnız bırakma. Ruhlarımızı sensizlik ateşi ile yakma!

Ey sevgili, en sevgili,

Sevgin öyle doldurdu ki kalbimi!

Hasretin öyle acıtıyor ki benliğimi...

Aşkın olmasa, kalbim sevmeyi öğrenir miydi?

Bu müthiş zamanın dehşeti özletiyor Asr-ı Saadet’i!

Gel demeye bilmem dilimin kudreti kafi mi?

Özledik efendim seni,

Gel Sevgililer Sevgilisi!

(Karşıyaka İ.H.L., 2003)

Peygamberimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) İlk Osmanlı Halifesi

PEYGAMBER AŞIĞI BİR PADİŞAH: YAVUZ SULTAN SELİM

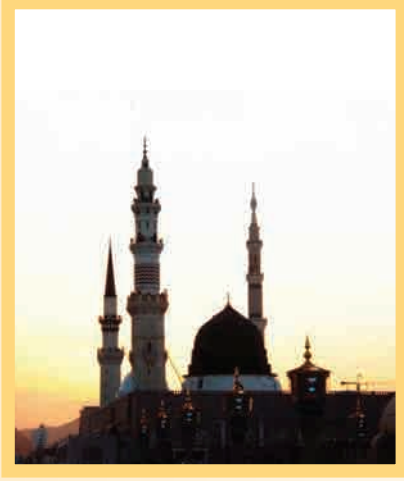
Osmanlı sultanları arasında, Peygamberimiz'e (sallallahu aleyhi ve sellem) sonsuz hürmet ve muhabbetiyle (sevgisi) öne çıkan ve halifesi mertebesine yükselen padişah Yavuz Sultan Selim'dir. Yavuz Sultan; "Allah rızası için tüm dünyayı fethetmek istiyorum!" idealiyle askerlerini hazırlarken, onları adeta bir "Peygamber Ordusu" gibi addetmiştir. "İslam Birliği" gayesiyle çıktığı Mısır seferinde, "Halifelik" kurumunun bozulan saygınlığını ve misyonunu yeniden düzeltmek için, bu kurumun, şabsında Osmanlı'ya geçişini sağlamıştır. Peygamberimiz'e beslediği eşsiz ve sınırsız sevginin derin bir hürmete dönüştüğünü ise, şu tarihi sözleriyle ifade etmiştir: "Biz, mukaddes yerlerin hakimi değil; hadimiyiz! (hizmetçisiyiz)" Gerçekten Osmanlılar; kutsal toprakları fethedince vali adı altında idareci olarak atadıkları kişilere "Medine Muhafızı" ünvanını vererek, bu sözleri yaşama geçirmişlerdir. Öte yandan Yavuz Sultan, Hz. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'den hatıra ve emanet kalan; dünyadaki hiçbir şeyle ölçülemeyecek kadar değerli ve değiştirilemeyecek kadar paha biçilmez olan "Kutsal Emanetleri" Topkapı Sarayı'na getirerek, Hırka-i Saadet Dairesi'nde ağırlamış ve bize asırlardır bu şerefi yaşatmaktadır.

KANUNÎ SULTAN SÜLEYMAN'IN RÜYASI

Yükselme devrinin en parlak döneminin hükümdarı Kanuni Sultan Süleyman, Peygamber Efendimiz (sav)'e muhabbet ve bağlılığını şu sözlerle ilan etmiştir:

"Allah Allah diyelim sancağ-ı şahı çekelim, yürüyüp her yandan şarka sipahi (asker) çekelim. Umarım rehber ola bize Ebu Bekr u (ve) Ömer. Ey muhibbî (dost) yürüyüp şarka sipahi (asker) çekelim."

Osmanlı klasik eserlerinde, Kanuni Sultan Süleyman'ın rüyasında Hazreti Peygamber (sav)'i gördüğü ve kendisine şöyle emrettiği nakledilmektedir: "Belgrad, Rodos ve Bağdat kalelerini fethedesin; sonra da benim şehrimi îmar edesin!"

EFENDİMİZ'İN YOLUNDA “ÖMERÎ” OLMAK

Prof. Dr. İbrahim CANAN

“Allah Resulünde sizin için, her hususta en güzel örnek vardır”

(Ahzab, 33/21)

Resul-ü Ekrem'i, Kutlu Doğum Haftası'ında” bir kere daha anarken, Aleyhissalatu vesselam'ın insan yetiştirme siyasetinden bazı hatırlatmalarda bulunacağız.

23 yıllık Risalet hizmeti vererek ahirete intikal ettiği zaman O, geride Arap yarımadası'nda, -kuzey sınırı Irak ve Filistin'e dayanan bir devlet bırakmıştı. Bu, bütün insanları karşısına alarak sıfırdan başlayan bir kimse için gerçekten bir mucize sayılabilir. Ama asıl mucize, coğrafyada değil, arkada bıraktığı insanlar planında aranmalı idi. Nitekim O, kendisine öyle vârisler bırakmıştı ki, işte onlar insanlık tarihinin en büyük mucizesini gerçekleştireceklerdi.

Burada da “mucize” deyince, keza, Onun rahle-i tedrisinden geçen Sahabî neslinin, doğu ucu Himalayaları aşmış Çin Seddi'ne, batı ucu Kuzey Afrika'yı aşmış Okyanus'a ve Endülüs içlerine ulaşan geniş coğrafya üzerinde kurdukları imparatorluğu da kastetmiyoruz. Bir nesilde bundan daha geniş coğrafi hudutlara ulaşan veya ulaşacak fatihler çıkabilir.

Fakat Onun asıl mucizesi, bu neslin başarısını sağlayan sırda yatar.

Efendimizin geride bıraktığı nesil, nasıl bir ruhla yetişmişti ki, onların çizdiği İslamî harita aradan geçen bin beş yüz yıla rağmen, hâla değiştirilemedi, o diyarlar haritalarda hâla İslam rengiyle boyalı. Bunun elbette bir değil, birçok sebebi var. Ama sebepler sebebi diyebileceğimiz en önemlisi “insan”a ve “insan yetiştir-

me”ye verdiği önemde aranmalı.

O, “Oku!” emri ile başlayan peygamberlik misyonuna hazır olmadığı için, vahyin bidayetlerinde görüp işittiği olağanüstü haller karşısında, “Ahlakî durumlarından” nefret ettiğim şairlerden, kâhinlerden biri mi oluyorum? diye korku ve hayrete düşmüş, peygamberliği hususunda kesin bir kanaate varamamıştı. İlahî terbiye, Onu, önce, kendinden başlatma, hazır olmadığı ve bu sebeple de inanamadığı peygamberliğe hazırlama planında tecelli etti. Ve Fetretü'l-vahy denen üç yıllık sıkıntılarla dolu bir dönemden geçti. Birkaç sefer intihar etmeyi bile düşündürecek kadar sıkıntılı ama pişirici ve olgunlaştırıcı olan bu çetin devreden sonradır ki halka tebliğ emri almıştı (Bak. Peygamberimizin Tebliğ Metotları-1, s. 61-79).

Yakınlarından başlayarak İslam'a davete başladı. Çağrısına icabet edenler çoğunlukla fakirler ve köleler yani garibanlardı.

O, bu durumda bütün insanlığı hedefleyen davasının yücelmesi ve başarısı için nelere muhtaç değildi ki: Silahlı ordular, zengin hazineler, dolu kasalar, destekçi müttefikler...

Ama o, ilk yatırımını insan planında ve münferit ferde yaptı:

-Ey Allahım! İslam'ı Ömer İbnu'l-Hattâb'la güçlendir!

Bu ne biçim duaydı?!

-Ey Allahım! Bu müşriklere karşı sayımızı artır!

-Ey Allahım maddî imkanlarımızı artır!

-Ey Allahım! Bizi bu müşriklere gâlip kıl!

Demek, her şeye gücü yeten Yüce Yaratıcı'dan zenginlikler, ordular, gâlibiyetler istemek varken Hattâb'ın oğlu Ömer'in kazanılmasını, onunla İslam'ın güçlendirilmesini istemek, tek bir şahsı hedeflemek?

Evet nice müşahhas, küllî şeyler dururken bir tek şahsa odaklanmak da ne demektir?

Sözün değeri söyleyenden geldiğine göre... Bu dua, Muhammedî bir düsturun ifadesi, ümmetine şöyle bir mesaj olmalıydı:

Ey Muhammed ümmeti!

Güçlü mü olmak istiyorsunuz, düşmanlarınızın şerrin-

Muhammedî mesajın merkezinde insan ve insana hizmet var.

Ama! İnsana hizmet, insan eliyle olacak.

Öyleyse bu duadan şu mesajı alıyoruz: Hz. Peygamber, Ümmete hizmet vereceklerin "Ömerî" olmasını istemekte ve bunun da yolunu zâhid Sahabî Ebu Zer radyallahu anhın memuriyet talebine verdiği cevap vesilesiyle göstermektedir: **"Biz işi, talep edene değil, ehil olana veririz".**

Ve böylece, O, arzu edilen mevki ve makamlara geçmede liyakat kesb etme gayret (ve belki de yarış)ına girip mesafe alma, varlık ortaya koyma yolunu gösterdi. Onun, Medine'ye gelir gelmez, Mescid-i Nebe-

Resulullah, her branşta liyakatlılar yani Ömerîler tespit edip yetiştirmiş ve onları, Ashabına öncelikli vasıflarıyla takdim etmişti.

den korunmak mı istiyorsunuz, düşmanlarınıza galebe mi çalmak istiyorsunuz, veya davanızı dışınızda kalan insanlara ve dünyalara ulaştırmak mı istiyorsunuz?! Öyleyse sebeplerin sebebinin isteyin. Her şeye temelden başlayın! Yani, güçlü insan, kapasiteli insan, kendini önceden ispat etmiş İbnu'l-Hattâb gibi insanlar isteyin! Bir başka ifadeyle: **İlahî takdire göre:**

Her şeyin başı insandır, öncelikle insana yatırım yapın!

Burada verilen mesajın derinlik ve yüceliğini anlamak, Resulullah'ın: "Benden sonra bir peygamber gelecek olsaydı o, Ömer olurdu" diye kısaca tarif ettiği Hz. Ömer'in temsil ettiği şahsiyeti bilmeye bağlı. Umumiyetle bilindiği için burada onu tekrar etmeyeceğiz.

Daha sonra gelen ilahî vahy, Resûl-ü Rehber'i tasdik edecekti: "O (Allah) ki seni yardımıyla ve bir de müminlerle destekledi" (Enfal 8/62).

Bu ayette Yüce Allah: Muhammedî başarı'nın sırrını iki unsurla izah ediyordu:

1-Allah'ın yardımı,

2-Müminlerin yardımı.

-Böylesi bir tahlil **Tevhit**'le nasıl bağdaşır, hayırlar sadece Allah'tan bilinmeyecek mi?

-Evet bütün hayırlar Allah'tandır (Nisâ 4/79). Ancak, Allah, inayet ve yardımlarının bir kısmını, uyulması gereken düsturlarla bize sunarken, bir kısmını da insanları eliyle sunmakta, büyük davalarda büyük insanların önemine dikkat çekmektedir.

vî'de **Suffâ mektebi** açıp, Bedir savaşı esirlerinden okuma-yazma bilen müşriklere bile muallim olarak istihdam edecek ciddiyette okuma yazma seferberliği başlatması, fitratlardaki istidat tohumcuklarının inkişafını tesadüfe bırakmayıp, buna, ilmî zemin hazırlamaya yönelik bir tedbirdir. Tâ ki cemiyette nispetleri sınırlı olan **Ömerî**'lerin temayüzü iradî, planlı bir programla gerçekleşsin.

Resulullah, her branşta liyakatlılar yani Ömerîler tespit edip yetiştirmiş ve onları, Ashabına öncelikli vasıflarıyla takdim etmişti: Birkaç örnek:

"Kur'an'ı şu dört kişiden alın: Abdullah İbnu Mes'ûd, Sâlim Mevlâ Ebî Huzeyfe, Mu'âz İbnu Cebel ve Übey İbnu Ka'b".

Kur'an konusundaki bu dört Ömerî'den biri olan Abdullah İbnu Mes'ud'un rivayetine göre, Resulullah kendisine: "Bana Kur'an'ı oku... Çünkü ben onu, benden başkasından dinlemeyi seviyorum" demiştir. Bu, onun ileride vereceği hizmetlerin nebevî bir onayı olmalıydı.

Şiir sâhasında Ömerîler'den olan Hassân İbnu Sâbit'i her çağırışında, Aleyhissalâtu Vesselâm'ın: "Ey Hassân, Allah Resulü için onlara cevap ver!" deyip şu sözlerle de onu teşci ettiği belirtilmiştir: "Sen Allah ve Resulü için onlar aleyhine şiir okuduğun sürece, Allah sana Rûhu'l-Kudüs'le yardımı terk etmez".

Ömerî kabiliyetleri tespit ve onların yetişmesinde Aleyhissalatu vesselâm'ın ne kadar şuurlu ve ısrarlı ol-

duğunu göstermek üzere sadece bir tanesini, Ebu Mahzûra örneğini kaydedeceğiz: Müslümanlarca müezzinlerin pirllerinden sayılan Ebû Mahzûra anlatıyor: “Biz on kadar bir gruptuk. Huneyn yolunda Resulullah’a rastladık. Namaz vakti girince, Aleyhissalâtu Vesselâm’ın müezzini ezan okudu. Biz, onunla alay etmek üzere söylediklerini yansılamaya, tekrar etmeye başladık. Hz. Peygamber, sesimizi işitmişti, bizi yanına çağırıyor ve ‘Kulağıma gelen ses hanginizin sesiydi?’ dedi. Arkadaşlarım beni işaret ettiler. Bunun üzerine beni yanında tutup onlara yol verdi, sonra bana: ‘Haydi ezan oku!’ dedi. Ayağa kalktım, boşa kalkmışım, hiç bir şey bilmiyordum. O esnada, Resulullah, nazarımda, dünyanın en menfur insanı oldu. Benden istediği de, en nefret ettiğim şey oldu. “Resulullah, ezanın muhtevasını ve okunuş tarzını kelime kelime, cümle cümle öğretti. Sonra bana bir çıkın verdi. İçerisinde para vardı. Mübarek ellerini alınma koyup yüzümü, göğsümü okşadı ve ‘Barekallah’ dedi. Ben atılıp: ‘Ey Allah’ın Resülü! Müsaade buyurun, Mekke’de

ni netice veren Aleyhissalatu vesselam’ın, **komutanlık-taki bu Ömeri**’yi kazanmada takip ettiği siyaseti anlatmak, bu yazımızda uzun kaçacak ayrı bir menkıbedir. Siyâsî sâhada “**Ömeri**”ler daha çoktur. Hz. Ebu Bekr, Hz. Ömer, Hz. Osmân, Hz. Ali radiyallahu anhüm gibi. Hayatı boyunca Hz. Peygamber’in, bunlarla ilgi ve alakaları, bunlar hakkında beyan ettiği takdir ve iltifatlar ve bunlara vermiş olduğu vazifeler, bu noktadan nazardan değerlendirilecek olsa, siyâsî Ömeri’lerin tespit ve hazırlanmasındaki nebevî mekanizma anlaşılabilir. Sözelimi, **Hz. Ebu Bekr** ve **Hz. Ömer**’in kendileriyle bazen sabahlara kadar istişarelerde bulunduğu “arzî iki veziri” oldukları, “günün belli saatlerinde Hz. Peygamberle görüşmeleri bulunduğu” mesela “Hz Ebu Bekir’le her gün aynı saatlerde biri sabah biri akşam olmak üzere iki sefer görüştüğü”, “İkisinin ittifak ettiği meselelere itiraz etmediği”, “İkinizle beni takviye eden Allah’a hamd olsun” dediği, rivayetlerde gelmiştir. Hz. Ömer için, oğlu Abdullah: “Ömer’in bir şey hakkında: “Zannederim bu şöyle ol-

Dinimizde **Ömeri**’lerin müstesna bir yeri vardır, bunların “tespit”i ve “yetiştirilme”sinde şuurlu, planlı olunmalı ve bu uğurda maddî-mânevî gerekli fedakarlıklardan kaçınılmamalıdır.

ezan okuyayım’ dedim. ‘Pekâla!’ dedi. Bunun üzerine, Aleyhissalâtu Vesselâm’a karşı içimdeki bütün kötü hisler yok oldu ve içim ona karşı sevgi ile doldu”. Mekke’nin fethedildiği gün, **Hazret-i Bilâl**’in, Kâbe’nin damına çıkarak okuduğu ezamı işitince: “Hamdolsun babam sağ değil, bu kepezeliği görmüyor” diyerek mertçe tepki gösteren ve Resulullah’ın ilan ettiği umumi affin akabinde de gelip İslam’a giren Attâb’ın da bir “**Ömeri**” olduğunu keşfeden Aleyhissalatu vesselam, onu Mekke’ye vali tayin eder. Attâb, Resulullah’ın vefatından sonra, sağda solda çıkan ve hatta Mekke’ye bile yansıyan menfi hareketler sırasında yeni halifeye sadakatını sürdürmek ve Mekke’de duruma hâkim olmak suretiyle gerçek bir “**Ömeri**” olduğunu gösterecektir. Müminlere verdiği fenalıklar, babasının yaptıklarından pek geri kalmayan ve bu yüzden de Mekke’nin fethi gününde “Kâbe’nin örtüsüne sarılmış olarak bulunsa bile” emân verilmeyip öldürülmesi emr edilen on kişiden biri olan İkrime İbn Ebî Cehl’in affedilip “Ashâbın en faziletliyelerinden” biri mertebesine yüceltilmesi-

malıdır” deyip de onun zannettiği şekilde hasıl olmadığı vaki değildir” der. Resulullah: “Allah, Ebu Bekir’in (kararlarında) hata yapmasından, semasının fevkinde rahatsız olur” buyurmuştur. Sıkı istişârî-ıdarî beraberliklerine rağmen müstakbelin bu iki halifesine askeri komutanlık hemen hemen vermemiştir. Diğer iki Halifeyle istişârî durumları sözü uzatacaktır. Resulullah’ın ilk dört halifeyi kendisine sıhrî bağlarla bağlamış olması konumuzun düşünülmesi gereken bir başka veçhesi: Hz. Ebu Bekr ve Hz. Ömer’e damat olurken, Hz. Osman ve Ali’ye de kayınpeder olmuştur. **SONUÇ:** Dinimizde **Ömeri**’lerin müstesna bir yeri vardır, bunların “tespit”i ve “yetiştirilme”sinde şuurlu, planlı olunmalı ve bu uğurda maddî-mânevî gerekli fedakarlıklardan kaçınılmamalıdır. İmkanların, emeklerin “bina”, “dernek”, “vakıf” gibi daha çok gözle görülen şeylere yönlendirildiği günümüzde, esas iş yapacak, netice alacak Ömerlerin, yani bir ata sözünde zikri geçen bir vatan kurtaracak “bir yiğit”in yetiştirilmesi de ihmal edilmemelidir.

NÂ'T-I ŞERÎF

Sultân-ı rusûl, şâh-ı mümeccedsin Efendim
Bî-çârelere devlet-i sermedsin Efendim.
Dîvân-ı İlähîde ser-âmedsin Efendim.
Menşûr-u le'amrûkle müeyyedsin Efendim
Sen Ahmed ü Mahmûd u Muhammed'sin Efendim,
Hak'dan bize sultân-ı müeyyedsin Efendim!..

Tâbiş-dih-i ervâh-ı mücerred güherindir
Mâlişgeh-i ruhsâr-ı melik hâk-i derindir
Ayîne-i didâr-ı tecellî nazarındır
Bû Bekr Ömer, Osmân ü Ali yârlarıdır
Sen Ahmed ü Mahmûd u Muhammed'sin Efendim,
Hak'dan bize sultân-ı müeyyedsin Efendim!..

Hutben okunur minber-i iklîm-i bekâda
Hükmün tutulur mahkeme-i rûz-i cezâda
Gül-bâng-i kudûmun çekilir Arş-ı Hudâda
Esmâ-i Şerîfin anılır arz u semâda
Sen Ahmed ü Mahmûd u Muhammed'sin Efendim,
Hak'dan bize sultân-ı müeyyedsin Efendim!..

Ol dem ki velîlerle nebîler kala hayrân
Nefsî deyü dehşetle kopa cümleden efgân
Ye's ile usâtın ola ahvâli perîşân
Destûr-ı şefâatle senindir yine meydan
Sen Ahmed ü Mahmûd u Muhammed'sin Efendim,
Hak'dan bize sultân-ı müeyyedsin Efendim!..

Bir gün ki dalıp bahr-ı gama fikrete gittim
İlden yitirip kendimi, bî-hodluğa yitdim
İsyânım anıp, âkıbetimden hazer itdim
Bu matlâ'ı yâd eyledi bir seyyid işitdim
Sen Ahmed ü Mahmûd u Muhammed'sin Efendim,
Hak'dan bize sultân-ı müeyyedsin Efendim!..

Ümmîddeyiz ye's ile âh eylemeyiz biz
Ser-mâye-i îmânı tebâh eylemeyiz biz
Bâbın koyup ağyâre penâh eylemeyiz biz
Bir kimseye sâyende nigâh eylemeyiz biz
Sen Ahmed ü Mahmûd u Muhammed'sin Efendim,
Hak'dan bize sultân-ı müeyyedsin Efendim!..

Bî-çâredir ümmetlerin isyânına bakma
Dest-i red urup, hasret ile Dûzâha kakma
Rahm eyle amân, âteş-i hicrânına yakma
Ez-cümle kulun Gâlib-i pür-cürmü bırakma...
Sen Ahmed ü Mahmûd u Muhammed'sin Efendim,
Hak'dan bize sultân-ı müeyyedsin Efendim!..

SAÇLARIM ADEDİNCE BAŞIM OLSA...

Abdullah b. Huzâfe es-Sehmî, çok cesur bir sahabi idi, **Bizans**'a esir düşmüştü. Bizans komutan, onun cesaretini duymuştu. Bu cesur insanı kendi tarafına çekmek isteyen Bizans komutanı Hıristiyan olması şartıyla onu iktidarına ortak yapma teklifinde bulundu. Aldığı cevap "hayır"dı.

İşkencenin akla hayale gelmeyenini tatbik etmişler, dininden dönmeyince de idamına karar vermişlerdi. Bu karar üzerine Abdullah ağlamaya başladı. Bizanslılar şaşkındı; zira kafasını defalarca kaynar suya sokmuşlar, atların arkasına bağlayıp sürüklemişler, bütün bunlara katlanan birinin ağlamasına anlam verememişlerdi. Ona Korkuyor musun? diye sorduklarında; "Böyle bir tek canla gideceğim diye üzülüyorum. Arzu ederdim ki **başım**daki saçlarım adedince başım olsun, onları sevdiğim ALLAH ve Rasulüne feda edeyim. Ama şu anda buna sahip değilim ve sadece bir can feda edebiliyorum."

"Üzülme Ya Enes!
Kişi sevdiği ile
beraberdir."

SANA HİZMET AŞKIMDAN MAHRUM KALACAĞIM DİYE...

İmam-ı Malîk'in babası olan Enes, Resulullah'ın hizmetkârı olan Enes. Son zamanda zayıflıyor. Bunu fark edip, gören Hz. Peygamber; "Ey Enes! Niçin zayıflıyorsun? Bir kederin, bir üzüntünün, bir sıkıntın mı var?" buyururlar. Hz. Enes; "Ya Resulullah! Sana hizmet ediyorum. Bundan şeref duyuyorum, şevk duyuyorum, aşk duyuyorum, mutluluk duyuyorum. Ölüncü, Sen Makam-ı Mahmud'da olacaksın. Ben ise Sana ulaşamayacağım. Senden ve Sana olan hizmet aşkımdan mahrum kalacağım. Üzüntüm, sıkıntım, kederim odur. Onun için zayıflıyorum." der. Hz. Peygamber; "Üzülme Ya Enes! Kişi sevdiği ile beraberdir." buyurdular.

SELÂM OLSUN

Adil FETHİ

*Ü*niversite yıllarında aynı nurlu evi paylaştığım her haliyle örnek talebeler arasında gözü pek yaşlı, kalbi çok hassas bir arkadaşım vardı. Yatsı namazını kılar kılmaz odasına çekilir, kapıyı kilitler, ışığı kapatırdı. Çok geçmeden içeriden hıçkırıklara karışık bir ilahi sesi yükselirdi. Tam bir peygamber aşığı olan bağrı yanık arkadaşım her gece Seyyid'ül Mürselîn (aleyhissalatü vesselam) Efendimiz'e aşk şarkıları besteler, salât u selamlar gönderirdi. Teybini açar, cehrî zikir yapanların dillerinden dökülen nağmeleri ihtiva eden kaseti tekrar tekrar dinlerdi; biraz sonra da Hazret-i Fahr-i Âlem'le alakalı sözler onun iç çekişlerine ve hasret u hicran iniltilerine bir fon müziği gibi oluverirdi. Aslı Arapça olan ilahinin bir kısmının tercümesi şöyleydi:

“Ey sabâ rüzgarı, eğer birgün yolun Efendimin köyüne uğrarsa; selamımı da yüklen, götür Kutlu Rasulü bağrına basan Ravza'ya. Selam söyle benden Server-i Enbiyâ'ya. Ve haber ver ki, O'nun yokluğu kılıç gibi delik deşik etti sinelerimizi, bak şimdi bağırlarımız yaralı, gözlerimiz yaşlı.”

İçeriden gelen bu ses ve iniltiler oda kapısının hemen önüne oturup o geceki iç döküşü dinleyen bizlerin de yüreklerimizi yakardı. Hele “Tübâ liehl-i beldetin fihâ en'Nebiy-ul' Muhterem” ifadesini duyunca aramızda yanaklarından gözyaşı süzülmemen kalmazdı. “Müjdeler olsun, ne mutlu o belde halkına ki aralarında Nebiy-i Muhterem Hz. Muham-

med (sallallahu aleyhi ve sellem) vardır.” sözü bizi kendi gönlümüze çevirirdi: Cisim itibarıyla mümkün olmasa da Efendimiz mânen bizim de aramızda mıydı? Gönüllerimiz O'nun sevgisiyle ap-ak mıydı? O'na olan muhabbetimiz bir salavât türküsüne dönüşüp gözyaşı melodisi eşliğinde dillerimizden dökülüyor muydu? O'nun güzel isimleri ve hatıraları bir bereket kaynağı, bir ilâhî rahmet vesilesi ve belalara karşı bir kalkan, bir inayet sebebi olarak evimizde, sohbetlerimizde sık sık anılıyor muydu? O var mıydı gönüllerimizde, dillerimizde ve hânemizde?

Çoğu zaman, o kapının eşğine kıvrılıp ne kadar hüznü bestelediğimizi, ne kadar salavât getirdiğimizi ve Medine'ye gönderilmek üzere yazdığımız kalbî hasret mektuplarıyla ne kadar vakit geçirdiğimizi bilemezdik. Bildiğimiz bir şey varsa o da, Efendimiz'in adını andığımız her zaman evimizi ayrı bir huzur, ayrı bir nur ve ayrı bir havanın kuşattığıydı.

Son günlerde, sözüne güvendiğim, rüyanın dinimizde ne ifade ettiğini ve rüya ile amel etmenin ölçüsünün ne olması gerektiğini çok iyi bilen bazı arkadaş, dost ve büyüklerimden –sanki aralarında anlaşmışlar gibi– Efendimiz'in adını anma, O'nu daha sık yâdetme ve O'na çokça salât u selam göndermeyle alakalı rüyalar dinledim. Mesela, bir rüyada düşmanların yağmur gibi yağın oklarına karşı muhabbet erlerini koruyan tek kalkan Efendimiz'in adının anılması; bir diğerinde ise, yüksek debili bir ırmakta boğulmak üzere olan sevgi kahramanlarını

sağ-salim kenara çıkararak da yine O'nun adıydı. Sanki, onca sadık insan vasıyasıyla, ümmet-i Muhammed (aleyhi ekmelüttehâyâ) bir kere daha salât u selama yapılmaya davet ediliyordu.

Salât; tebrik, tezkiye, Aleyhissalatü vesselam Efendimiz'e yapılan duâ, istiğfar ve rahmet gibi anlamlara gelir. Salât kelimesinin çoğulu "salavât"tır. Türkçe'de daha çok Rasülü Ekrem'e yapılan duâ mânâsında kullanılır. Salât, Allah'ın rahmetle muamelesi, meleklerin istiğfar talebi ve müminlerin de dua etmesi demektir.

Kur'an-ı Kerim'de; "Allah ve O'nun melekleri Peygamber'e hep salât ederler. Ey mü'minler, siz de O'na salavât getirin ve samimiyetle, en iyi şekilde selam verin" (Ahzab, 33/56) buyurulmaktadır. Bu âyeti kerimeyle, Peygamberimize salavât getirmenin, selam ve hürmet arz etmenin her Müslümanın

lerde Rahmân u Rahîm'in merhametini celbedecek en önemli vesilenin salavâta sarılmak olduğunu zannediyoruz. Biz bu duygu ve düşünceyle, birkaç arkadaş "Salât-ı Tefriciye"yi paylaştık; her gün belli sayıda okumaya çalışıyoruz. Salavâtın mânâ ve mahiyetini ifadeden çok uzak olan bir yazıyla bazı okuyucularımızı dua ve salavâta bize yardıma çağırma hedefliyor; "dua pek çok gönülle birden yapılırsa kabule daha yakın olur" hatırlatmasında bulunmak istiyoruz.

Biz, Busayrî'nin, "Mucizeleri O'nun kadr u kıymetine denk büyüklükte meydana gelseydi, mübarek ismi anılınca çürümüş kemikler bile cana gelirdi." şeklindeki sözünün çürümüş kemikler için gerçekleşme bile Kalblerin Tabîbi'ne yönelen ölmeye yüz tutmuş gönüller için aynıyla hakikat olacağına inanıyoruz. İnanıyoruz ki, şu en muhtaç olduğumuz

"Mucizeleri O'nun kadr u kıymetine denk büyüklükte meydana gelseydi, mübarek ismi anılınca çürümüş kemikler bile cana gelirdi."

yerine getirmesi gereken bir görev olduğu beyan edilmiştir. İnanan her insan, "Allâhümme salli alâ Muhammedin ve alâ âlihî ve sahbih-Allahım! Peygamber Efendimiz Hazreti Muhammed'e, aile ve ashabına salât ve selam et; onlara rahmetinle muamelede bulun." demek kadar da olsa herhangi bir salâtı sürekli terennüm etmelidir. Namazlarda okunan tahiyyât ve "Allahümme Salli, Bârik..." duâları da Efendimiz'e salavât getirmenin güzel bir şekli olarak gönülden seslendirilmelidir.

Hız. Peygamber'e getirilen salât u selâmda, Efendimizin bizim duamıza ihtiyaç duyması değil, ümmetin O'na karşı teşekkür ve vefâ borcunu yerine getirmesi ve O'nun şefaatine nâil olabilmek için bir adres bırakması söz konusudur.

Allah Rasülü, "Yanımda benim adım anılıp da bana salât getirmeyen kişinin burnu sürtünsün, hakarete uğrasın." demiş; mübarek ismi zikredilince salavât getirmeyen kimsenin Hak katında pek cimri bir bedbaht ve bir zavallı olduğunu beyan buyurmuştur.

İşte, ümmet-i Muhammed'in (aleyhisselam) mazlumiyet ve mağduriyetler ağında kıvrım kıvrım kıvrandı, rahmete en çok muhtaç bulunduğu şu gün-

sisli zaman diliminde, Efendimiz'in yad-ı cemîli kalblerimizin ilaç ve gıdası, her türlü hastalıklarımızın devası, gözlerimizin nuru ve ziyası; bela ve musibetlere karşı da müminlerin zırh ve kalkanı, vesile-i necatı olacaktır. Elverir ki, Peygamber aşıkları kapalı kapılar arkasında O'na iç dökmeye, yakarıştaki bulunmaya devam etsin...

Allahım! Her göz açıp kapama, her nefes alıp verme ve Sana malum olan her şey sayısınca salât ve selam olsun Efendimiz'e ki o, kendisiyle düğümlerin çözüldüğü, sıkıntıların açılıp zâil olduğu, adının anılmasıyla arzu, istek ve güzel neticelere ulaşılan, yüzü suyu hürmetine yağmur istendiğinde rahmete nâil olunan (Habîbullah)dır. Allahım! Nurlarının ummanı, esrarının madeni, inayetinin menbaı, hidayetinin güneşi, hazire-i kuds'ün nişanlı gözdesi, mahlukatın imamı, yaratılmışların en hayırlısı ve en sevgilisi, kulun, habîbin, rasulün ve kendisiyle nebîlere-rasullere hâtime çektiğin ümmî nebî Efendimiz Hazreti Muhammed'e, sâir enbiya ve rasullere, Efendimiz'in ailesine ve ashabına, melâike-i mukarrabîne, semâvât ve arzdeki salih kullarına salât ve selam olsun.

Naside-i Bürde'den

Gitti artık... Çok uzakta... Bense izinde
Terk edilmiş bir vefâli köleyim yeryüzünde

Ayrılrken inleyen sürmeli ceylan idi amma
Mağrur ve müstağni bir bakış parlardı gözünde

Gelirken başkaydı karşıdan, giderken başka
Her zaman bir başka güzellik vardı özünde

Gülerdi gülücükler bir şurup lezzetiyle
İslanıp ışıldardı dişlerinin kar beyazında

Islak bir tebessümle, sabah pınarlarının
Saf ve berrak serinliği ışırdı ağzında

O berrak sular ki, kirlenmesin diye vadiyi
Yağmur yıkar, rüzgâr üflerdi kışın da yazın da.

Çok güzeldi bir de söz dinleyebilseydi eğer,
Harikulâde olurdu durabilseydi sözünde

Yazık ki aldatır âşıklarını umursamazlıkla
Ne gecesinde huzur vardır onun ne gündüzünde.

Bir hayalet gibidir, renkten renge girer
Hep ihanet bestesi var nağmelerinde sazında.

Suyu kalbura boşaltmak gibidir verdiği söz
Ne sevgisinde rahattır ne de buğzunda.

Vadi rüya gibidir kaybolur gün ışığında
Karın da kararı yok bu güneşte buzun da.

Öyle yalanlar ki yalancılar şahı Urkub'un
Sözlerinden farksızdır, kısa da olsa uzun da.

Mümkün mü buluşmak? Sanmam, çağrısı kalsın bari
Hayalî kanatlar gibi insanın omuzunda

Gerçek aşk öyle bir çölde ki artık şimdi
Ancak bir soylu deveyle gidilir rüzgâr hızında

Orda işte... Çöllerin yiğit develerini
Her an yeni bir ufka çeken arzuda.

Öyle bir deve ister ki bu yol, kulağından
Terler bol sular gibi aksın aşkın izinde

Delmeli meçhul ufku keskin bakışlarla
Bir bulut olmalı sahra ayaklarının tozunda

Deve sağlam ayaklı, güçlü ve heybetli gerek
En soyluların en soylusu tarzında

Boynu kalın, böğrü geniş, alını açık
Erkekçe bir asalet parlamalı yüzünde.

Yer tutmasın azgın sinekler sedeften derisinde
İbrişim tüylerinin sarısında, bozunda.

Kayıp düşmeli sinek gergin bedeninden
Yığılıp kalmamalı cins deve yol ağzında.

Bir doruk gibi yalçın durmalı deve dimdik
Kum fırtınasında, çölün sert ayazında.

Taş gibi kaslarla ki benzeri ancak buluna
Hırçın yaban atlarının en korkusuzunda.

Gözlerden gerdanına, alını, çenesi, boynu
Bileme taşı gibi serttir kılıç ağzında.

Kuyruğu narin karnını bir rahat okşamalı
İnce, uzun, yumuşak burma dalı nazında.

Öyle çevik ve hafif bir raksla yürümeli
Sanki ince bacaklar mızrak işvebazında.

Bir anda basıp kalkmalı yerden ayaklar
Savrulmalı çakıllar çorak dere düzünde.

Serap ufkunda kalmalı hep derecikler, tepeler
Rüzgâr kanatlı bir cins devenin pervazında.

Kül eder çöl güneşi sırtını kertenkelenin
Durduramaz cins deveyi sahranın alevli közünde.

Öyle sıcak ki çekirge kaçır, kervan başı der: Duralım
Soylu develerse yürürler kaynayan kum denizinde.

Artıkça sıcaklık yürüyüş başkalaşır
Bir ihtişam belirir ön ayak çaprazında.

Bir çocuk ölse nasıl bir ananın elleri
Çırpınmaya başlarsa boynunda boğazında.

Aynı acıyı tadan analarla birlikte
Nasıl dövünürlerse ayrılık avazında.

Cins develer öyle yürür ısı yükseldikçe
Ki değer görmeye bir gün eğer varsa yazında.

Ah... Ne dedim; bağı yanık bir ananın
Elleri kolları nasıl dövülürse dizinde.

Bu tür develer de işte hırçın bacaklarla
Öyle yürürler bu ateşli ayrılığın izinde.

Bir de benim hicranla yarılmış kalbim
Yanıyor kem sözlülerin pis ve zehirli tuzunda.

"El Ebu Sülma oğlu" diyorlar "yandın
Sen kendini ölmüş bil ümit yok niyazında..."

Kimlere başvurduysam eğer sırt çevirdi bana
Güvendiğim dostların çare yok vaazında.

Ben de dedim ki: "Beni bırakın ürpereyim
Rahman olan Allah'ın rahmet ihtizazında.

Ahret eşliğinde şu ölümlü dünyanın
Ne ayrıcalık vardır çoğunda ve azında.

Giderim yalvarırım şanlı Resûlullah'a
Merhamet dalgaları kalbinin nur havuzunda."

Dediler ki: "Peygamber idam ettirir seni!..."
Dedim: "Adalet parlar o Hakkın yıldızında."

Ve geldim huzuruna özür dileyerek
İşte boynum İslâm'ın adil muhafızında.

Sana Kur'ân'ı veren Allah için yargıla
Kim ne hikmetler çiçek açar O'nun lafzında.

Hakkımda hükmü sen ver kusurum çoktur amma
Çok yalan var düşmanların bana itirazında.

Bir muhterem doruktayım ki şimdi yerimde
Bir fil olsaydı titrerdi bu tecelli poyrazında.

Sen beni affetmezsen ne suda tad bulurum
Ne göğün mavisinde, ne yerin yağzında.

İşte uzatıyorum sağ elimi, izin ver
Değsin adalet nuruna ellerin en temizinde.

Ve eğer... Suçlusun! denilirse heybetle
Mümkün mü bu makamda durmak sağlam ve zinde?

Çünkü burda halka halka, sıra sıra aslanlar
Ve Aslanlar Aslanı halkanın merkezinde.

Parçalar bedenleri, atar yavrularına
Sunar bir ibret sofrası nefsin inkırazında.

Kendi emsaliyle eğer cenk ederse muhakkak
Güneş parlar pençesinin şecaat rumuzunda.

Nefsine haram sayar meydanı terk etmeyi
Yırtıcıların sesi tıkanır boğazında.

Nice kâfir nefsine güvenip saldırırsa
Yem olur kurda kuşa bu dehşet çıkmazında.

Allah'ın şerre karşı çektiği kılıçtır O
Pırılıtsıyla dünyaya nur olur yalazında.

Ve göç vakti yıldızlarla akıp gittiğiniz gün
Hastalar, çaresizler bitap kaldı hüzünde.

Neydi o hicret vakti fedakâr sahabiler
Birin kılıç kabzası gibi O'nun kabzında.

Sanki Davud elinden çıkmıştı cenk zırhları
Eller aslan pençesiydi savaş gürzünde.

Öyle zırhlar ki kudretten örülmüş sanki
Vurdukça şaşar kâfir, güç kalmaz topuzunda.

Ne çarpışıp vurulurken üzüntü duyarlar onlar
Ne gururdan eser var en yavuzunda.

O cesur develer var ya hani... İşte bu asker
Öyle besatkâr olur taarruzunda.

Geriye dönmek yoktur göğüsten vurulurlar
Dalgalardan yılmazlar şu ölüm denizinde.

Bûsîrî

(Şiirin Türkçe tercümesi Gökhan Evliyaoğlu'na aittir.)

TÜRK ŞİİRİNİ AYDINLATAN MEŞALE

PEYGAMBER EFENDİMİZ

SALLALLAHU ALEYHİ VE SELLEM

Betül KARAKURT

*Sen fikir kadar güzel;
Ve tek birden tek!
İtrını süzmüş ezel;
Bal sensin; varlık petek...*

N. Fazıl

Kab bin Zühayr, Mekke fethi sırasında şehirden kaçmış; daha sonra da kardeşi Büceyr'i şehirdeki gelişmeleri öğrenmesi için Mekke'ye göndermiştir. Büceyr, Peygamberimiz'i (sallallahu aleyhi ve sellem) tanıyınca İslamiyet'i seçmiştir. Dönemin ünlü şairi Ka'b, kardeşinin Müslüman olması üzerine onu hicveden bir şiir yazmıştır. Fakat yazdığı şiirden sonra tedirginlik duymuş ve kaçmaya başlamıştır. Kardeşinin ihtarıyla kaçmanın çözüm olmadığını, Peygamber Efendimizin (sallallahu aleyhi ve sellem) affına sığınmanın gerektiğini anlamıştır. Ka'b, bunun üzerine şairlik marifetini göstermiş; 'Bânet Su'ad...' sözleriyle başlayan bir kaside yazmıştır. Hz. Peygamber'in huzurunda şiirini okuyan Ka'b affedilmiştir. Kaside-i Bürde adıyla bilinen bu ilk na't, bütün Dünya edebiyatlarında olduğu gibi Türk Edebiyatı'nda da bir ilham kaynağı olmuştur. Türk Edebiyatı'nın önde gelen şairleri Ka'b bin Zühayr gibi Peygamberimizin (sallallahu aleyhi ve sellem) şefaatine nail olmak için edebi eserler, özellikle de şiirler kaleme almaya başlamışlardır. İslamiyet sonrası Türk Edebiyatını, aynı zamanda bir peygamber edebiyatı olarak da nitelendirmek mümkündür. Peygamber Efendimiz'i konu edinen

ve övme amacıyla kaleme alınan na'tler bunun en büyük göstergesidir. Burada şunu ifade etmek gerekir ki; dünya üzerinde hiçbir memlekette bir şahsın övgüsüne dayanan edebî bir tür mevcut değildir. Oysaki Osmanlı toplumunda Peygamberimize duyulan sevgi ve hürmet Türk Edebiyatı'na da doğrudan yansımış; yaklaşık 600 yıl boyunca bütün şairler divanlarında Efendimiz'i (sallallahu aleyhi ve sellem) öven na't türündeki şiirlere yer vermişlerdir. Şiir üzerine kurulmuş olan ve dini merkez alan Eski Türk Edebiyatı'nda peygamberimizi anlatan pek çok tür bulunmaktadır. Bunlar arasında öncelikli olarak şunları zikredebiliriz: Esmâ-i Nebî, mevlid, mucizât-ı Nebî, hilye, gazavat-ı Nebî, hicretü'n-Nebî, vefatü'n Nebî, kırk hadis, yüz hadis... İsimlerinden de anlaşıldığı üzere, Efendimiz'in hayatının bazı bölümlerinden ilham alan bu edebi türlerin bir kısmı manzum, bir kısmı da mensur olarak kaleme alınmıştır.

Türk Edebiyatı'nda Peygamber Efendimiz'i konu edinen ilk şiir, Türk Edebiyatı'nın önemli merhalelerinden biri olan Kutadgu Bilig'de yer almaktadır. İslamî edebiyatın ilk eserleri olarak zikredilen Atabetü'l-Hakâyık, Divan-ı Hikmet gibi kitaplarda da na'tlerle karşılaşılmaktadır. Bu eserlerle birlikte, na'tler edebi bir gelenek halini almış; manzum ve mensur eserlerde hamdeleden sonra Peygamberimize salat ve selamda bulunmak üzere salve bölümü yerleşmiştir. Sonraki yüzyıllarda, bu bağlamda günümüze kadar gelen ve hâlâ büyük bir zevkle okunan Mevlana ve Yunus Emre'nin şiirlerini zikretmek mümkündür.

Allah'ın "Sen olmasaydın kâinatı yaratmazdım" diye hitap ettiği Habibine duyulan sevgi, özellikle Tasavvuf Edebiyatı'nın ana teması olmuştur. Şairler, Peygamber Efendimiz'e duydukları sevgi ve hürmeti şiirin bütün imkanlarını kullanarak ifade etmeye çalışmışlardır. Bu şairlerden bazılarının isimlerini

zikretmek mümkündür: Eşrefoğlu Rûmî, Kemal Ümmî, Aziz Mahmud Hüdayî, Niyâzî-i Mısırî, Ahmet Remzi Akyürek, Yaman Dede.

Kaynağını İslam dininden ve medeniyetinden alan Divan Edebiyatı'nda özellikle şairleri (bu edebiyat daha ziyade şiir türünde yoğunlaşmıştır) Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) dış görünüşünü, ahlaki güzelliklerini, Dünya'nın yaratılış gayesinin Efendimiz olduğunu, mübarek hayatının birtakım bölümlerini, dolayısıyla mucizelerini, bütün hünerlerini göstererek ifade etmeye çalışmışlardır. Daha ziyade süse ve benzetmelere yer veren Divan Edebi-

ve şekil olarak Divan Edebiyatı'na benzer bir biçimde ifade edildiği dikkati çekmektedir. Bu dönemde Efendimiz'i anlatma gayreti içinde olan şairler arasında Ziya Paşa, Makbule Leman, İsmail Safa, Rezaizade M. Ekrem, Ali Ekrem Bolayır'ı zikretmek mümkündür.

Cumhuriyet sonrası edebiyatımızda özellikle 1950'den sonra Efendimiz'i konu alan şiirlerde bir artış gözlenmektedir. Bu dönem şiirlerinde Efendimiz'e duyulan büyük hasret, Asr-ı Saadet'i özleyiş yoğun olarak hissedilmektedir. Modern şiir formunda kurulan bu şiirlerde eski na't geleneğinden

Şiirlerde, Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) dış görünüşü, ahlaki güzellikleri, mübarek hayatının birtakım bölümleri ve mucizeleri ifade edilmiştir.

yatı'nda belki de şairlerin muhabbetlerindeki, hislerindeki samimiyetten dolayı Peygamber Efendimiz'i (sallallahu aleyhi ve sellem) anlattıkları şiirlerde lirin had safhada olduğu dikkati çekmektedir. Divan Edebiyatı'nda en çok na't yazan şair Nazîm'dir. Yaklaşık 6 asrı içine alan bu edebiyatta Peygamberimize övgü şiirleri yazan başlıca şairler şunlardır: Şeyhî, Ahmed Paşa, Necatî, Fuzulî, Nefî, Naimî, Nabi, İshak Efendi, Şeyh Galip. Aradan geçen asırlara rağmen değerinden hiçbir şey kaybetmeyen ve günümüzde de Efendimiz'i en güzel şekilde anlatan şiirler olma özelliğini koruyan na'tlerden bazıları da şunlardır: Fuzulî'nin Su Kasidesi, Şeyh Galip'in 'Efendim' redifli na'ti, Fehim-i Kadim'in 'Rûz u şeb' redifli na'ti, Nabi'nin Hac yolculuğunda irticalen söylediği gazeli.

Efendimiz'e duyulan sevgi ve hürmeti edebiyatla ebedileştirme gayreti Batı medeniyeti ile büyük de-

ğişim yaşayan Tanzimat Sonrası Edebiyatımızda da devam etmiştir. Özel-

likle Tanzimat ve Servet-i Fünûn Edebiyatı dönemlerinde Efendimiz'in muhteva-

bir kopuş dikkati çekmektedir. Bu şiirlerde, modern şair, Efendimiz'in yokluğundan dolayı insanlığın içine düştüğü bunalımı anlatmaktadır.

Divan Edebiyatı'nda daha ziyade Peygamber 'övgü'sü üzerine kurulu şiirler, Modern Türk Şiirinde Efendimiz'in gönüllerden silinişini ve gönüllere maddenin hakim oluşunu büyük bir ızdırapla işlemektedir. O'nun yokluğu bütün dünyayı temelden sarsmıştır; hem insanların manevi dünyası hem de dış alemdeki düzeni altüst etmiştir. Ancak tüm varlık O'nun varlığı ile 'Diriliş'i yaşayacaktır.

Modern Türk şiiri, genellikle bu eksende Efendimiz'i konu edinmektedir. Bu dönemde Efendimiz'i daha ziyade yukarıda anlatılan çerçevede konu alan şiirlerden bazıları ve şairleri şunlardır: Arif Nihat Asya – Na't, Mehmet Akif Ersoy – Necid Çöllerinde, Necip Fazı Kısakürek – Peygamber, Sezai Karakoç – Sürgün Ülkeden Başkentler Başkentine, İsmet Özel – Bir Yusuf Masalı, Nurullah Genç – Yağmur, Erdem Beyazıt – O.

Sonuç olarak, Türk Edebiyatı'nın hemen her merhalesinde, kelimelerin bittiği yerde başlayan bir İNSAN'a destanlar yazma gayreti kendini göstermektedir.

Kendi Dilinden EFENDİMİZ'İN SALLALLAHU ALEYHİ VE SELLEM FAZİLETLERİ

* İrbâz b. Sâriye, Allah Rasûlü'nü şöyle derken işitiğini söylemiştir: “Ben babam İbrahim'in duâsı, Meryem oğlu İsa'nın da muştusuyum.” (Hakim, el-Müstedrek, 2/453; Ali el-Müttakî, Kenzül-Ummâl, 11/384)

* Atâ b. Yesar, Abdullah b. Amr b. Âs ile karşılaşmış ona o güne kadar tahrife uğramamış Tevrat'ta Allah Resulü'nün nasıl anlatıldığını sormuştur. Abdullah b. Amr da Tevrat'ta şöyle bir âyet bulunduğunu nakletmiştir: “Ey Nebi! Biz seni şâhid, müjdeleyici, uyarıcı ve ümmilere sığınak olarak gönderdik. Sen Benim kulum ve elçimsin. Sana Mütevekkil adını verdim. O haşîn ve kaba değildir. Çarşılarda yüksek sesle bağırp çağırılmaz. Kötülüğe kötülükle mukabele etmez. Bilakis affeder, bağışlar. Allah O'nunla eğri bir milleti 'lâilâheillallah' demek suretiyle doğrultuncaya kadar O'nun ruhunu kabzetmez. Allah onunla kör gözleri, sağır kulakları ve kapalı kalbleri açacaktır.” (Buharî, Buyû, 50; Müsned, 2/174)

* Efendimiz'in vefatı Fâtıma Validemiz'i öyle feryada boğmuş ve öyle ağlatmıştır ki, o gün dudaklarından cihanı ağlatacak kadar rikkat verici şu mısralar dökülmüştür: “Hz. Muhammed'in mezarının toprağını koklayan bir insana, başka koku aramaya ne lüzum var? Üzerime öyle musîbetler döküldü ki, eğer onlar günler üzerine dökülseydi, günler hep gece olurdu.” (İbn Mâce, Cenâiz, 65; Ahmed b. Hanbel, Müsned, 3/197; Zehebî, Siyer-u A'lâmi'n-Nübelâ 2/134)

* Abdullah b. Revâha, bir keresinde şöyle demiştir: “Eğer O (sallallahu aleyhi ve sellem), apaçık mucizelerle gelmiş olmasaydı, sadece O'nu görmek bile, O'na inanmaya yeterli sayılırdı.” (Said Hawa, er-Resûl, 1/19; Ayrıca bkz. İbn Hacer, İsâbe, 2/307)

* Abdullah b. Mes'ud der ki: Bir defasında Allah Rasûlü hasır üzerinde uyumuş, kalktığına da üzerinde hasırın yaptığı iz görülmüştü. Ey Allah'ın Rasûlü! Sana bir yatak edinelim, deyince, şöyle buyurdu: “Dünya ile benim ne alâkam var. Ben, dünyada bir ağaç altında gölgelenip de bırakıp giden bir yolcu gibiyim.” (Tirmizî, Zühd, 44; İbn Mâce, Zühd, 3)

* Câbir b. Abdullah Allah Rasûlü'nün şöyle dediğini anlatır: “Bana, benden evvel, hiç kimseye verilmemiş beş şey verilmiştir: Bir aylık (gibi uzun) bir mesâfeden (düşmanın kalbine) korku salmakla (ilâhî) nusrete mazhar oldum. Yeryüzü bana namazgâh ve sebeb-i taharet kılındı. Bu itibarla, ümmetinden namaz vaktini idrak eden herkes; (bulduğu yerde) namaz kılsın! Ganimet, benden evvel kimseye helâl sayılmadığı halde bana helâl kılındı. Ve bana şefaât (hakkı da) verildi. (Yine, benden evvel) her peygamber sadece kendi kavmine gönderiliyordu; ben bütün insanlığa elçi olarak gönderildim.” (Buharî, Teyemmüm, 1; Salât, 56; Müslim, Mesâcid, 3)

* Ebu Hureyre Allah Rasûlüne: “Müşriklere beddua etsene yâ Rasûlallah!” denilince O'nun şöyle buyurduğunu söylemiştir: “Ben rahmet olarak gönderildim, lânet edici ve isteyici olarak değil.” (Müslim, Birr, 87)

* Hz. Ömer birgün, Allah Resulü'nün saadet hücre sine girmiş ve kendisini tutamayacağı bir manzara ile karşılaşmıştı. Hıçkırarak ağlamıştı. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), niçin ağladığını sorunca da, koca Ömer şöyle demişti: -Ya Resûlallah! Dünya kralları, Kısralar servet içinde yüzüyorlar. Senin ise altına sereceğin bir sergin bile yok..

yatağın hasır.. ve teninde yattığın zeminin izleri.. Halbuki kainat senin için yaratıldı. Allah Resûlü ise şu cevabı vermişti: “İstemez misin ya Ömer, dünya onların, âhiret de bizim olsun!” (Buharî, Tefsir, 66/2; Müslim, Talak, 31)

* Enes b. Mâlik naklediyor: “Sûret ve cemâl yönüyle insanların en güzeli olan Allah Resûlü, kalb ve iradesiyle de insanların en cömerti idi. Aynı zamanda insanların en cesuruydu.” (Müslim, Fezâil, 48; Buharî, Cihad, 24)

* Hz. Ali anlatıyor: “Biz Bedir’de muharebe meydana korktuğumuz zaman Allah Resûlü’nün arkasına sığınır ve O’nunla korunurduk. O, aramızda düşmana en yakın safta bulunamız idi. Allah Rasûlü Bedir günü en çok gayret gösterenlerdendi.” (Ahmed b. Hanbel, Müsned, 1/86)

* Enes b. Mâlik diyor ki: “Aile fertlerine karşı, Hz. Muhammed (sallallâhu aleyhi ve sellem)’den daha şefkatlisini görmedim.” (Müslim, Fezâil, 63; Ahmed b. Hanbel, Müsned, 3/112)

* Abdullah b. Şihhîr anlatıyor: “Allah Resulü’nün (sallallahu aleyhi ve sellem) yanına gelmişim. Namaz kılarırken ağlamaktan içinde bir güveç kaynıyor gibi ses duyuluyordu.” (Nesâi, Sehv, 18)

* Ebu Said el-Hudrî bildiriyor: “Sahâbe-i kiram efendilerimiz Allah Resûlü’nü dinlerlerken, başlarında kuş var da onu kaçırmak istemiyorlarmış gibi gayet dikkatle dinlerlerdi.” (Buharî, Cihâd, 37; Ebu Dâvud, Tıbb, 1)

* Abdullah b. Abbas anlatıyor: Hz. Ebû Bekir, Allah Resûlü’ne sorar: “Ya Resûlallah! Saçınızda ak görüyorum. Birdenbire ihtiyarladınız; bir derdiniz mi var?” İki Cihan Serveri cevap verir: “Beni Hûd, Vâkıa, Mürselât, Nebe’ ve Tekvir Sûreleri ihtiyarlattı.” (Tirmizî, Tefsir, 57)

* Simâk b. Harb, Numan b. Beşir’in bir hutbe esnasında şöyle dediğini bildirmiştir: “Hz. Ömer (r.a) bir gün insanların dünyalık mal olarak sahip oldukları şeyleri anlatırken şöyle demişti: “Allah’a yemin ederim, ben, Resûlullah’ın, sabahtan akşama kadar kıvrandığını bilirim. Zira, hurmanın en kötüsü olan (dakal) denen hurmayı dahi bulup karnını doyuramıyordu.” (Müslim, Zühd, 36; İbn Mâce, Zühd, 10)

* Ebu Said el-Hudrî’nin bildirdiğine göre Allah Rasûlü, [kendisine, niçin dünya nimetlerinden istifade etmediği sorulunca] şöyle buyurmuştur: “Dünya nimetlerinden istifadeyi nasıl düşünebilirim ki, İsrail sûru eline almış, Cenâb-ı Hakk’ın emrini beklemektedir.” Bu durum ashab-ı kiram’a ağır gelmiş olsa ki Allah Resûlü onlara “Allah bize yeter. O ne güzel vekil’dir. Bizler Allah’a dayanalım” deyin dedi.” (Tirmizî, Kıyâme, 8; Ahmed b. Hanbel, Müsned, 1/36; 3/7)

* Hz. Âişe Validemiz (r. anha) Allah Rasûlü’nün kıldığı namazı anlatırken şöyle demiştir: “... O Ramazan ayında olsun veya olmasın fark gözetmeden on bir rek’at namaz kılardı, dört rek’at bir namaz kılardı ki, kıldığı namazın güzelliğini ve uzunluğunu sorma gitsin. Sonraki kıldığı dört rekatin güzelliğini ve uzunluğunu sorma gitsin. ...” (Buharî, Teheccüd, 16; Müslim, Müsâfirun, 125)

* Amr b. Cebele b. Vâil’in bildirdiğine göre Allah Rasûlü şöyle buyurmuştur: “Ben, temiz (manevi bütün kirlerden arınmış), sâdık, ümmi bir nebiyim. Yazıklar olsun beni yalanlayıp benden yüz çevirip bana karşı savaşana, yazıklar! Ve nice büyük hayırlara ersin beni savunup bana yardım edip sözümü doğrulayıp benimle beraber Allah için cihad edene.” (İbn Sa’d, Tabakât, 1/334)

* Ebu Hureyre’den rivayet edildiğine göre Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuşlardır: “Ben güzel ahlâkı tamamlamak üzere gönderildim” (Beyhakî, Sünen-i Kübrâ, 10/191)

* Enes b. Mâlik’in bildirdiğine göre Allah Rasûlü şöyle demiştir: “Kıyamet günü peygamberler içinde kendisine en çok tabi olunan, benim. Cennetin kapısını ilk çalacak olan da benim.” (Müslim, İman, 331)

* Ebu Said el-Hudri Allah Rasûlü’nün şöyle dediğini bildirmiştir: “Bana nasıl iman etmezsiniz? Ben semadakerin (bile) emîniyim. Bana sabah akşam semanın haberleri gelmektedir.” (Müslim, Zekât, 112)

* Hz. Ali’nin bildirdiğine göre Allah Rasûlü şöyle buyurmuştur: “Beni Rabbim terbiye etti. Hem de ne güzel terbiye etti.” (Acîünî, Keşfu’l-Hafâ, 1/72)

EFENDİMİZİN SALLALLAHU ALEYHİ VE SELLEM MUCİZELERİ

Ahmet ÇETİNKAYA

Sunu unutmamak gerekir ki Efendimiz'in doğruluğu ve peygamberliğinden emin olmak için, O'nun mucizelerine bakmaya ihtiyaç yoktur. Zira birazcık dikkatle bakınlar için, sadece O'nu görmek bile peygamber olduğunu anlamaya yetmiştir. Meselâ önceki din alimlerinden Abdullah b. Selâm gibi pek çok kimse, yalnız Efendimiz'in sîmasını görmeye, "Şu sîmada yalan yok; şu yüzde hile olamaz" diyerek imana gelmişlerdir.¹

Mucize ise, Kâinatın Yaratıcısı tarafından "Evet, O'nu ben gönderdim" şeklinde peygambere ilâhî

bir destek anlamı taşır. Sayıları binlerle ifade edilen bütün peygamberler gibi² Peygamber Efendimiz de peygamberlik vazifesiyle gönderilmiş ve bu vazifesi boyunca bazı mucizeler göstermiştir. Efendimiz'in peygamber olduğu nasıl kesinse, O'nun mucizeler gösterdiği de o kadar kat'îdir. En inatçı kâfirler dahi bu mucizeleri inkar etme veya görmezden gelme yoluna gidememiş, kendilerini aldatmak veya çevrelerini kandırmak için çareyi Efendimiz'e sihir isnad etmekte bulmuşlardır.³

Diğer taraftan Peygamber Efendimiz'in peygamberliği evrensel olduğu hatta fizik ötesini de muhatap aldığı için, mucizeleri de çok çeşitli sahalarda cereyan etmiştir. Bütün kâinatın Yaratıcısı tarafından bütün kâinatı alâkadar eden nûrânî hakikatler ve mânevî hediyeler getirdiği için taştan, sudan, ağaçtan, hayvandan, insandan tutun, tâ aydan, güneşten yıldızlara kadar, onlardan cinler ve meleklerle kadar her tâife bir mucizeye adeta âlet olma şerefine ermiş, kendine has lisaniyla O'nun peygamberliğini alkışlamış ve hoş-âmedî etmişlerdir.

Efendimiz'in, en büyüğü Kur'an-ı Azîmüştân olan bu mucizelerinin sayısı bini geçmiştir.⁴ O'nun mucizelerini ve peygamberliğinin delillerini tafsilâtıyla ele alan ciltler dolusu eserler ortaya çıkmıştır. Beyhakî'nin ve Ebû Nuaym'ın "Delâil-i Nübüvve"leri, Kadı İyâz'ın "Şifâ-yı Şerîf"i, Suyûfî'nin "Hasâis"i bunların başlıcalarındandır. Üstad Bediüzzaman hazretlerinin "Mucizat-ı Ahmediye"si de Efendimiz'in mucizelerinin çok iyi özümsemiş harika bir özü durumundadır. Onun Efendimiz'in mucizeleriyle ilgili sınıflandırması şöyledir:

1. Peygamberliğinden ewel O'na dair verilen haberler ve doğumu sırasında ortaya çıkan harikulâde hallerdir ki bunlara "İrhâsât" denilir.

- a. Tevrat, İncil, Zebur ve peygamberlere indirilen diğer sayfaların O'na dair verdikleri haberler.
- b. Kendisinden önceki fetret döneminde Allah inancına sahip bazı kimselerin ve bazı meşhur kâhinlerin O'na dair verdikleri haberler.
- c. Doğumu sırasında gerçekleşen harikulâde haller.

2. Sâîr delâil-i nübüvvettir.

a. Kendi döneminde mazhar olduğu harikalar.

i. Bizzat kendi şahsında mazhar olduğu mucizeler: Dost ve düşmanın ittifakıyla bizzat kendi zâtında, sîretinde, sûretinde, ahlâkında, kemâlinde, bütûn güzel huy ve hasletler itibariyle zirve noktada olması.

ii. Kendi dışındaki şeylerde mazhar olduğu mucizeler.

1. Mânevî ve Kur'ânî

a. *Efendimiz öyle bir şeriat ve bir İslâmiyet ve bir ubûdiyet ve bir dua ve bir davet ve bir iman ile meydana çıkmış ki; bunların ne misli var ne de olur. Ve bunlardan daha mükemmel, ne bulunmuş ne de bulunur.*

b. *Efendimiz'in en büyük ve ebedî ve yüzer delâil-i nübüvveti içine alan bir mucizesi durumundaki Kur'ân-ı Hakîm.*

2. Maddî ve ekvânî

a. *Kendisi hayattayken, inkarcıların inadını kırmak veyahut müminlerin imanını kuvvetlendirmek için ortaya çıkan harikulâde mucizelerdir.*

- i. Duasıyla ortaya çıkan harikalar
- ii. Kötülerden ve kötüklerden hârikulâde tarzda korunması
- iii. El işaretleriyle Ay'ın ikiye ayrılması
- iv. Parmaklarından suyun akması vs.. harikalarla su ihtiyacını gidermesi
- v. Az bir yiyeceğin bereketlenmesiyle çok kişiyi doyurması
- vi. Hastalar ve yaralıların, mübarek nefesleriyle şifa bulmaları
- vii. Hayvanlar, ölümler, cinler ve meleklerin O'nu tanımaları ve nübüvvetini tasdik etmeleri.
- viii. Ağaç, dağ, taş, yiyecek gibi cansız varlıkların bazen bizzat cismen bazen de dile gelerek O'nu tasdik etmeleri

b. *Gayba ait konulardır ki, Cenâb-ı Hakk'ın bildirmesiyle haber vermiş, haber verdiği gibi doğru çıkmıştır.*

i. Geçmiş zamana, geçmiş peygamberlere, Allah, yaratılış ve ahiretle ilgili konulara dair verdiği haberler.

ii. Kendinden sonra sahabe ve âl-i beyt'in başına gelecek ve ümmetin ileride karşılaçağı hadiselerle dair verdiği haberler.

b. Kendisinden sonra ortaya çıkan harikalar: Gayba ait konularda verdiği haberlerin kendisinden sonraki bir dönemde ortaya çıkması da O'nun nübüvvetini tasdik eden harikalardandır.

¹Tirmizî, kıyâmet 42; İbn Mâce, ikâmet 174; Dârimî, salât 156; Ahmed b. Hanbel, el-Müsned 5/451.

²Bkz.: Ahmed b. Hanbel, el-Müsned 5/265; İbn Hibbân, es-Sahîh 2/77.

³Bkz.: Kasas sûresi, 28/48; Sebe sûresi, 34/43; Sâffât sûresi, 37/14-15; Kamer sûresi, 54/2; Saf sûresi, 61/6.

⁴el-Beyhakî, Delâilü'n-nübüvve 1/10; en-Nevevî, Şerhu Sahîhi Müslim 1/2.

HAKİKİ REHBER EFENDİLER EFENDİSİ (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)

Mustafa GÜNDOĞDU

Snsanoğlu Hz. Âdem'den günümüze kadar birçok büyük insana şahit olmuştur. İsmi tarihin altın levhalarına yazdıranlar olduğu gibi silinip gidenler de olmuştur. İsmi duyanlar, elbette birçok insan tarafından örnek alınmışlardır. Ama şüphesiz insanlar tarafından en çok örnek alınanlar peygamberlerdir. Bunun sebebi ise onların Allah tarafından, insanlara vazifeli birer öğretici olarak gönderilmesidir.

Yaşantıları örnek alınacak olan Peygamberlerin hayatları hakkında yeterli derecede bilgiler mevcut değildir. Sadece Efendiler efendisi Hz. Muhammed Mustafa'dır ki (sallallahu aleyhi ve sellem), hakkında çok tafsilatlı bilgilere sahip bulunmaktayız. Bunun sebebi de; Kur'an-ı Kerim'de "güzel bir örnek" olarak zikredilen Peygamberler Sultanının her haliyle örnek alınmasıdır.

"Hakikaten Allah'ın Resulünde sizler için, Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı bekleyenler ve Allah'ı çok zikredenler için güzel bir örnek vardır." (Ahzab, 21) Ayetini bir emir gibi anlayan Sahabe Efendilerimiz (r. anhum), hayatın her safhasında İnsanlığın İftihar Tablosunu taklit etmişlerdir. İbadetleri harfi-

yen yerine getirmekle kalmayıp, neticesinde sevap olmayan (yeme, içme, yatma vs) ve bizlerin yanılğımızdan ötürü sıradanmış gibi görmeye çalıştığımız, günlük beşeri hareketlerini, fiillerini dahi taklit ederek Efendiler Efendisini (sallallahu aleyhi ve sellem), kendi hayatlarında hakiki bir rehber kabul etmişlerdir. İşte bütün Müslümanlara örnek olacak hayatlarından kısa bir kesit:

Yemesi: Günde iki kez yemek yerlerdi. Öğünlerde az yemeyi tavsiye eder, bir öğünde sadece bir hurma yedikleri de olurdu.

Yemekte hiçbir zaman kusur aramazlardı. İştahı varsa yer, canı çekmiyorsa yemezlerdi.

Mevcutla yetinmeyi sever, şayet yemek bulamazsa sabrederlerdi. Hatta açlıktan dolayı karnına taş bağladıkları da olurdu.

Yemeğe başlamadan önce ve yemek yedikten sonra ellerini yıkarlardı. Yemeğin başlangıcında besmele çeker, sonunda da hamd ederlerdi.

Yeme Tarzı: Yemek yerken sağa, sola dayanmaz ve bu şekilde yemek yemeyi sevmezlerdi.

Sağ eliyle yer, önünden yer, sol eliyle yiyenleri ikaz ederlerdi.

İçmesi: Bazı zamanlar müstesna çoğunlukla otura-

rak su içerlerdi. Suyu, dinlene dinlene, yudum yudum içerlerdi. Bu dinleniş çoğu zaman üç soluk, bazen de iki nefes alma şeklinde olurdu.

Kendisine sunulan bir içeceği içtikten sonra solunda daha büyük birisi bulursa da, içeceği sağındaki ne verirdi.

Yatması-Uyuması: Bazen yatakta, bazen post üzerinde, bazen hasır, kilim ve divan üzerinde uyurlardı.

Yatağı ve yastığı tabaklanmış deri olup dolgu madesi lif idi.

3) Sağ yanı üzerine yatar, sağ elini sağ yanağının altına koyar sonra dua eder ve uyurlardı.

4) Avuçlarını birleştirir; İhlas, felak, Nas surelerini okur, eline üfler sonra başından ayaklarına doğru bütün vücudunu mesh ederlerdi. Bu hareketi toplam üç kere yaparlardı.

Konuşması: İnsanlar arasında en fasih konuşanı idi. Maksudını çok kısa ve öz bir şekilde ifade ederlerdi.

Konuştukları zaman, tane tane konuşurlardı. Biri sözlerini saymaya kalksa sayabilirdi.

Çoğu zaman iyi anlaşılınsın diye sözünü üç kere tekrar ederlerdi.

Susması: Lüzumsuz konularda konuşmazlardı, yalnızca sevabını umduğu konularda konuşurlardı.

Gülümsemesi: Gülüşleri tebessüm idi. En fazla güldüklerinde azı dişleri görünürdü.

Küçük dili görülecek şekilde kakkahayla güldükleri görülmemiştir.

Ağlaması: Bazen merhametinden, bazen ümmetine şefkatinden, bazen Allah korkusundan, bazen de Kur'an dinlerken ağlarlardı.

Oğlunun, kızının ve bazı sahabelerin vefatlarında ağlamışlardır.

Aile İçİ Münasebetleri: Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) evde kendi elbiselerini temizler, koyunlarını sağlar, yırtığını yamar, evi süpürür, devesini bağlayıp yemini verir, çarşıdan aldıklarını kendisi taşırlardı.

Hanımlarıyla yaptığı sohbetlerde yeri gelince hikâyeler anlatır, şaka yaparlardı.

Aile fertlerine karşı devamlı mütebessim idiler.

Giyinişi: Beyaz renk elbise giymiş ve beyaz renk giyilmesini tavsiye etmişlerdir.

Yerken, içerken ve giyinirken sağ taraftan başlardı. En sevdiği elbise gömlek idi. Gömleğinin kolu bileğine kadardı.

Yeni bir elbise giydikleri zaman, (sarı, gömlek, rida gibi) giydiği şeylerin adını anarak dua ederlerdi. Yeni bir elbiseyi ilk defa Cuma günü giyerlerdi.

Yürütmesi: Yürürken ayaklarını sürümez, adımlarını atarken yerden sertçe kaldırırlardı.

Hareket halinde iken sağa-sola sallanmazlar, inişli-yokuşlu bir arazide yürürcesine hafifçe öne eğilirlerdi.

Cesareti: Uhud gazvesinde dişi kırılmış, bir okla yaralanmıştı. Ashabın şaşırıp dağılmaya başladığı bir esnada etrafında toplanan insanlarla savaşın bozguna dönüşmesini engellemişlerdir.

Huneyn savaşının başında Müslümanlar dağılır gibi oldu. Öbek öbek Efendimizin etrafında toplanan insanlar cesaretlerini kazanıp muzafferiyete koşmuşlardır.

Merhameti: Düşmanlarına karşı da çok yumuşak ve affediciydiler. Öldürüleceğini zanneden birçok esir, affedilerek bu engin merhametten nasiplerini almışlardır.

Namazda bir çocuk ağlaması duysa namazı fazla uzatmaz ve şöyle buyururlardı: “Çocuğun ağlamasından annesinin hissedeceği üzüntünün fazla olduğunu bildiğimden namazı kısalttım”

Sözünde Durması: Birisiyle satış muamelesi yaparlardı. Şahıs biraz bekle deyip ayrılır. Hadiseyi hatırlayıp geri döndüğünde Efendiler efendisi (sallallahu aleyhi ve sellem) üç gündür oradan ayrılmamıştır.

Hudeybiye sulhu ilan edilmektedir. Müzakere bitmeden Ebu Cendel (r.a.) Müslüman saflarına sığınır. Henüz imzalanmamış şartın yerine getirilmesini isterler. Efendimiz'de (sallallahu aleyhi ve sellem) Ebu Cendel'i (r.a.) teslim ederler.

Hastaları Ziyaret Etmesi: Hastaları ziyaret eder ve şifa bulmaları için dua ederlerdi.

Çevresindeki insanların dertleriyle ilgilenir, hastalıklarını tedavi etmeye çalışırlardı.

Aile fertlerinden biri hastalanınca sağ eliyle hastayı sıvazlar ve dua ederlerdi.

Selamlaması: Yolda çocuklara rastladığı zaman onlara selam verirlerdi.

Vedalaşması: Vedalaştığı insanlara hayır duasında bulunurlardı.

Umre yapmak için izin isteyen Hz. Ömer'le vedalaşırken “dua” istemişlerdir.

Yetimlere Karşı Tutumu: Yetimi himaye eden kimse ile Cennette komşu olacağını söylerlerdi.

Yetim ve kadının hakkını yemekten insanları şiddetle sakındırırdı.

Not: Bu bilgiler Kütüb-ü Sitte hadislerinden derlenmiştir.

Hazreti PEYGAMBER'E

(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)

SALÂT U SELÂM

Yrd. Doç. Dr. Muhittin AKGÜL

"Salât" kelimesi; istiğfâr, mağfiret, duâ, bereket, övgü, namaz gibi anlamlara gelmektedir. "Salât", Allah tarafından olunca rahmet, meleklerden olunca Allah'ın mağfiretini istemek, mü'minler tarafından söylenince de 'hayır duâ etmek' mânâlarına gelmektedir. "Selâm" kelimesi ise selâmet, esenlik, emniyet anlamlarınadır ki "selâmet ve emniyet senin üzerine olsun." demektir. Selâm aynı zamanda Allah'ın bir ismidir. Selâm'ın Allah'tan olması ise "Allah seni korumayı, gözetmeyi üzerine almıştır, kefildir." demektir. Selâmın bir de itâat etme ve sulh içerisinde bulunma anlamı vardır.

Bu hususla ilgili olan âyet-i kerime meâlen şöyledir: "Muhakkak ki Allah ve melekleri, Peygambere hep salât ederler. Ey iman edenler! Siz de ona salât edin ve tam bir içtenlikle selâm verin." (Ahzâb, 33/56) Bu âyet, Hz. Peygamber'e salavât getirmenin farz olduğunu göstermektedir. Âyet-i kerimenin bu şîga ile gelmesi, Resûlullah'a salavâtın sürekli yenileneceğini ve devamlı tekrar edileceğini belirtmektedir. Âyetteki "salavât getirirler" ifadesi devamlılığa işâret etmektedir.

Hz. Peygamber'e salât ve selâm getirmenin önemini vurgulayan pek çok hadis rivâyet edilmiştir. Bu cümleden olarak Resûlullah: "Yanında adım zikrolunup da bana salavât getirmeyen kimsenin burnu sürtülsün." (Tirmizî. Deavât 110; Ahmed b. Hanbel, 2/254) buyurmuşlardır. "Burnu sürtülsün" ifadesi, bunu yerine getirmeyen kişinin böyle olacağını haber verme anlamına gelebileceği gibi, Hz. Peygamber'in bu kişilere bir bedduası anlamına da

gelebilir. Her iki durum da son derece tehlikelidir. Zira bu bir ihbarsa, zaten böyle bir durum olacaktır demektir. Şayet bir beddua ise, Peygamberin duası Cenâb-ı Hakk tarafından reddedilmeyeceğine göre, yine olacaktır demektir. Diğer bir rivâyette: "Allah benim için iki melek görevlendirmiştir. Ben bir Müslümanın yanında anıldım da bana salavât getirdi mi, mutlaka o iki melek ona: "Allah seni bağışlasın" derler. Allah Teâlâ ve diğer melekleri de o iki meleğe cevap olarak: "Amîn" derler. Bir Müslümanın yanında adım zikrolduğunda da bana salavât getirmedi mi, mutlaka o iki melek: "Allah seni bağışlamasın." der. Yüce Allah ve öteki melekler de o iki meleğe cevaben: "Amîn" derler." (Heysemî, Mecmeu'z-Zevâid, 10/164166) buyurmuşlardır.

Konuyla ilgili diğer bir hadislerinde de şöyle der: "Kim bana bir defa salât getirirse, Allah da ona on salât getirir ve on günahını affeder; on derece yükseltir." (Nesâî, Sehv 55) Hadisin devamında: Bir gün Resûlullah sevinçli olarak geldi. Kendisine: "Sizi sevinçli görüyoruz!" denilince, şöyle buyurmuşlardır: "Bana melek geldi ve şu müjdeyi verdi: "Ey Muhammed! Rabb'in diyor ki: "Sana salât eden herkese benim on rahmette bulunmam, selâm eden herkese de benim on selâm etmem sana (ikram olarak) yetmez mi?" (Nesâî, Sehv 55) "Kıyamet günü bana insanların en yakını, bana en çok salavât edendir." (Tirmizî Salât 357) "Gerçek cimri, yanında anıldığım hâlde bana salavât etmeyendir." (Tirmizî, Deavât 110)

"Yeryüzünde Allah'ın seyyah melekleri vardır. Onlar ümmetimin selâmını (anında) bana ulaştırırlar." (Nesâî, Sehv 46)

İbn Ebî Leylâ der ki: Bir defasında Ka'b b. Aceze ile karşılaşmıştık. Bana şöyle dedi: Sana bir hediye vereyim mi? Bir gün Hz. Peygamber yanımıza geldi ve ona sorduk: Ey Allâh'ın Resûlü, size nasıl selâm vereceğimizi bize öğrettiniz. Peki ama size sana nasıl salavât getireceğiz, bunu da öğretir misiniz? Buyurdular ki: şöyle deyin: "Allâhümme salli alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammed, kemâ salleyte alâ İbrâhîm'e ve alâ âli İbrâhîm, inneke hamîdün mecîd. Allâhümme bârik alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammed, kemâ bârekte alâ İbrâhîme ve alâ âli İbrâhîm, inneke hamîdün mecîd." (Buhârî, Enbiyâ 10; Müslim, Salât 65-69)

**Hz. Peygamber'le getirilen salât ü selâm-
da, ümmetinin ona karşı bir teşekkür bor-
cunu yerine getirmesi anlamı da vardır.**

İslâm âlimlerine göre Resûlullâh'ın ismi zikredilince bir defa salât ve selâm getirmek vâcip (Cessas, Kurtubi, Elmalî), isminin tekrar edilişi sayısınca getirmek ise müstehap sayılmıştır (Zuhayli, Sabuni). Keza namazda, tahiyattan sonra onun isminin geçtiği ve yazıldığı yerlerde, ezan okunduğunda, cuma günlerinde, camiye girildiğinde, cenaze namazı kılınırken, kabri ziyaret edildiğinde salât u selâm okumak müstehap olarak kabul edilmiştir. (Kâdî İyaz, Zuhayli)

Salât u selâm'ın iki yönü vardır: Mü'minlerin Resûlullâh (sallallahu aleyhi ve sellem) için getirdiği salavât, Allah Teâlâ'nın, peygamberinin kendi katındaki değerini artırması için bir duâ niteliği taşımaktadır. Salavatın mü'minlere bakan yönü de kulu Allah'a yakınlaştıran vesilelerden birisi olmasıdır. Resûlullâh'a (sallallahu aleyhi ve sellem) yapılan salât, onun aslında salâta olan ihtiyacından dolayı değildir. Aksi halde, peygambere Allah salât-selâm edince, meleklerin de salâtına ihtiyaç kalmazdı. Bu, ancak ona duyulan saygıyı ifade etmek içindir. Nitekim Yüce Yaratıcı da, kendisinin aslâ ihtiyacı olmadığı hâlde bize, kendini anmamızı farz kılmıştır. Bu, ancak Cenâb-ı Hakk'ın bize bundan dolayı mükâfat vermesi, bize şefkat ve merhamet göstermesi ve bizlerden Hz. Peygamber'e saygımızı ortaya koymamız içindir. (Râzî, et-Tefsîrül-Kebîr, 25/196) İşte bundan dolayıdır ki, Hz. Peygamber de: "Kim bana tek bir defa salât u selâm getirirse,

Allâh da ona on defa salât eder." (Ebû Dâvud, Vitr 26; Dârimî, Rikâk 58) buyurmuşlardır. Allah Teâlâ, Peygamberini, ümmetinin kendisine getirmiş olduğu salât u selâmın minneti altında bırakmamıştır. Çünkü buna bedel, Peygamber'in de ümmetine salâtta bulunmasını emrederek, mukâbele etmesini sağlamıştır. Nitekim bu husus Kur'an-ı Kerîm'in âyetiyle beyan edilmiştir: "..Onlara duâ et. Çünkü senin salâtın (duân), onların kalplerini yatıştırır." (Tevbe, 9/103)

Yukarıda geçtiği üzere 'salavât'ın bir mânâsı, rahmettir. Rahmet duası olan salavât ise, Rahmeten-lil-Âlemîn'in vusûlüne vesiledir. Öyle ise salavâtı kendimiz için Âlemlere rahmet Hz. Muhammed'e (sallallahu aleyhi ve sellem) ulaşmaya bir vesile yapmalı ve o Zâtı da rahmet-i Rahman'a nâil olmaya vesile kılmalıyız.

Teşehhüdde Hz. Peygambere bütün mahlukatın salavât ve selâmlarını kendi hesabına Yüce Rabb'imize hediye edip, Resul-i Ekrem'e selâm etmekle, ona karşı olan bağlılığımızı yenilemiş ve aynı zamanda onun bize olan emirlerine itaatımızı izhar etmiş oluyoruz. Yine Asr-ı Saâdet'ten günümüze kadar bütün ümmetin salâtları, Resûlullâh'ın duasına devamlı surette bir âmîn demektir ve bir umumî iştiraktır. Hattâ ona getirilen her bir salavât dahi, onun duasına birer âmîndir ve ümmetinin her bir ferdinin, namazlarında ona salât ve selâm getirmeleri, onun ebedi saâdet hususundaki duasına gayet kuvvetli ve umumî bir âmîndir. Yani bir yönüyle Hz. Peygamber dua ediyor, diğer insanlar da bu duaya âmîn diyorlar. Bu da, onun duasının ne derece makbul olduğunu gösterir.

Hz. Peygamber'e getirilen salât ü selâm, ümmetinin ona karşı bir teşekkür borcunu yerine getirmesi anlamı da vardır. Zira ümmetine karşı son derece düşkün olan ve onlara dünya-ukbâ saâdetinin yolunu gösteren o Zât'a karşı salât ü selâm getirmek hem bir vefa ve sadakat borcu olmanın ötesinde bir İlahî emirdir.

Netice itibariyle, salât selâm getirme, mü'minlerin Resûlullâh'a karşı yapmaları gereken en önemli görevlerden birisidir. Çünkü âyetin ifadesine göre hem Yüce Allah, hem de melekler Hz. Peygamber'e salât-selâm getirmektedir. İnananların bundan geri durması, doğru bir davranış değildir. Bu davranış, Hz. Peygamber'e karşı olan saygı ve sevginin alâmeti olarak kabul edilmekte ve aynı zamanda böyle bir davranışla mü'min, bu konuda Allah'a ve meleklerle ittibâ etmiş olmaktadır.

BAZI BATILI YAZAR VE ARAŐTIRMACILARIN

EFENDİMİZ

(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)

HAKKINDAKİ SÖZLERİ

Ali ÜNAL

H iç şüphesiz, İslâm da, Kur'ân da, Peygamber Efendimiz de, başkalarının tezkiyesine muhtaç değildir.

Bunların her biri, kendi kendine, ayrıca birbirlerine delildir. Bununla birlikte, bilhassa Batı'da ve onların tesiri altındaki bazı yerli çevrelerde, İslâm ve Kur'ân hakkında olduğu gibi, Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) hakkında da kasıtlı yayınlar yapılabilmektedir. Fakat, meseleye tam bir şartlanmışlık içinde bakmayan birtakım Batılı yazar ve araştırmacılar, peygamberliğini kabul etsin etmesin, Allah Resûlü'yle (sallallahu aleyhi ve sellem) ilgili olarak, kısmen de olsa hakkı, hakikati teslim eden itiraflarda bulunmuşlardır. Bunlardan bazılarını arz ediyoruz:

* Hz. Muhammed'in (sallallahu aleyhi ve sellem) insan olması itibariyle, bütün insanlık muhakkak iftihar eder. Çünkü o Zât, ümmi olmasıyla beraber,

on üç asır evvel öyle kanunlar ve esaslar getirmiş ki, biz Avrupalılar iki bin sene sonra onun kıymetine ve hakikatına yetişsek en mes'ud, en saadetli nesiller oluruz. (Shebol)

* Bu Zât'ın etrafına maksatlı bir şevkle yığıdığımız yalanlar, bizim için sadece bir utanç vesilesidir. Sessiz ve büyük bir ruh; ancak ciddî olabilen biri. Maksudu, dünyayı aydınlatmaktı; dünyayı Yaratan, böyle emretmişti. (Thomas Carlyle)

* Muhammed'in sağduyusu, krallığın ihtişamını çok hakir görüyordu. Allah'ın Elçisi, ailesinde bir hizmetçi gibi davranıyor, ateşi yakıyor, yeri süpürüyor, koyunları sağlıyor, elbiselerini ve ayakkabılarını bizzat kendisi tamir ediyordu. Bir rahip, bir keşiş görüntüsü verme gereği de duymadan, çok tabii bir zühd hayatı yaşıyordu. (Edward Gibbon)

* Hem devletin hem caminin başı; hem Sezar hem

Papa, fakat Papa'nın sun'iliklerini taşımayan bir Papa ve hususi birlikleri, özel korumaları, devamlı silâh altında bir ordusu, polis gücü ve sabit geliri olmayan bir Sezar. Eğer tarihte her bakımdan ilâhî kaynağa dayalı olarak hükmetmiş biri varsa, o da Muhammed'dir; çünkü O, en güçlüydü, fakat güce ehemmiyet verdiği yoktu. Özel hayatında ne kadar sade ise, halkın içinde de o kadar sade idi.

Muhammed'in dininde, burada her şey farklıdır. O'nun hakkında, gizemli ve gölgeli şeyler değil, açık bir tarih var. Muhammed'in dışa dönük tarihini biliyoruz; O'nun, misyonunu ilânıyla başlayan içe dönük tarihi konusunda ise, menşei ve korunmasıyla eşsiz ve hakkında kimsenin ciddiye alınabilecek bir şüphe ortaya koyamadığı en Aslı Bir Otorite'ye dayanan bir kitaba sahip bulunuyoruz. (Revered Bosworth Smith)

* Eğer gayenin büyüklüğü, vasıtaların azlığı ve neticenin şaşırtıcılığı insan dehasının üç ölçüsüye, modern dönemler tarihinde kim Muhammed'le karşılaştırılabilir ki? ... Fikirlerin filozofu, hatibi, elçisi, ortaya koyucusu, cenkçisi ve fâtihi; aklı inançların, tasvir, timsal ve heykelleri olmayan bir dinin ve 20 dünyevî ve bir mânevî devletin kurucusu Muhammed. İnsan büyüklüğünün tesbitinde kullanılan bütün ölçüler içinde soruyoruz: O'ndan daha büyüğü var mıdır?" (Alphonse de Lamartine)

* "... Ben şunu iddia ediyorum ki, Muhammed mümtâz bir kuvvettir. Yaradan'ın böyle ikinci bir varlığı imkân sahasına getirmesi ihtimalden uzaktır. Sana muâsır bir vücut olamadığımdan dolayı müteessirim, ey Muhammed! Muallimi ve nâşiri olduğun bu kitap, senin değildir; O İlâhî'dir. Bu kitabın Allah'tan olduğunu inkâr etmek, müsbet ilimlerin bâtil olduğunu ileri sürmek kadar gülünçtür. Bunun için, beşeriyet Senin gibi mümtâz bir kudreti bir defa görmüş, bundan sonra göremeyecektir. Ben, huzûr-u mehâbetinde kemâl-i hürmetle eğilirim." (Prens Otto Von Bismarck)

* Gelecek 100 yıl içinde İngiltere'de, hayır bütün Avrupa'da hâkim olma şansına sahip bir din varsa, bu, İslâm olabilir. Olağanüstü canlılığından dolayı Muhammed'in dinine daima büyük değer verdim. Bu din bana, varlığın ve hayatın değişen çehresini

özümseyebilen ve her çağa hitap edebilen tek din olarak görünüyor. O harika Zât'ı da inceledim ve O, bana göre, bırakın deccal olmayı, İnsanlığın Kurtarıcısı olarak çağrılmalıdır. İnanıyorum ki, O'nun gibi biri modern dünyada diktatörlüğü ele geçirecek olsa, bu dünyanın en çok ihtiyacı olan barış ve mutluluğu sağlayacak bir tarzda onun bütün problemlerini çözer. Bir öngörüm var: Muhammed'in inancı, yarının Avrupa'sında kabul görecektir, nitekim bugünün Avrupa'sında kabul görmeye başlamış bulunmaktadır. (Sir Georced Bernard Shaw)

* Dünyayı en çok etkileyen şahıslar listeninin başına Muhammed'i koymuş olmam, bazı okurları şaşırtacak, bazılarınca da sorgulanacaktır. Fakat, tarihte hem seküler hem de dinî alanda mutlak mânâda muvaffak olmuş tek insan O'dur. Denebilir ki, Muhammed'in İslâm üzerindeki şahsî tesiri, İsa Mesih ve Aziz Pavlos'un Hıristiyanlık üzerinde birlikte bıraktıkları tesirden daha fazladır. Seküler ve dinî tesirin, tarihteki eşi görülmedik bir şekilde birleşmesi, Muhammed'in, tarihin en etkili şahsı olmasına yetmektedir. (Michael Hart)

* Kendisi bütünüyle ümmî, fakat tabiat kitabını çok iyi okumuş bulunan zihni, en okumuş ve akıllı muhalifleriyle tartışmalara girmiş ve takipçileri içinde en alt seviyede bulunanların bile idrak seviyesine seslenebilmiştir. Sade belâgatı, izzet ve inceliği bir araya getirebilmesiyle büyük etki gücü kazanıyor, iç ihtişam ve hürmet telkin ediciliğiyle çok içten bir sevecenliğin birleştiği yüz ifadeleri, karşısındaki insanlara sevgi ve hürmet telkin ediyordu. Aynı anda okumuşu tesirine alan, okumamışa hükmeden bir dehâ veya yön verici bir edaya sahipti." (Charles Stuart Mills)

* Muhammed, tarihin, tek ve büyük bir gerçeği hayatlarının zembereği yapma saadetine ermiş birkaç mutlu insanından biridir. O, Allah'ın Resülü idi ve hayatın sonuna kadar kim olduğunu ve varlığının özünü oluşturan mesajını hiçbir zaman unutmadı. Aldığı mesajları halkına, çok büyük memuriyetinin şuurunda olmaktan kaynaklanan büyük bir ciddiyetle, fakat aynı zamanda en tatlı bir tevazu ile ilettili." (Stanley Lane-Poole)

PEYGAMBER EFENDİMİZ

(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)

ve HAZRETİ İSA

(Aleyhissellâm)

Allah'ın İki Büyük Peygamberi

Doç. Dr. Thomas Petriano

New York St. Joseph's Üniversitesi Dini Araştırmalar Kürsü Başkanı

Slam ve Hıristiyanlık arasındaki ilişki tarih boyunca yanlış anlama, rekabet ve düşmanlıkla şekillenmiştir. Yakın zamandaki Cennetin Krallığı filminde de gösterildiği gibi bu gerilim, Haçlı Seferleri sırasında zirveye çıkmıştır. Günümüz 11 Eylül sonrası dönemde aynı bu yanlış anlamalar, rekabetler ve düşmanlıklar, Hıristiyanlık ve İslamiyet'in birbirinin zıddı olduğu yönündeki iddialarla yeniden alevlendirilmek istenmektedir. Bu tür iddiaların önüne ancak, uzlaşma ve karşılıklı anlayışı geliştiren diyalog çabalarıyla geçilebilir. Bu yazıda Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) ve Hz. İsa (aleyhisselam) ışığında, Müslümanlar ile Hıristiyanlar arasında zannedildiğinden daha çok ortak nokta bulunduğunu göstermeye çalışacağız. Şayet Efendimiz ile Hz. İsa aynı çağda yaşıyor ve birbirlerini tanıyor olsalardı, bazıları'nın düşündüğü gibi birbirlerini rakip değil kardeş olarak görecekerdi. Kuran-ı Kerim'de ve İncil'de gördüğüm dört temel nokta, bu iki peygamberin öğretilerinin, aynı temel inanç ve insanlık vizyonundan geldiğini göstermektedir.

Evvla, Kuran'a ve İncil'e bakıldığında hem Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) hem de Hz. İsa'nın (as) **Allah'ın Sevgilisi olduğu** açıktır. Mesele Efendimiz, Abdullah, Mustafa, Ahmed ve Rasul gibi isimlerin yanında Habib yani Allah'ın Sevgilisi olarak da bilinir. Aynı şekilde Hz. İsa da İncil'de Allah'ın sevgilisi olarak bahsedilir. Netice itibarıyla ister Müslüman ister Hıristiyan olsun, Allah'ı sevenler için Peygamber Efendimiz ve Hz. İsa'yı sevmek de önemlidir. Zira Allah katında bu iki peygamber arasında rekabet yoktur. Bu nedenle her iki peygamberin yolundan gidenlerin de hem Efendimiz'e hem de Hz. İsa'ya aynı saygıyı ve sevgiyi göstermeleri gerekir.

Müslümanlar, Hıristiyanların Peygamber Efendimiz'e gösterdiği saygının çok daha fazlasını Hz. İsa'ya sürekli olarak göstermişlerdir. Müslümanlar Hz. İsa'nın hayatını bilir ve Hz. İsa, Kur'an'da saygıyla zikredilen biridir. Aynı tutum maalesef Hıristiyanların, Efendimiz'e olan geleneksel tutumu için geçerli değildir. Bunun da sebebi büyük ölçüde Efendimiz'le alakalı yetersiz ve yanlış bilgilerdir.

Peygamber Efendimiz ile Hz. İsa arasındaki bir başka benzerlik de güçlü ve taviz vermez sosyal adalet anlayışıdır. Her iki peygamber de kendi toplumundaki eşitsizlik ve adaletsizliklerin karşısında durarak fakirleri, dulları ve yetimleri korumuşlardır.

Mesela Kur'an'da Allah şöyle buyurmaktadır:

Sadakalar ancak şunlar içindir: Fakirler, yoksullar, o işte çalışan görevliler, müellefe-i kulûb (kalpleri İslâm'a ısındırılacaklar), köleler, borçlular, Allah yolundakiler, yolda kalmışlar. Allah tarafından böyle farz kılındı. Allah her şeyi bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. (Tevbe 60)

Bu türden ayetler sayesinde zekât İslam'ın beş şartından biri haline gelmiştir. Ayrıca insanların eşitliği düşüncesinin bir misalini de, ilk ezan okuyan kişinin Hz. Bilâl olmasıyla görüyoruz.

Her iki peygamberin paylaştığı bir diğer ortak özel-

mayacak kadar müstesna birisiydi.

Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve selem) ile Hz. İsa arasındaki benzer diğer bir yön de **kadınların eşitliği** meselesidir. Her iki peygamber de kadının ikinci sınıf insan muamelesi gördüğü, kaba davranıldığı ataerkil bir toplumdan gelmiştir. Efendimiz kadınlara her zaman saygı çerçevesinde yaklaşarak onlara hak ettiği değeri vermiştir. Hz. İsa'nın anlayışına göre de kadın ile erkek eşittir. Efendimiz, kendi zamanının hâkim normlarına karşı gelmiştir. Nitekim Kur'an-ı Kerim'de Nisa Suresi'nin ilk ayetinde şöyle buyrulmaktadır:

“Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve ondan eşini yaratıp ikisinden birçok erkekler ve kadınlar üreten Rabbinizden korkun; kendi adına birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah'tan ve akrabalık (bağlarını kırmak)tan sakının. Şüphesiz Allah sizin

Müslümanlar, Hıristiyanların Peygamber Efendimiz'e gösterdiği saygının çok daha fazlasını Hz. İsa'ya sürekli olarak göstermişlerdir.

lik de **Allah'a olan sevgileridir**. Her ikisi için de Allah, hayatlarının merkezindeydi. Gerek Peygamber Efendimiz gerekse Hz. İsa Allah'ın kudretinin ve varlığının şuurunda yaşayarak Allah'ın çok sevdiği kullar oldular. Hz. İsa dua vasıtasıyla Allah'la arasında güçlü bir yakınlık kurmuştu. O, Allah'ın sevgili kuluydu; çünkü o bir dua insanıydı. Aynı şekilde Peygamber Efendimiz de (sallallahu aleyhi ve selem) hayatı adeta duadan ibaret olan ve Allah'la yakından irtibatlı biriydi. Efendimiz'e vahiy Hira'da dua ederken gelmişti. Bunun yanında Kadir Gecesi ile Miraç Gecesi, Efendimiz'in kulluğunun ve dualarının derinliğini gösteren iki müstesna misaldir. Efendimiz gerek beş vakit namazı, gerek nafîle ibadetleri, gerekse de dualarıyla her an Hak kapısının tokmağına dokunan ve kullukta bir eşi daha bulun-

üzerinizde gözeticidir.”

Bu ayetin yanı sıra Peygamber Efendimiz bir hadisinde “Kadınlar ve erkekler bir elmanın yarısı gibidir,” buyurmuştur.

Her iki büyük peygamber arasında elbette başka ortak noktalar da bulunabilir; ancak bu söylediklerimiz bile Peygamber Efendimiz ile Hz. İsa arasında ne kadar çok benzerlik bulunduğunu göstermektedir. Şayet bu iki peygamber aynı devirde yaşasaydı, birbirlerine nasıl mukabele ederlerdi, insan merak etmeden duramıyor. Bence bazılarının düşündüğü gibi rekabeti etmeyi bırakın, aralarında karşılıklı muazzam bir saygı ve sevgi oluşurdu. Birbirlerini kucaklar ve samimi bir diyalog ortamına girerlerdi. Onların takipçileri olan bizler de inşallah bu iki kutlu Nebi'den ders alalım.

PEYGAMBER EFENDİMİZİN

SALLALLAHU ALEYHİ VE SELLEM

KISACA HAYATI

Prof. Dr. Hüseyin ALGÜL

* Sevgili Peygamberimiz 20 Nisan 571 Pazartesi günü Mekke'de doğdu. Babası, Abdullah, annesi Âmine, dedesi Abdülmuttalip, büyük babası Vehb, babanesi Fâtıma, anneannesi ise Berre'dir.

* Doğum esnasında Şifâ Hatun ile Fâtıma Hatun ebe olarak hizmet etmişler, Ümmü Eymen de onlara yardımcı olmuştu. Ebe hanımların tanıklıklarına göre o esnada evin içi âdeta nurla dolmuştu. Sevgili Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), İbrahim'in (asm.) duasına, İsa'nın (asm.) müjdesine, annesi Âmine'nin de rüyasına erişmiştir.

* Peygamber Efendimizin babası, henüz o dünyaya gelmeden ticarî amaçla gittiği bir seyahatten dönerken hastalanıp vefat etmiş ve Medine'de toprağa verilmişti. Dolayısıyla o, babasını dünya gözüyle göremedi. Doğduktan sonra 4 yaşına kadar süt annesi Halime'nin yanında, bundan sonra 2 yıl boyunca da annesi Âmine'nin yanında kaldı. 6 yaşında iken annesi onu akrabasıyla tanıştırmak ve babası Abdullah'ın kabrini ziyaret için Medine'ye götürdü. Zira, Peygamber Efendimizin dedesi Abdülmuttalib'in annesi Selma Hanım Medineli olduğu için orada akrabası vardı. Babasının kabri de dayılarından Nabiga'nın evinin bahçesindeydi. Hz. Âmine, kocası Abdullah'ın kabrini ziyaret etmiş, Hz. Peygamber de Neccaroğulları'ndan akrabasıyla tanışmıştı. Âmine, dönüşte Ebva denilen yerde hastalanıp vefat etti ve orada toprağa verildi. Bu sırada yolculukta kendileriyle birlikte olan Ümmü Eymen onu Mekke'ye ulaştırdı ve dedesine teslim etti.

* 6 Yaşından 8 yaşına kadar dedesi Abdülmuttalib'in yanında kaldı. O da ölünce, vasiyeti üzerine amcası Ebû Talib'in evine taşındı. Ebû Talib, Peygamber Efendimizin babasıyla hem baba hem de

anne bir kardeşti. Mekke otlaklarında amcasının koyunlarını güttü. Evde elinden gelen her işi seve seve yaparak amcasının aile bütçesine katkıda bulundu.

* 13 yaşından itibaren amcaları ile ticarete atıldı. Uzun bir süre ticaretle meşgul oldu ve bu alanda doğrulukla, dürüstlükle tanındı. Henüz yirmi yaşında iken hırsızlık, gasp, eşkıyalık, zulüm ve haksızlıklara karşı bir tedbir almak amacıyla bazı Mekkelilerin oluşturduğu Hilfulfudül adlı kuruluşa katıldı ve etkili bir üye olarak görev yaptı.

* 25 yaşına geldiğinde Hz. Hatice ile evlendi. Hz. Hatice bu esnada kırk yaşında idi ve onunla evlenmeye karar verişinde Sevgili Peygamberimizin "el-Emîn:Güvenilir, dürüst" olarak tanınması birinci derecede rol oynamıştı.

* 35 yaşına geldiğinde Kâ'be hakemliği yaptı; Kâ'be'nin tamiri sırasında Haceru'l-esved'in yerine konulması sırasında ortaya çıkan anlaşmazlığı, taşı bir yaygı üzerine koyup tüm kabile reislerine taşıtmak suretiyle giderdi, böylece kabileler arasında çıkması muhtemel bir kavgayı önlemiş oldu.

* Peygamber Efendimiz 40 yaşlarına yaklaştığında kendisinde insanların arasından uzaklaşıp kırsal alana çıkmak (inziva), yaratılışın ve evrenin inceliklerini düşünmek (ibret ve tefekkür) arzusu uyandı. Bu münasebetle belli sürelerle Hira-Nur dağındaki mağarada kalmaya başladı. Nihayet 40 yaşında iken 610 Ramazan ayında bir gün Cebrail Aleyhiselâm geldi ve vahiy süreci başlamış oldu. İlk vahyedilen âyetler, "Yaratan Rabb'inin adıyla oku!.." diye başlıyordu. Böylece, Yüce Allah tarafından Peygamberlikle görevlendirilmiş oldu.

* Peygamber Efendimizin İslâm davetine evet diyerek ilk inanma şerefine Hz. Hatice, Hz. Ali, Hz.

Zeyd b. Harise ve Hz. Ebû Bekir eriştiler. Bunları Hz. Osman, Abdurrahman b. Avf, Sa'd b. Ebi Vakkas, Talha ve Zübeyr Hazretleriyle diğerleri takip ettiler. Başta Sevgili Peygamberimiz olmak üzere ilk Müslümanlar, puta tapıcı inkârcılardan çok eziyet gördüler. Hatta Hz. Yasir ve eşi Sümeyye Hatun gibi ilk Müslümanlar Allah yolunda şehitlik mertebesine eriştiler, canlarını İslâm uğrunda feda ettiler. Hz. Bilâl-i Habeşî, Hz. Ebû Fukeyhe, Hz. Habbab b. Eret gibi erkek, Hz. Ümmü Abis, Hz. Nehdiyye ve Hz. Zinnire gibi hanım Müslümanlar da çok sıkıntı çektiler.

* Peygamberliğin ilk altı yılı dolarken Hz. Hamza ve Hz. Ömer gibi yiğitlik ve cesaretiyle tanınan zatlar müslüman oldu.

* Peygamberliğin 5. ve 6. yıllarında bazı Müslümanlar Peygamber Efendimizin izniyle Habeşistan'a göç etmek zorunda kaldılar. İnkârcılar, Peygamberliğin 7. yılından itibaren Müslümanları bir mahalleye hapsederek sosyal boykot uyguladılar. Ticareti, seyahati, insanî ilişkileri yasakladılar. Bu, üç yıl sürdü. 10. Peygamberlik yılında peş peşe Hz. Hatice ve Ebû Talib ölünce düşmanların eza ve cefaları bir kat daha arttı. Çünkü bunlar hatırlı insanlardı, çevreleriyle Peygamberimize destek veriyorlardı. Bu sırada Hz. Peygamber, dış destek sağlamak amacıyla Taife gitti. Ne var ki Taifliler İslâm'ı kabul etmediler, Hz. Peygamber'e destek vermediler, üstelik onu taşlattılar, üstü başı kan içinde kaldı, Taif dışında bir bağa sığınarak taşlanmaktan kurtulabildi.

* Ardı arkası kesilmeyen bu sıkıntılar devam ederken aynı günlerde Sevgili Peygamberimiz Mirac'ta İlahî ikramların doruğuna eriştirildi, Yüce Allah'ın huzuruna yükseltildi ve İlahî buyrukları, aracı olmaksızın dinleme ve alma imkânına kavuşturuldu. Bu gece Sevgili Peygamberimize nice hükümler indirildi. İsrâ Sûresinin 22-39. âyetlerinde ortaya konulan 12 emir de bu gece bildirilenler arasındaydı.

* Bütün zorluklara rağmen Hz. Peygamber İslâm'ı yayma (tebliğ) çabalarını sürdürüyordu. Birer yıl arayla 1. ve 2. Akabe Biatları yapıldı. Bunu takip eden zaman diliminde Yüce Allah'ın izni ve buna bağlı olarak Hz. Peygamber'in müsaadesi üzerine Müslümanlar Mekke'den Medine'ye göç ettiler. İs-

lâm tarihi literatüründe buna, "hicret" denilmiştir. En sonunda Sevgili Peygamberimiz de Hz. Ebû Bekir'le birlikte Medine'ye göç etti. Bu göç, Mekke'li putatapıcıların Sevr mağarasından başlayarak hemen hemen Medine'ye kadar süren şiddetli takipleri altında çok zor oldu.

* Efendimiz (sas) Medineli Müslümanlar yani Ensâr=Yardımcılar ile Muhacirler= hicret edenler arasında kardeşlik kurdu.

* Putatapıcılarla Müslümanlar arasında Bedir, Uhud, Hendek, Müreysi gibi savaşlar oldu. Medine çevresinde öteden beri yerleşmiş olan Yahudiler vardı. Kaynukaoğulları, Nadîroğulları ve Kureyzoğulları adını taşıyan bu Yahudi kabileleri Müslümanlara cephe aldılar, antlaşmalara uymadılar, dolayısıyla, işledikleri suçlara ve şartlara göre sürgün edildiler ve cezalandırıldılar. Yarımada'daki İslâm aleyhtarı güçleri finanse eden, onlara parasal destek veren Hayber Yahudileri de etkisiz hâle getirildi. Hz. Peygamber'in sağlığında İslâm elçisini dokunulmazlığı olduğu halde öldüren ve Medine'ye saldırmayı tasarlayan Hıristiyanlara karşı da Mute ve Tebük seferleri düzenlendi.

* 630 yılında Mekke fethedildi. Hz. Peygamber, çıkmaya mecbur olduğu vatanına üstünlük sağlayarak ve genel af ilan ederek girdi.

* Peygamberimiz Medine'ye döndükten sonraki bir yıl içinde, Yarımadadaki yüzlerce kabile temsilcisini konuk etti. Onların çoğu Müslüman olarak kabilelerine döndüler.

* Peygamber Efendimiz, 632 yılında hac esnasında Mekke'de Arafat'ta yüz binden fazla Müslüman'a bir konuşma yaptı. İslâm düşüncesinin bir özeti olan ve insan hakları bakımından çok mükemmel prensipler içeren bu konuşma İslâm tarihinde "Veda Hutbesi" diye anılmaktadır.

* İslâmiyet'i sabırla, azimle, cesaretle insanlara ulaştıran Sevgili Peygamberimiz, 8 Haziran 632 Pazartesi günü hayata gözlerini yumdu, Allah'ın rahmetine kavuştu, cenaze namazı erkekler, kadınlar ve çocuklar olmak üzere sıra ile cenazenin bulunduğu hücre-i saâdette kılındı ve orada toprağa verildi.

“MUHAMMEDÜN RESÛLULLAH” DEMEDEN OLMAZ!

Süleyman SARGIN

Allah sevgisi, ne laftan öteye geçmeyen bir iddia ne de insanın vicdanında kalan bir aşktan ibaretir. Bu sevgi, ancak Nebiler Serveri (sallallâhu aleyhi ve sellem)’e gönülden bağlılık, O’nun gösterdiği yolda yürüme, sünnet-i seniyyesini bir hayat tarzı olarak benimseme ve ona göre yaşamayla ortaya konulur. İman da sadece dil ile söylenen tumturaklı sözler, akıl ve kalb dengesinden mahrum coşkun hisler ve idraksizce eda edilen folklorik ibadetlerden ibaret değildir. İman; Allah’a ve Resûlüne yürekten bağlılık ve bu bağlılığın gereği olarak onların emirlerine harfiyen riayet etmek demektir. İslam’ın birinci ve en önemli şartı, kelime-i tevhid ya da kelime-i şahadet ile ifade edilen Allah’a (celle celaluhû) ve Hz. Muhammed (sallallâhu aleyhi ve sellem)’in O’nun kulu ve Peygamberi olduğuna iman etmektir. Bu husus hem Kur’an-ı Kerim’de

Kelime-i şahadetin iki kelamı birbirinden ayrılmaz, birbirini ispat eder, biri birisiz olmaz.

hem de Allah Resûlü (sallallâhu aleyhi ve sellem)’in mübarek beyanlarında açıkça vurgulanmıştır. Gerek amel, gerekse akaid noktasında kendilerinden çok şey öğrendiğimiz selef-i salihin de ittifakla aynı kanaattedirler. Kur’an-ı Kerim’de mü’minlere Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem)’e itaati ve O’na tâbî olmayı emir ve tavsiye eden, kırktan fazla ayet-i celîle vardır. Âl-i İmran sûresi 31 ve 32. ayetlerinde şöyle buyrulmaktadır: “Ey Resûlüm, de ki: “Eğer Allah’ı seviyorsanız, gelin bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah Gafûrdur, Rahîmdir. De ki: Allah’a ve Resûlullah’a itaat ediniz. Şayet bundan yüz çevirirlerse bilsinler ki Allah, kafirleri sevmez.” Misal olarak zikredebileceğimiz Nisâ sûresinin 69. ayeti ise, Allah’a (celle celaluhû) ve Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem)’e itaat edenleri Allah katındaki en makbul mertebelere ulaş-

makla müjdeler: “Kim Allah’a ve Resûlü’ne itaat ederse işte onlar, Allah’ın nimetlerine mazhar kaldığı Nebiler, Sıddıklar, Şehitler ve Sâlihlerle beraber olacaklardır. Bunlar ne güzel arkadaşlardır!”

Elmalılı Hamdi Yazır, bu ayetleri açıklarken, içinde Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem)’e imanın inkar edilmediği bir Kelime-i Tevhid’in iman için yeterli olmadığını ifade ederek şunları kaydeder: “Bir elçiyi tanıyıp kabul etmek, onun kendisini değil, onu görevlendirip gönderen makamı tanımak ve kabul etmektir. Mesela bir devletin elçisini, memurunu reddetmek, o devleti ve onun kanunlarını reddetmek demek olduğu gibi, Allah’ın elçisi demek olan Peygamberini kabul etmeyip reddetmek de onu seçip gönderen Allah’ı inkar ve saygısızlıktır. Bundan dolayı Allah’ın elçisine itaat etmekten O’nu (sallallâhu aleyhi ve sellem) kabul etmekten kaçınanlar, Allah’a ibadet ve taattan kaçınan inkarcılardır. Allah da inkarcıları sevmez, inkarın ve küfürün hiçbir çeşidine razı olmaz.

Bu nokta o kadar mühimdir ki, Allah’ın birliğine iman konusunda hiçbir şüpheye yer bırakmamak için Hz. Muhammed (sallallâhu aleyhi ve sellem)’e açık bir şuurla iman ve şehadet de şarttır. Yalnızca "Ben şahitlik ederim ki, Allah'dan başka ilâh yoktur." şehadeti ile yetinildiği zaman, Hıristiyanların şüphesine benzer bir şüpheye ihtimal ve imkan kalabileceği için, buna bir de "Ben şehadet ederim ki, Muhammed Allah'ın kulu ve Resûlüdür." şehadeti eklenmesi lüzumlu görülmüş ve bu, İslâm’ın temeli olmuştur.”

Bediüzzaman Hazretleri de yazdığı Nur Risalelerinin pek çok yerinde Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem)’den bahseder. O, yukarıda zikrettiğimiz ayetlerin tefsiri sadedinde şunları kaydeder: “Eğer Allah’a muhabbetiniz varsa, Habîbullah (sallallâhu aleyhi ve sellem)’e ittibâ edilecek. İttibâ edilmezse netice veriyor ki, Allah’a muhabbetiniz yoktur. Evet, Cenâb-ı Hakk’a iman eden, elbette O’na itaat edecek. İtaat yolları içinde en makbulü, en müstakimi ve en kısa olanı, şüphesiz Habîbullah (sallallâhu aleyhi ve sellem)’in gösterdiği ve takip ettiği yoldur.” (Onbirinci Lem’a, Beşinci Nükte)

Üstad Hazretleri, Efendimiz’i (sallallâhu aleyhi ve

sellem) bize Rabbimizi tarif eden üç büyük ve küllî muarriif (tanıtıcı) arasında sayar ve O’nu bize şöyle tarif eder: “Sath-ı arz bir mescid; Mekke bir mihrab; Medine bir minber; o bürhân-ı bâhir (apaçık bir delil) olan Peygamberimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem), bütün ehl-i imana imam, bütün insanlara hatib, bütün Enbiyaya reis, bütün Evliyaya seyyid; bütün Enbiya ve Evliyadan mürekkep bir halka-i zikrin serzâkiri...” (On dokuzuncu Söz, Birinci Reşha) Diğer bir yerde de konumuzla alakalı tartışmasız ve net bir üslûpla şunları vurgular: “Kelime-i şehadetin iki kelamı birbirinden ayrılmaz, birbirini ispat eder, biri birisiz olmaz. Madem Peygamber (sallallâhu aleyhi ve sellem) Hâtemü’l-Enbiya’dır, bütün Enbiyanın varisidir; elbette bütün vüsul yollarının (Allah’a ulaşma yollarının) başındadır. O’nun cadde-i kübrasından hariç hakikat ve necat yolu olamaz.” (Yirmi altıncı Mektup, Dördüncü Mebhas, Beşinci Mesele)

Burada şu hususu da kaydetmek yerinde olacaktır: “Kalblerin fethinde anahtar kelime “Lâ ilâhe illallah, Muhammedün Resûlullah” cümlesidir. Öyle ki, İslâm’a göre inanmaya ait bütün husûsiyetler, bir hakikatin gaye-vasıta iki ayrı yüzünden ibaret sayılan bu iki cümlecik üzerine temellendirilir; iman “şecere-i tûbâ”sı bu çekirdekten neş’et eder ve mârifet meyveleriyle insanın his, şuur, idrak ufkunu sarar ve sonunda bütün bilmeler, mârifetler bir iç hamle, iç duyuş ve sezîşle aşka, iştiyaka, tutkuya dönüşerek o insanı dört bir yandan kuşatır ve onda vicdan eksenli yeni bir oluşum meydana getirir ki bu, o âşık ve müştak insanın her tavrında kendini hissettirir.” (Kendi Dünyamıza Doğru, s. 63)

Görüldüğü gibi gerek Kur’an ayetleri gerekse hayatlarını tevhid ve nübüvvet düşüncesinin yerleşmesine adanmış iman ve aksiyon insanlarının beyanları, hakiki imanın İnsanlığın İftihar Tablosu’nu yürekten kabullenip hayatı ona göre yaşamakla elde edilebileceğini söylüyorlar.

Öyleyse gerçek imanı elde etmek için söylemek gerekir ki; “Muhammedün Rasûlullah demeden kurtulmak mümkün değildir.” Evet, Zât-ı Uluhiyet’in yanında Efendimizin yüce namını da anmalıdır. "Lâ ilahe illallah", "Muhammedün Resûlullah"dan ayrılmaz. Şehadet ancak ikisini beraber söylemekle gerçekleşir.

BİR BAŞKAYDI HZ. ZEYD'İN (radiyallahu anh) SEVGİSİ

Hız. Zeyd çocukluğunun ilk yıllarında haydutların pençesine düşerek köle olarak satılan ve sonunda Hız.Hatice'nin, Peygamberimiz'in hizmetine verdiği bir delikanlı idi. Peygamberimiz hemen azad ederek evladı gibi davramaya başladı O'na... Ancak bir zaman sonra Zeyd'in babası çikagelmişti. Evladına kavuşmanın heyecaniyla durumu Peygamberimiz'e arzeden babası O'nu kendisine teslim etmesini istemişti. Peygamberimiz de Zeyd'e dönerek: "Oğlum, işte baban. Gitmek istersen onunla gidebilirsin. Şayet kalmak istiyorsan bizimle de kalabilirsin. Nasıl istiyorsan öyle davran." buyurmuştu. Çocuk yaşta itibaren Hız. Peygamber'i tanıyan ve büyük bir muhabbet ile seven Hız. Zeyd, kendisine hem ana, hem baba kabul ettiği Peygamber'ini bırakıp da öz babasıyla gidemedi... Mirastan mahrum edilme tehdidine rağmen babasına dönerek, kendisiyle beraber gelemeyeceğini üzülecek ifade etti. Tarihin, benzerini bir daha kaydetmekten aciz kalacağı olaylardan biri olan bu hadisede Peygamber sevgisinin boyutları gayet açık ve net olarak ortaya çıkmaktadır. Kim bilir, belki de Hız. Zeyd, manevi evladı olarak değil, O'nun kölesi bile olmayı dünyaya ve dünyalıklara tercih ederdi. Tıpkı Hız. Mevlânâ'nın şaheser şu sözlerinde dile getirdiği gibi... "Ben bir köleyim... Evet ben Hız. Muhammed'in kölesiyim... Ancak benim köleliğim diğer esirlerin esaretine benzemez. Zira onlar esareten kurtulmayı isterlerken, ben ise bu esaretin devamını, O'na olan köleliğimin sürmesini isterim."

II. ABDÜLHAMİD'İN, EFENDİMİZ'E (sallallahu aleyhi ve sellem) BAĞLILIĞI

Hazreti Peygamber'e ve dâvâsına, en fazla gönül verip, kendini adayarak ulu hakanlardan biri de cennet mekânı Sultan II. Abdülhamid'dir. Abdülhamid Han, Peygamber'imize olan tâzim ve muhabbetini, kutsal beldesine hizmetler götürmekle ve İslâm Birliği gâyesini gerçekleştirmeye çabalamakla, arz-ı endam ettirmeye çalışmıştır. Hicaz bölgesiyle münasebetleri kuvvetlendirmek ve mukaddes topraklarla aradaki mesâfeyi kaldırmak niyetiyle yaptırdığı Hicaz ve Bağdat Demiryolu, bunun en güzel ifadesi olmuştur. Demiryolu yapımının Medine'ye ulaştığı esnâda, Sultan'ın verdiği şu çok özel tâlimat; Ehl-i Beyt'in şahsında Hazreti Peygamber'e olan sevgi, saygı ve bağlılıktaki hassasiyetini göstermesi açısından, eşine az rastlanır müthiş bir misâldir: "Mümkün olan âletlerin üzerine keçeler sarınız ki, fazla gürültü olmasın ve Ehl-i Beyt'in ve burada yatanların ruhları rahatsız olmasın!."

"Mümkün olan âletlerin üzerine keçeler sarınız ki Ehl-i Beyt'in ruhları rahatsız olmasın."

ALLAH RESULÜ

(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)

AİLE FERTLERİNE NASIL DAVRANIRDI?

E

fendimiz (sas) aile fertleriyle sohbet ederdi: Mesela; Hz. Safiye radiyallahu anhâ, ilk gece hiç uyumaksızın kendisiyle konuştuğunu ifade eder.

Efendimiz, aile fertlerini ferahlatır ve yeri gelince mizâhta bulunurdu: Mesela; Hz. Aişe, oynamakta olduğu bir kısım bebekleri bulunduğunu, komşu arkadaşlarının yanına geldiklerini, onlarla beraber oynadıklarını anlatır ve Hz. Peygamber'in bunların gelmesine mâni olmadığını, aksine yardımcı olduğunu bâzen de oyuncakları vesilesiyle kendisine latife yaptığını belirtir. Bayramlarda Habeşilerin çıkardığı eğlenceleri, Hz. Aişe'nin seyretmesine hem izin vermiş, hem de yardımcı olmuştur. Muhtelif seferler Hz. Aişe ile koşu yarışması yaptığı da bu meyanda hatırlatılabilir.

Hz. Aişe'nin anlattığına göre, o bir gün Resûlullah için bulamaç pişirir. Yanlarında Sevde (r. anhâ) vâlidemiz de bulunmaktadır. Hz. Aişe, Sevde'ye, "Buyur sen de ye!" der. O imtina edince, onu "Yemezsen yüzüne bulayacağım." diye tehdit eder. Sevde, yememekte ısrar edince, bulamaçtan alıp, Sevde'nin yüzüne bular. Ortaya çıkan manzaraya Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) güler ve elini Sevde'ye koyarak, "Ne duruyorsun, sen de O'nun yüzüne sür." der. Sevde de Aişe'ye sürer. Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) O'na da güler. Allah Rasûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) şakalarında bile gerçekten hiç ayrılmazdı...

Allah Rasûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) aile fertlerine ve yakınlarına yakın ilgide bulunur ve onlara değer verirdi: Bunlardan, Hz. Hatice ve Hz. Aişe ile ilgili olanlar

daha çoktur. Hanımlarına faziletlerini söylemesi, onları sevdiğini ifade etmesi, bineğine alması, aynı kabın suyu ile müştereken yıkanılması, hanımının hayvana binmesinde ona yardımcı olması ve onu dizine bastırarak bindirmesi, kendisine gelen yemek dâvetine “hanım da olursa” kaydıyla icâbet etmesi, bir sıkıntıyla kederlenip ağlayan hanımının gözyaşlarını elleriyle silerek onu teselli etmesi gibi Resulullah’ın (sallallahu aleyhi ve sellem) pek çok davranışı, hanımlarını memnun etmeye yöneliktir.

Yine Safiyye anlatır ki; bir defasında beraberce bindikleri devenin ayağı kayar, ikisi birlikte düşerler. Yardım için koşuşan Ebû Talha’ya Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem): “Kadına bakın, onunla ilgilenin.” der.

Amcası Abbas da, hususi bir itibardan istifade etmiştir. Resulullah O’nu, öz babası kadar sevmiş, birçok meselede fikrini almış, O’nun şefaatlerini hep kabul buyurmuştur.

Peygamberimizin azatlısı Zeyd ve onun oğlu Üsâme (radıyallahu anhümâ) da husûsî sevgiye mazhar olanlardandır. Üsâme, Hibbu Resulillah (Allah Resûlü’nün sevgilisi) unvanıyla meşhur olacak kadar -torunu Hasan ve Hüseyin’inkine denk- bir nebevî sevgiye mazhar olmuş, şefaati reddedilmeyenler sırasında yer almıştır.

Hz. Peygamber, sadece aile ferdlerine değil, onların yakınlarına da iltifat ve alakayı ihmal etmemiştir. Nitekim evine uğrayan yaşlı bir kadına ziyadesiyle iltifat ettiğini gören Hz. Aişe, ihtiyar kadın gittikten sonra bu iltifatın sebebini sorunca şu cevabı alır: “Ey Aişe, bu kadın, Hatice’nin bir arkadaşıdır. O’nun sağlığında bize uğrardı. Dostluğa vefâ imandandır.” Hz. Aişe, Aleyhissalatu vesselam’ın, Hz. Hatice’nin yakınlarına olan bu bağlılığı sebebiyle, her koyun kesişte, onun arkadaşlarına mutlaka bir pay gönderdiğini belirtir.

Efendimiz aile fertlerine ev işinde yardım ederdi: Hz. Aişe’den “Resulullah, ailesinde ne yapardı?” diye sorulunca, o şu cevabı vermiştir: “Ailenin hizmetinde olur, namaz başlayınca çıkardı..” Bu işlerin neler olduğu sorusu üzerinde durulunca, yine Hz. Aişe’den gelen rivayetlerde, “ayakkabı tamiri yapması, elbise yamaması, dikiş, elbise temizliği, “ko-

yununu sağması”, kovasını yamaması, “kendi işlerini yapması” ve siz erkeklerin evde yaptığı her çeşit iş” cevapları görülmektedir. Bazı rivayetlerde “kendisinin yemek yaptığı” da belirtilir.

Bununla beraber Hz. Osman’la evlenmiş olan kızına Resulullah, “Kızım Osman’a iyi hizmet et!” demiştir. Hz. Aişe’ye, “Aişe, bize yemek getir. Su getir!” şeklinde beyanları da olmuştur.

Allah Rasûlü (sas) hanımlarıyla istişâre etmiştir: Zeyneb’i, Ebû’l-As’a vermek için Hz. Hatice’nin Resulullah’a teklifini ve Resulullah (aleyhisselam)’ın bu teklifi kabulünü belirtirken, şu cümleyi de ilâve eder: “Resulullah aleyhissalatu vesselam, Hz. Hatice’ye muhâlefet etmezdi..”.

Keza, ifk hâdisesinde, Hz. Aişe hakkında, Zeyneb Bintu Cahş’tan, Hz. Aişe’nin cariyesi Berire’den görüşlerini sormuştur.

Hudeybiye’de sulh yapıp, o yıl umre yapmama maddesi kabul edilince, ashab memnun kalmamış, Resulullah’ın “ihramdan çıkma” emrini dinlemek istememişti. Resulullah’ın üzüntüsünü görüp, sebebini öğrenen Ümmü Seleme, “Yâ Resulullah! Sen kalk, kurbanlığımı kes, onlar sana uyacaklar ve kurbanlarını kesecekler.” der. Resulullah öyle yapar ve gerçekten ashab O’nu takip eder.

Hülâsa etmek gerekirse, yüce dinimiz, aile içinde verilecek terbiyenin başarılı olması için öncelikli şart olan ailevî huzur’un sağlanmasında, -karşılıklı hak ve vazifelerden başka- biri erkeğe, diğeri kadına olmak üzere iki temel ahlâki sorumluluk getirmiştir:

1- Erkek, öncelikle hanımına olmak üzere bütün aile fertlerine yani “ehl”ine iyi davranacak, onların kalplerini kazanacak; öyle ki erkek, bütün aile fertlerinin, diğer herkesten çok sevdiği kimse olacak.

2- Kadın, kocasına karşı, itaat öncelikli saygısını devam ettirecek, bunun gereklerini yerine getirmede hassas olacak.

Ve bunlar, “Benim hakkım! Senin vazifen!” şeklindeki bir cedelleşme havasıyla değil, karşılıklı sevgi, saygı, anlayış ve fedâkarlıklar ortamında yürütülmelidir. Kadın ve koca her iki tarafın ve sonra da bütün ailenin huzur ve menfaati ve güzel terbiye, bu anlayış ve davranışa bağlıdır.

NE KADAR İSTERDİM

Ne kadar isterdim
Ne kadar isterdim
Yâ Rasûlallah!
Sen nefes alırken
Yeryüzünde nefes alıp veren,
Bir incecik ot olmak
Bir incecik ot olmak
Ve Sen
Sevr'e tırmanırken
Kademinin altında
Yan yatıp
Hakk'a secdeye varmak
Ne kadar isterdim
Yâ Rasulallah
Sen Hira'ya yükselirken
Geldiğini görmek
Ve mübarek başmak-ı şerîfinin
Ufacık bir temasıyla
Tepelerden aşağılara
Yuvarlanıp
Ka'be'ye varan bir taş parçası olmak
Ne kadar
Ne kadar
İsterdim Yâ Rasulallah!

Prof. Dr. Ümit MERİÇ
02.02.2006

